

ΣΕΙΡΑ ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

1900 - 1909

1) 'Ο Οδρανός. - 2) 'Η 'Εκκλησία μας. - 3) 'Η Γη τοῦ σπυρίου. - 4) 'Ο 'Ανδραγαθὸς καὶ τὸ ἄδαιό του. - 5) Τὰ 'Ψευδοπλάτωνια. - 6) 'Ο Στρατιώτης. - 7) 'Ο 'Υμνὸς κόσμου. - 8) Τὰ ναυθόματα τοῦ ποταμοῦ. - 9) 'Ο Μικροὶ Πλούταρχος, Α'. - 10) 'Η Εὐδοκία. - 11) 'Ο Κῦρ Σίμο. - 12) 'Η 'Ακαδημία τῶν 'Αθηνῶν. - 13) Αἱ Μήλοισι. - 14) 'Η Αἴγυπτος. - 15) 'Ηλιος Ζωὴ καὶ κίνησις. - 16) Τὰ 'Ελληνικὰ γράμματα. - 17) 'Αποφύματα καὶ Μικροβία. - 18) 'Ο Γεωργός. - 19) 'Ο Κολύμβος. - 20) 'Ο μικρὸς Πλούταρχος, Β'. - 21) 'Ο Χαρακτήρ. - 22) 'Η Βασιλισσα Βυρτανία. - 23) Ὀδηγὸς τῆς Οἰκοδομίας. - 24) 'Ο 'Εθνικὸς Πλοῦτος, Α'. - 25) Μόνητος τῆς 'Επιστομῆς. - 26) 'Η Ρωσία. - 27) 'Ο 'Εθνικὸς Πλοῦτος, Β'. - 28) 'Ο Μίγας 'Αλέξανδρος. - 29) Τὰ Δένδρον. - 30) Ἱστορία τῆς κλοπιμίας. - 31) Πόλιται πόλιται. - 32) 'Ο Μικρὸς Πλούταρχος, Γ'. - 33) 'Αντιδοχὸς ζωῶν. - 34) Τὰ Κεθῆ. - 35) Βενιαμὴν Φραγκλῖνος. - 36) 'Ο Βίος τοῦ Ἰωάνη Χειστοῦ. - 37) Αἱ δριπέδες. - 38) Αἱ Γενάνιστοι. - 39) Τὸ Γάλο. - 40) Οἱ 'Αργοναῦται. - 41) 'Ο Κασσάρδ ἄθλο. - 42) Οἱ Τετὶς Μεγῆλοι Ἰατρῶται. - 43) Οἱ Μικροβίτοι. - 44) 'Ο Οἶνος. - 45) Τὸ Κόστος τοῦ Πλάτων. - 46) Ὀδαιαγυγῶν. - 47) 'Ο Μικροδοκῶλης. - 48) 'Αναστέλλετο τοῦ 19ου αἰῶνος. - 49) Τὰ Βόττος. - 50) Φρενιλοῖκος ὁ Μίγας. - 51) 'Εποταμῖταις. - 52) 'Ο κωνός. - 53) Σουηδία. - 54) Τὰ Ψάρανα. - 55) Ἱστορία τῆς Μεσῆδος. - 56) 'Ο Ἀδριανός τοῦ Παύλου. - 57) Ἱστορία τῆς 'Εκκλησίας. - 58) Τὰ Μεταλλεῖα. - 59) Ἐκ τῶν ἠθῶν τοῦ Πλουτάρχου. - 60) ἠερολόγιον Ἰουλίανον. - 61) 'Η Μακροβιότης. - 62) Σύλλογος Φυσικῆς Ἱστορίας. - 63) 'Η Ἰαλία. - 64) Τὰ Θυρία. - 65) Πειράματα Φυσικῆς. - 66) Ἄσπιτι νιοί. - 67) 'Η 'Οσασσι. - 68) 'Ο Μικρὸς Κτηνοτρόφος. - 69) 'Η Εὐρυλία. - 70) Γεωλογία. - 71) 'Ο αὐτοκράτορ Ἰουστινιανός. - 72) 'Η Γυμναστική. - 73) 'Ο Πεταλοῦταις. - 74) 'Η Γη. - 75) Οἱ Τροῖοι. - 76) Οἱ Ἀρῶνες τῶν Ἀργυρίων Ἑλλήνων. - 77) 'Ο 'Εφοστῆς. - 78) 'Η Φυρμακία. - 79) 'Η Τσιγὴ τοῦ Ζουρὶ καὶ ὁ Αερίω. - 80) 'Ο Ἀνακράτορ Διογῆνης ὁ Ρωμαῖος. - 81) 'Ο Μικρὸς Κτηνοτρόφος. - 82) Τὰ Ἄλας. - 83) 'Ο Φραυός. - 84) Τὸ Ἴσρον τοῦ Παισίου. - 85) 'Η Ζωογραφία. - 86) 'Ο Κτηνοτρόφος. - 87) Ἀμερικῆ καὶ Ἀμερικῆ. - 88) 'Η Ἑλλάς. - 89) Ναυτική Ἰστορία. - 90) Αἱ Ἐπιστολῆς. - 91-92) Οἱ Κομοδιστῆς (Μικροβίτοι). - 93) Τὸ Φυρμακία. - 94) Οἱ Ἑλληνικοὶ Ἐθνογράφοι. - 95) Τὰ Δουρῆα. - 96) Τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα κατὰ τὸν χρόνον τοῦ Χριστιανικοῦ Ἑλληνισμοῦ. - 97) 'Ο Δοξατοκῆτας.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΒΟΥΤΗΝ
ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ
ΤΗΣ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ 98

1909

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τιμῆται ἑκαστοῦ ... Ἀθῆνας ... Δρ 0.40
Διὰ τὰς Ἐπιτοχίας καὶ τὸ Ἐξωτερικὸν ... 0.50
ΑΠΟΚΑΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΗΣΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΠΡΑΞΙΟΝ ΠΡ. Ν. ΣΙΑΤΡΗ

24grammata.com

ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ Α. Β. Υ. ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΔΟΣΙΝ ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1899 ΥΠΟ Δ. ΒΙΚΕΛΑ

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Πρόεδρος Ι. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ

Α. ΑΙΓΙΝΗΤΗΣ, αντιπρόεδρος	Α. ΠΡΟΒΕΔΕΓΓΙΟΣ
Μ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ	Π. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
Α. ΜΑΤΕΣΙΣ	Ε. ΡΩΜΑΝΟΣ
Γ. ΠΑΣΠΑΤΗΣ	Γ. Σ. ΣΤΡΕΪΤ

Γραμματεὺς Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΩΦΕΛΙΜΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἀπὸ τοῦ 1907 ἐκδίδονται ἕξ Ὁφέλιμα Βιβλία ἐτησίως, ἥτοι ἓν κατὰ διμηνίαν. Ἡ συνδρομὴ αὐτῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῆς Κρήτης δρ. 2— διὰ τὰς λοιπὰς χώρας φρ. χρ. 3 (ἕνεκα τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν καὶ τῆς ὑποτιμῆσεως τοῦ συναλλάγματος). Ἐκαστον βιβλίον χωριστὰ διὰ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῆς Κρήτης λεπτά 40 — διὰ τὰς λοιπὰς χώρας 50 ἑκατ. τοῦ χρ. φρ.

Η ΜΕΛΕΤΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτην Δρ. 10
Διὰ τὰς λοιπὰς χώρας Φρ. χρ. 12

Ἐκαστον τεῦχος χωριστὰ πωλεῖται δρ. 1 εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῆς Κρήτης — φρ. χρ. 1,20 εἰς τὰς λοιπὰς χώρας. Ἡ «ΜΕΛΕΤΗ» ἐκδίδεται κατὰ μῆνα εἰς τεύχη ἐκ σελίδων 61, κατὰ δὲ τοὺς θερινοὺς μῆνας Ἰούνιον— Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον— Σεπτέμβριον ἐκδίδεται ἀνά ἓν τεύχος, ὥστε ἕκαστος ἐτήσιος τόμος ἀποτελεῖται ἐκ δέκα τευχῶν, ἥτοι 640 σελίδων.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κατὰ τὸ ἔγχειρίδιον τοῦ Karl Ploetz.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1919
1499
496
ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1909

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΠΡΟΣ ΔΙΑΔΟΣΙΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΡΙΘ. 98. ΜΑΡΤΙΟΣ — ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Βασιλική Τυπογραφία 'Ραφιάνη - Παπογεωργίου

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Πρό Χρ.—μετά Χρ.

X — 375. *A'. Αρχαία ιστορία*, από τῶν πρώτων ιστορικῶν χρόνων μέχρι τῆς ἀρχῆς τῆς μεταναστάσεως τῶν ἐθνῶν.

375 — 1492. *B'. Μεσαιωνική ιστορία*, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μεταναστάσεως τῶν ἐθνῶν μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς.

1492 — *Γ'. Νέα ιστορία*, ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς μέχρι τοῦ παρόντος.

Ἡ ἀρχαία ἱστορία διαιρεῖται εἰς τρία μέρη:
α' εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν
β' εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἑλλήνων
γ' εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ῥωμαίων.

6 Χρονολογίαί τῆς παγκοσμίου ἱστορίας

Ἡ μεσαιωνική ἱστορία διαιρεῖται εἰς τέσσαρας περιόδους :

- 375— 843. α'. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μεταναστιάσεως τῶν ἐθνῶν μέχρι τῆς συνθήκης τοῦ Βεροδούνου.
843—1096. β'. ἀπὸ τῆς συνθήκης τοῦ Βεροδούνου μέχρι τῆς ἀρχῆς τῶν σταυροφοριῶν.
1096—1270. γ'. αἶον τῶν σταυροφοριῶν.
1270—1492. δ'. ἀπὸ τοῦ τέλους τῶν σταυροφοριῶν μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ νέα ἱστορία διαιρεῖται ὡσαύτως εἰς τέσσαρας περιόδους :

- 1492—1648. α'. ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς μέχρι τῆς εἰρήνης τῆς Βοσιφαλίας.
1648—1789. β'. ἀπὸ τῆς εἰρήνης τῆς Βοσιφαλίας μέχρι τῆς ἀρχῆς τῆς πρώτης γαλλικῆς ἐπαναστάσεως.
1789—1815. γ'. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρώτης γαλλικῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τοῦ συνεδρίου τῆς Βιέννης.
1815— δ'. Ἀπὸ τοῦ συνεδρίου τῆς Βιέννης μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Α'. ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

α'. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ι. ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ

Πρὸ Χρ.

Περὶ τὸ 3000. Ἰδρυσις τοῦ Ἀρχαίου κράτους τῶν Φαραῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μηνᾶ (αἴγυπτ. Mena, παρ' Ἡροδότῳ Μήν). Πρωτεύουσα ἡ Μέμφις (ὄχι μακρὰν τοῦ Καΐρου). Θρησκεία : λατρεία προσωποποποιημένων δυνάμεων τῆς φύσεως, συνδεομένη πρὸς συμβολικὴν ζωλατρείαν· θεότητες ὁ Πτά (Ptah, ὡς Δημιουργός, θεὸς τοῦ φωτός καὶ τῆς ἀληθείας), ὁ Ρά (ἢ ἐν τῷ ἡλίῳ ἐνσαρκωμένη δύναμις, ἣτις ἐξακολουθεῖ νὰ δημιουργῇ καὶ συντηρῇ), ἡ Νεϊτ (Neit, Neith), ὁ Ἀμμων (Amun, θεὸς τοῦ οὐρανοῦ), ὁ Ὅσιρις, ἡ Ἰσις. Ὁ μῦθος τοῦ Ὁσίριδος εἰκονίζει τὴν διαμάχην τῶν εὐμενῶν καὶ δυσμενῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον φυσικῶν δυνάμεων, καθὼς αὕτη ἀποτυπώνεται εἰς τὴν ἐτησίαν ἀπονέκρωσιν καὶ αὐτῆς ἀνάστασιν τῆς φύσεως τῶν ἄντων. Ὅσιρις, ὁ θεὸς τῆς ζωῆς, θανατώνεται ὑπὸ τοῦ Τυφῶνος, τοῦ δαίμονος τοῦ τὰ πάντα ἀπομαραίνοντος καύματος, καὶ ἀναζητεῖται ὑπὸ τῆς πενθούσης συζύγου του

Ἴσιδος· τέλος ὁ υἱὸς αὐτῶν Ὄρος νικᾷ τὸν Τυφῶνα. Ὁ δὲ ἀναβιώσας Ὅσιρις βασιλεύει τοῦ λοιποῦ τῶν ψυχῶν ἐν τῷ Ἄιδῃ (ταρίχευσις τῶν νεκρῶν, μούμαι, διὰ τὴν συνένωσιν αὐθις τοῦ σώματος πρὸς τὴν οἰκείαν ψυχὴν). Εἰκὼν αὐτοῦ ἐπὶ γῆς ὁ ἱερός ταῦρος Ἄπις.

Πολίτευμα : δεσποτική βασιλεία· (ἡ αἰγυπτιακὴ χρονολογία ὀρίζεται κατὰ τινα προσέγγισιν διὰ τῶν δυναστειῶν, αἵτινες ἐβασίλευσαν τῆς χώρας αὐτῶς ἢ δ' καὶ ε' δυναστεία χρονολογικῶς τίθεται τὸ βραδύτερον εἰς τὰ ἀπὸ τοῦ 2830 ἔτη)· ἐπιρροή μεγάλη τῶν ἱερέων ἰδίως ἀπὸ τοῦ γ' αἰῶνος· διαίρεσις τοῦ ἔθνους εἰς τάξεις: ἱερέων, μαχιμῶν, γεωργῶν, τεχνιτῶν, ποιμένων· ἀποκλεισμός ἀπὸ τῶν ξένων ἔθνῶν καὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἠθῶν αὐτῶν. **Πυραμίδες** (τάφοι βασιλέων)· **ὀβελίσκοι**· **ἱερογλυφικά** γράμματα.

Περὶ τὸ 2300. Τὸ Μέσον κράτος (ἢ 16' δυναστεία περίπου ἀπὸ τοῦ 2130· ἢ γ' περίπου ἀπὸ τοῦ 1930· 1η' περίπου ἀπὸ τοῦ 1530 — 1320). Κτίσις τοῦ ναοῦ τοῦ θεοῦ Ἄμμωνος ἐν Θήβαις τῆς Κάτω Αἰγύπτου. Κατάκτησις τῆς Νουβίας. Ὁ βασιλεὺς Ἄμενεματ Γ' καλλιεργεῖ τὸ Φαγιούμ, κατασκευάζει τὴν λίμνην Μέρι (οἱ Ἕλληνες, Ἡρόδοτος Β' 101, ἐκ παρανοήσεως ἐπλασαν ἐκ τούτου ὄνομα βασιλέως καὶ ὠνόμασαν αὐτὴν τοῦ Μοίριδος) πρὸς κανονισμόν τῶν πλημμυρού-

των ὑδάτων τοῦ Νείλου), κτίζει μέγαν ναόν, τὸν **Λαβύρινθον**.

Περὶ τὸ 2000. Κατάκτησις τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τῶν σημιτικῆς καταγωγῆς Ὑκσῶς (αἰγυπτ. Hak-Schasu, βασιλεῖς τῶν Ποιμένων, Schasu καὶ Sds σημαίνοντος ἐν γένει τοὺς πρὸς ἀνατολὰς νομαδικούς λαούς).

Περὶ τὸ 1600. Ἐξῶσις τῶν Ὑκσῶς. Ἰδρυσις τοῦ Νέου κράτους (πρωτεύουσα Θῆβαι). Νουβία καὶ Συρία (μέχρι τοῦ **Εὐφράτου**) ὑποτάσσονται εἰς τὴν Αἰγύπτου ὑπὸ τῶν βασιλέων τῆς 1η' δυναστείας **Θουτμῶσις Γ'** (Thutmes) καὶ τοῦ

Περὶ τὸ 1500. Ἄμενόφις (Amenhotep).

Περὶ τὸ 1330. **Ραμοῆς Β'** ὁ Μέγας (ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων **Σέσωστρις**, αἰγυπτ. ἐπίστε Sestu-Ra) πολεμεῖ τοὺς **Χεΐτας** (Cheta) ἐν Συρίᾳ. Κτίσις τῶν ἐν Θήβαις ναῶν (ἐντὸς τῶν ἱερείων αὐτῶν τὰ σημερινὰ χωρία **Καρνάκ** καὶ **Λουξώρ**).

Μετὰ τὸ 1200. Περικυμὴ τῆς Αἰγύπτου. Ἡ Συρία ἀνεξάρτητος· ἐν Νουβίᾳ ἰδρύεται τὸ ἐγχώριον κράτος τῆς Μερῆς.

671. Ἡ Αἰγύπτου ὑποτάσσεται ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων.

645. **Φαμμήτιχος Α'** ἀνακτᾷ τὴν αὐτονομίαν τῆς Αἰγύπτου. Πρωτεύουσα ἡ ἐν τῷ Δέλτῳ **Σάις**. Ἐμπόριον μὲ τοὺς Φοίνικας καὶ τοὺς Ἕλληνας.

610. Ὁ **Νεχώ** ἐπιχειρεῖ ν' ἀνοίξῃ διώρυγα μεταξὺ Νείλου καὶ Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. (Περίπλους Ἀφρικῆς ὑπὸ Φοινίκων θαλασσοπόρων). Κατα-

κτῆ τὴν Συρίαν ἀλλὰ νικᾶται ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων κατὰ τὸ Καρχημίσιον (Gargamisch) παρὰ τὸν Εὐφράτην.

570—526. **Αμασις*, φίλος τοῦ *Πολυκράτους* τῆς *Σάμου*. *Ναύκρατις* ἀποικία τῶν Ἑλλήνων.

525. Μάχη παρὰ τὸ *Πηλούσιον* ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν *Καμβύσης* ὑποτάσσει τὴν *Αἴγυπτον*.

2. ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΙ ΚΑΙ ΑΣΣΥΡΙΟΙ

Πρὸ τοῦ 3000. Ἡ περὶ τὸν Εὐφράτην χώρα εἶναι διηρημένη εἰς πολλὰ μικρὰ ἀνεξάρτητα κράτη· εἰς τὰ μεσημβρινὰ τὸ βασίλειον τῶν (μὴ σημιτικῆς φυλῆς) *Σουμεριῶν* καὶ *Ἀκκάδων*.

Περὶ τὸ 2500. Εἰσβαλλοὺν ἐκ νότου οἱ σημίται *Χαλδαῖοι* (Βαβυλώνιοι) καὶ δέχονται τὸν πολιτισμὸν τῶν ὑποταχθέντων.

Περὶ τὸ 2300. Ἡ *Βαβυλῶν* (Babilu, ἦτοι Πύλη τοῦ Ἰλου ἢ Ἐλ, θεοῦ, ἰβραϊστὶ Babel) ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου πρωτεύουσα μεγάλου κράτους. Ναὸς τοῦ *Βήλου* (Bel). Γραφὴ *σφηνοειδής*. Ἀστρονομία καὶ ἀστρολογία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ἱερέων. Πολυσχιδὲς σύστημα διωρύγων πρὸς κανονισμὸν τῶν πλημμυρούστων ὑδάτων τῶν πεταμῶν καὶ ἀρδευσιν κατὰ τὸ ξηρὸν θέρος. Ἀγκυαῖον ἐμπόριον. Ἀκριβὲς σύστημα μέτρων καὶ σταθμῶν.

Περὶ τὸ 1500. Ἡ *Ἀσσυρία* (Assur) ἀνυψώνεται εἰς ἴδιον κράτος παρὰ τὸν *Τίγριν*. Οἱ πολεμικοὶ

αὐτῆς βασιλεῖς ὑποτάσσουν ἐπὶ τινα χρόνον τὴν *Βαβυλωνίαν*. Πρωτεύουσα *Νινευὶ* (Ninua) ἐπὶ τοῦ *Τίγριδος* (ἰρείπια τῆς *Μοσοσούλ*). Μῦθοι· εἶναι τὰ περὶ βασιλείως *Νίνου* καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ *Σεμράμιδος* ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων λεγόμενα.

Περὶ τὸ 850. Οἱ βασιλεῖς *Ἀσσοουρασοιρπάλ* καὶ *Σαλμανασσάρ Β'* ἐκτείνουσι τὰς κατακτήσεις εἰς Συρίαν καὶ Μήδιαν.

Περὶ τὸ 620. Ἐξασθενεῖ τὸ βασίλειον ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν *Σκυθῶν*, οἵτινες μέχρι τῶν ὀρίων τῆς *Αἰγύπτου* διελαύνουσι τὴν *Ἀσίαν*.

606. **Ἀλωσις καὶ καταστροφὴ τῆς Νινευὶ* ὑπὸ τῶν Μήδων (*Κυαξάρης*) καὶ τῶν ἐπαναστατησάντων Βαβυλωνίων (*Ναβουπαλασσάρ*). Κατάλυσις τοῦ βασιλείου τῆς Ἀσσυρίας. Ὁ μῦθος τῶν Ἑλλήνων περὶ τοῦ *Σαρδαναπάλου*.

605—561 *Ναβουχοδονόσορ* (Nabu-kudur-hussur) βασιλεὺς. Ἀκμὴ τοῦ βαβυλωνιακοῦ κράτους. Καταστροφὴ τῆς *Ιερουσαλήμ* καὶ κατάκτησις Συρίας καὶ Φοινίκης.

538. **Ἀλωσις τῆς Βαβυλῶνος* ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν *Κύρου*.

3. ΕΒΡΑΙΟΙ (ΙΟΥΔΑΙΟΙ, ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ)

Περὶ τὸ 2000. Ὁ *Ἀβραάμ*, πρῶτος πατριάρχης ἦτοι γενάρχης τῶν Ἑβραίων (σημιτικῆς φυλῆς) ἐγκαθίσταται ἐκ τῆς ἐν *Χαλδαίᾳ Οὐρ* εἰς τὴν

χώραν Χαναάν (Kanaan). Ἰσαάκ· Ἰακώβ καὶ οἱ δώδεκα υἱοὶ του.

Περὶ τὸ 1550. Ἰωσήφ. Ἡ φυλὴ τῶν Ἑβραίων μεταναστεύει εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Περὶ τὸ 1320. Μωϋσῆς. Ἐξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκ τῆς Αἴγυπτου.

Αἱ Δέκα Ἐντολαὶ αἱ δοθεῖσαι εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ. Μονοθεϊσμός· λατρεία ἐνὸς μόνου θεοῦ, τοῦ Ἰεχωβά (Jehovah). Ἀπαγόρευσις ὁμοιώματος τοῦ θεοῦ. Κατακτήσεις τῆς Γῆς τῆς ἐπαγγελίας (ἦν ὁ θεὸς ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἑβραίους), ἤτοι τῆς Χαναάν ἢ Παλαιστίνης (ἐκ τῶν κατοίκων Φιλισταίων (Pelishtim), ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν Ἰησοῦ (Josua) τοῦ Νκυῆ, ἔνευ ὁμως τελείας ὑποταγῆς τῶν ἀρχαίων κατοίκων. Δώδεκα φυλαὶ πλὴν τῆς ἱερατικῆς τοῦ Λευί. Ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης. — Οἱ Κριταὶ· Σαμουὴλ.

Περὶ τὸ 1000. Σαοῦλ πρῶτος βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων.

Περὶ τὸ 980. Δαυίδ. Ἀκμὴ τοῦ κράτους. Ἡ Ἱερουσαλήμ πρωτεύουσα.

Περὶ τὸ 950. Σολομών. Κτίσις τοῦ ναοῦ τοῦ Ἰεχωβά ἐν Ἱερουσαλήμ.

Περὶ τὸ 930. Διαίσεις τοῦ βασιλείου ἕνεκα τοῦ σχίσματος τῶν φυλῶν. Βασίλειον τοῦ Ἰούδα (πρωτεύουσα Ἱερουσαλήμ) ὑπὸ τὸν Ροβοάμ υἱὸν τοῦ Σολομώντος, καὶ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ (πρωτεύουσα Σιχέμ, κατόπιν ἢ Σαμάρεια) ὑπὸ τὸν Ἱεροβοάμ.

Προφήται· Ἡλίας (Elias περὶ τὸ 870) ἐν τῷ βασιλείῳ Ἰσραὴλ, Ἡσοίας (περὶ τὸ 700) καὶ Ἱερεμίας (περὶ τὸ 600) ἐν τῷ τοῦ Ἰούδα, πολέμουντες τὴν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν περιπεσοῦσαν βασιλείαν.

722. Ἀλωσις τῆς Σαμαρείας ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων Σαργῶν (Sarrukin). Κατάλυσις τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ. Μῆρος τοῦ ἔθνους ἀπάγεται εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς τὴν Ἀσσυρίαν καὶ Μηδίαν.

586. Ἀλωσις καὶ καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπὸ Ναβουχοδονόσορ, βασιλέως τῆς Βαβυλωνίας. Πυρπόλησις τοῦ ναοῦ. Κατάλυσις τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ. Πολλοὶ θανατώνονται, αἱ ἐπιζήσασαι ἐπισημότεραι οἰκογένειαι ἀπάγονται εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς Βαβυλῶνα.

540—332. Οἱ Ἑβραῖοι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Περσῶν. Ὁ Κύρος ἐπιτρέπει τὴν εἰς Παλαιστίνην ἐπιστροφήν. Ἀνοικοδόμησις τοῦ ναοῦ ἐπὶ Δαρείου Α' τὸ 516.

332—167. Οἱ Ἑβραῖοι ὑπὸ τοὺς Μακεδόνας (Μέγας Ἀλέξανδρος), 332—323· κατόπιν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Πτολεμαίων (323—198), τέλος ὑπὸ τοὺς Σελευκίδας (198—167).

167—130. Ἀπελευθερώσεις τῶν Ἑβραίων διὰ τῶν Μακκαβαίων (40ετῆς σχεδὸν πόλεμος· ἀρχηγὸς ὁ ἱερεὺς Ματαθίας καὶ οἱ πέντε αὐτοῦ υἱοί, ἰδίων Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος· τὸ 106 ὁ ἐκγονος αὐτῶς

Ἄριστόβουλος λαμβάνει τὸν βασιλικὸν τίτλον ὑπὸ τοὺς διαδόχους αὐτοῦ ἕριδες τῶν *Φαρισαίων* καὶ *Σαδδουκαίων*).

63. Ὁ Πομπήϊος κληθεὶς ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πρὸς βοήθειαν καθιστᾷ τοὺς Ἑβραίους ὑποτελεῖς εἰς τοὺς *Ρωμαίους*.

40. Ἡρώδης ὁ μέγας ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῶν *Ρωμαίων* βασιλεὺς τῆς *Ἰουδαίας* (ὑποτελής εἰς τὴν *Ῥώμην*) ἀποθνήσκει 4 μετὰ *Χρ.*

Μετὰ *Χρ.*

70. Ἄλωδις καὶ καταστροφὴ τῆς *Ἰερουσαλήμ* ὑπὸ *Τιτου*. Διασπορὰ τῶν Ἑβραίων.

132—135. Ἐπανάστασις κατὰ τῶν *Ρωμαίων* πλείον τοῦ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου Ἑβραίων ἀπωλέσθησαν κατ' αὐτὴν νέα διασπορά.

4. ΦΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΟΙ

Πρὸ *Χρ.*

Περὶ τὰ 1500. Χρόνοι τῆς ἀκμῆς τοῦ ἐμπορίου τῶν *Φοινίκων*, ἰδίως τῆς πόλεως *Σιδῶνος*. Θρησκεία: *Βάαλ* (Bel τῶν Βαβυλωνίων), *Aschera* (Baaltis, Belit τῶν Βαβυλ.) ὡς θεότητες τῆς ζωῆς, τῆς γεννήσεως καὶ τῆς εὐεργετικῆς δυναμείας τῆς φύσεως· ὁ δὲ *Μολόχ* (ἦτοι βασιλεὺς, Adar τῶν Βαβυλ.) ὡς ἡ καταστρέφουσα, ἀλλὰ καὶ ἀποκαθίρουσα δύναμις τοῦ πυρός, συνκμα θεὸς τοῦ πολέμου, καὶ ἡ παρθένος *Ἀστάρτη*. Ἐκ τῆς συνιώσεως τῶν δύο θεῶν Βάαλ καὶ Μολόχ εἰς μίαν θεότητα προῆλθεν ὁ *Μελκάρι* (ἦτοι βασιλεὺς

τῆς πόλεως) ὁ πολιοῦχος τῆς πόλεως *Τύρου*,—ἐν Βύβλω ἑλατρεύετο ὁ Ἄδωνις.— *Πολίτευμα*: κληρονομικὴ βασιλεία εἰς τὰς πόλεις μετὰ γερουσίας.— *Βιομηχανία* (ὕφαντικὴ, βαφικὴ διὰ πορφύρας, ὑαλοποιία, μεταλλευτικὴ, μεταλλουργία, οἰκοδομικὴ) καὶ ἐμπόριον διὰ καρβαίνων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μέχρι τοῦ *Εὐφράτου* καὶ διὰ θαλάσσης.— Θεμελιώσεις πολυαριθμῶν ἀποικιῶν εἰς *Κύπρον*, *Ῥόδον*, *Κρήτην*, *Σικελίαν*, *Μελίτην*, παράλια τῆς Ἑλλάδος, βόρεια παράλια τῆς Ἀφρικῆς, νοτιὰν Ἰσπανίαν (Γαδειρα περὶ τὸ 1100), φθνοῦσι δὲ καὶ εἰς τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς καὶ μέχρι τῆς *Βορειανίας* (*Κασσιτερίδων νήσων*) καὶ τῶν ἀκτῶν τῆς *Βορείας* ἦτοι *Γερμανικῆς θαλάσσης* (ἐμπόριον ἠλέκτρου).

Περὶ τὸ 950. Ἀκμὴ τῆς *Τύρου* ὑπὸ τὸν βασιλέα *Ἰράμ* (Hiram, Hirom), φίλον τοῦ *Σολομῶντος*.

814 (5) Ἡ *Καρχηδὼν* (Karthada ἦτοι Νέα πόλις) κτιζέται ὑπὸ τῶν *Τυρίων* πλησίον τῆς σημερινῆς *Τύνητος*. *Πολίτευμα*: ἀριστοκρατικὴ δημοκρατία· δύο γερούσαι ἢ μία γενικωτέρα καὶ ἡ ἄλλη μερικωτέρα καὶ δύο *Σουφίται* ἦτοι ἀδικασταὶ ἢ ἀβασίλεις, οἵτινες παραβάλλονται πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς *Σπάρτης*. Ἡ ἐκκλησία τῶν πολιτῶν ἐπενέβχινε μόνον ἐν περιπτώσει διχονοίας τῶν δύο τούτων ἀρχῶν. Παρχκμὴ τῶν πόλεων τῆς *Φοινίκης*, ἐπανειλημμένως ὑποτάσσονται ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων, τὸ δὲ

606. ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων (μόνον ἢ Τύρος τὸ 573)
καὶ τὸ
540. ὑπὸ τῶν Περσῶν.
332. Ἄλωσις καὶ καταστροφή τῆς Τύρου ὑπὸ τοῦ
Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

5. ΑΥΔΟΙ

- **Λυδία** μεταξύ τῆς βορειότερον κειμένης Μυ-
σίας καὶ τῆς νοτιώτερον Καρίας· ποταμοὶ Ἔρμος
(παραπόταμος αὐτοῦ ὁ Πακτωλός), Κάϊστρος
καὶ ἐν Καρίᾳ ὁ Μαίανδρος. Πρωτεύουσα Σάρ-
δεις ὑπὸ τὸν Τρωῶν.
689. Βασιλεὺς Γύγης, ἀρχηγέτης τῆς δυναστείας
τῶν Μερμναδῶν· εἰσβολὴ τῶν Κιμμερίων εἰς τὴν
χώραν· ἐπὶ τινα χρόνον ὑπὸ τοὺς Ἀσσυρίους·
κατόπιν ἐπέκτασις τοῦ κράτους εἰς τὴν Μυσίαν,
Φρυγίαν μέχρι τοῦ Ἑλλησπόντιου. Ὁ Ἀλυάτης
πολεμεῖ πρὸς τὸν Κυαζάρην τῆς Μηδίας.
610 (;). Μάχη μεταξύ Ἀλυάττου καὶ Κυαζάρου
(ἔκλειψις σελήνης, προρρηθεῖσα ὑπὸ Θάλητος τοῦ
Μιλήσιου). Ὁ Ἄλυς ποταμὸς ὄριον τῶν δύο
κρατῶν. Πόλεμος κατὰ τῶν Ἑλληνίδων πόλειον
τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑποταγὴ τῆς Σμύρνης. Με-
γάλοι θησαυροὶ εἰς τὰς Σάρδεις.
563—549 (;) Κροῖσος. Ὑποταγὴ πασῶν τῶν Ἑλ-
ληνικῶν ἀποικιῶν πλὴν τῆς Μιλήτου. Σχίσαις
πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Σόλων εἰς τὰς Σάρδεις.

- 549 (;) Ἦττα καὶ αἰχμηλωσία τοῦ Κροῖσου ὑπὸ τοῦ
Κύρου. Κατάλυσις τοῦ Λυδικοῦ βασι-
λείου.

6. ΙΝΔΟΙ, ΜΗΔΟΙ, ΠΕΡΣΙΑΙ

- Ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἀρίαν (ἢ Ἰνδοευρωπαϊκὴν)
φυλὴν.
Περί τὸ 1600. Ἐγκατάστασις τῶν ἐκ τῶν βορειοδυ-
τικῶν τῆς Ἀσίας κατελθόντων Ἰνδῶν (Hindu)
εἰς τὰς Ἰνδίας· ἀπὸ τοῦ 1300 περίπου ἐξαπλώ-
νονται πρὸς τὸν Γάγγην. Ὁ ὕψιστος θεὸς Ἰνδρα,
κατόπιν ὁ Βράμα (Brahma). Τὰ ἱερὰ βιβλία αἱ
Βέδαί (Vedas) εἰς τὴν παλαιὰν Ἰνδικὴν (σαν-
σκριτικὴν) γλῶσσαν. Ἐπικὰ ποιήματα Μαχα-
βαράτα (Mahabharata) καὶ Ραμαγιάνα (Rama-
jana). Δεκαδικὸν σύστημα. Διαίρεσις τοῦ ἔθνους
εἰς τέσσαρας τάξεις· ἐξ αὐτῶν οἱ περιφρονού-
μενοι Πέρσαι. Ὑπεροχὴ τῆς ἱερατικῆς τάξεως
(Βραχμᾶνες)· πνευματικὴ αὐτῶν τυρηνία.
Περί τὸ 520 ἐμφανίζεται ὁ βασιλόπαις μεταρρυθμι-
στῆς Βούδας (Gautama Buddha, ἀποθ. τὸ 543)
ἀπορρίπτων τοὺς παλαιούς αὐστηροὺς κανόνας
καὶ τὰς διακρίσεις τῶν τάξεων, διδάσκει τὴν
αὐταπάρνησιν καὶ τὴν συμπάθειαν. Ἡ θρησκεία
αὐτοῦ (Βουδδισμὸς) καταδιωχθεῖσα ὑπὸ τῶν
Βαχμάνων καὶ ἐξωσθεῖσα ἐκ τοῦ Ἰνδοσταν, δια-
δίδεται εἰς ὅλην τὴν ἀνατολικὴν Ἀσίαν. Οἱ

Ἴνδοί μένουσι εἴσω τῆς ἱστορικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἄλλων Ἀρίων ἰθῶν.

Περὶ τὸ 830. Οἱ **Μῆδοι** κάτοικοι τοῦ δυτικῆς μέρους τοῦ ὄροπέδιου Ἰράν ὑποτάσσονται ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων. **Βακτριανή, Παρθία, Ὑρκανία** παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν, **Ἀρεία, Δραγμάνη** ἐν τῷ μέσῳ, **Σογδιανή** μεταξύ Ὠξίου καὶ Ἰαξάρτου, **Περσίς, Καρμανία, Γεδρωσία, Ἀραχωσία, Παροπαισάδα** ἀπετέλουν τὰς λοιπὰς χώρας τοῦ ἀπεράντου ὄροπέδιου μεταξύ Εὐφράτου καὶ Τίγριδος ἀπ' ἐνός, Κασπίας θάλασσης καὶ Ἐρυθρᾶς ἀπ' ἐτέρου μέγιστων συνόρων τῆς Ἰνδικῆς. Θρησκεία τοῦ **Ζωροάστρου** (Zarathustra, ἐν Βακτριανῇ περὶ τὸ 1000); **Ἀβέστα** (Avesta) τὸ ἱερὸν βιβλίον ὑπατος θεοῦ ὁ **Ἀουραμάξδα** (Ahuramasda, νιοπερσιστὶ Ὁρμουζδ) ὁ ἀγαθὸς θεός, ὅστις μετὰ τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων διαρκῶς πολεμεῖ κατὰ τῶν κακῶν πνευμάτων (Deva), ὧν ἄρχη ὁ **Ἀγγρομαϊνίου** (Angromainju, νιοπερσιστὶ Ahriman). Οἱ ἱερεῖς λέγονται **Μάγοι** παρὰ Πέρσαις. Λατρεία τοῦ πυρός, τοῦ ὁποῦ ἡ λάμψις ἀποδιώκει τὰ κακὰ πνεύματα τῆς νυκτός.

Περὶ τὸ 630. Οἱ **Πέρσων** κατακτῶσι τὸ βασίλειον τοῦ Ἑλλάμ (πρωτεύουσα τὰ Σοῦσα).

606. Ὁ **Κυαζάρης**, βασιλεὺς τῶν Μήδων, καταστρέφει τὴν Νινευί. Πρωτεύουσα τὰ Ἐκβάτανα (εἰς τὴν ἀρχαίαν περσικὴν Hangmatana ἦτοι

συναθροίσεως τόπος). Κατακτᾷ καὶ τὸ ἀνατολικὸν Ἰράν.

558—529. **Κῦρος** ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, καταλύει τὸ 550 τὸ βασίλειον τῶν Μήδων (τελευταῖος βασιλεὺς Ἀσινάγης), τὸ δὲ 546 τὸ τῆς Λυδίας (Κροῖσος) καὶ τὸ 540 τὸ τῆς Βαβυλώνος. Ὑποταγὴ τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

550—530. Τὸ μέγα **Περσικὸν κράτος**, ἰδρυθὲν ὑπὸ τοῦ Κύρου, περιλαμβάνει πάντα τὰ ἔθνη τῆς δυτικῆς Ἀσίας.

529. Πολεμῶν πρὸς τὰ ἀνατολικά ἔθνη ὁ Κῦρος φονεύεται· εἰς μέγαν τῶν μαχῶν (κατὰ *Μασσαγατῶν*). Ὁ υἱὸς του

529—522. **Καμβύσης** κατακτᾷ τὴν Αἴγυπτον. Ἀποθνήσκει κατὰ τὴν ἐπάνοδον. Σφετερίζεται τὴν βασιλείαν ὁ Μάγος Γαυμάτας ὡς *Ψευδοομέρις* (Σμέρις, περσιστὶ Bardija, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Καμβύσου). Καθιρεῖται ὑπὸ τῶν ἐπιτὰ κληρονομικῶν ἡγεμόνων τῆς Περσικῆς φυλῆς καὶ τὸν θρόνον λαμβάνει ὁ πρῶτος αὐτῶν, ὁ *Ἀχαιμενίδης*.

521—485. **Δαρεῖος Α'**, υἱὸς τοῦ Ὑστάσπου, καταστέλλει τὰς ἐπαναστάσεις, ἀνορθώνει τὸ κράτος (ἐπιγραφή περὶ τῶν πράξεων τούτων σωζομένη εἰς τὸν βράχον Bagistana εἰς περσικὴν, σουσιανὴν καὶ βαβυλωνιακὴν γλῶσσαν), ὀργανώνει αὐτό, διαιρέσας εἰς εἴκοσι σατραπίαις (Σοῦσα παρὰ τὸν Χοάσπην ἡ κυρία πρωτεύουσα

τοῦ μεγάλου βασιλέως). Βασιλικαὶ ὁδοί· συντέλειαι τῆς ἐπὶ Νεχῶ ἀρξαμένης ἀπὸ τοῦ Νεῖλου εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν διώρυγος. Ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία μεταξύ Σάρδεων καὶ Σούτων πρὸς μεταβίβασιν βασιλικῶν ἀγγελμάτων.

513 (;) Στρατεία τοῦ Δαρείου κατὰ τῶν Σκυθῶν (γέφυρα ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου καὶ ἐπὶ τοῦ Ἰοῦρου ἦτοι Δουνάβεως).

500—494. Ἐπανάστασις τῶν Ἰώνων. Καταστροφή τῆς Μιλήτου.

493—490. Πόλεμος κατὰ τῶν Ἑλλήνων (ἴδε κατωτέρω). — Διάδοχοι τοῦ Δαρείου: Ξέρξης Α', Ἀρταξέρξης Α' Μακρόχειρ, (Ξέρξης Β' καὶ Σογδιανὸς μόνον ἐπὶ ἓνα ἡμισὺν μῆνα), Δαρεῖος Β' Νόθος, Ἀρταξέρξης Β' Μνήμων, Ἀρταξέρξης Γ' Ὀχος, Ἀρσής, Δαρεῖος Γ' Κοδομανός.

330. Κατάλυσις τῆς βασιλείας τῶν Περσῶν ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Β'. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ. ΠΡΟ-ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ἢ ΜΥΘΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ,
ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πρὸ Χρ.

Οἱ Πελασγοὶ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος ἢ αὐτοὶ οἱ παλαιότατοι Ἑλληνας ἢ ξένος λαὸς ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες

περὶ τὴν τρίτην πρὸ Χρ. χιλιετηρίδα κατῆλθον ἐκ τοῦ βορρᾶ μετὰ τῶν Φρυγῶν, Τρωῶν καὶ τῶν ἀρχαίων Ἰταλικῶν ἰθνῶν, ἀνήκοντες εἰς τὴν Ἀρίαν δημοφυλίαν. Παλαιότατοι ἑλληνικοὶ συνοικισμοὶ καὶ τάφοι (μέχρι τῆς τρίτης χιλιετηρίδος) εὑρεθέντες εἰς τὰς Κυκλάδας, τὴν Θεσσαλίαν, Βοιωτίαν τοῦ λιθικοῦ (γεολογικοῦ) ἐπι αἰῶνος. Κατὰ τὴν δευτέραν χιλιετηρίδα ὁ πολὺ ἀνεπτυγμένος κρητικὸς ἢ κρητομυκηναϊκὸς πολιτισμὸς κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ νέου κράτους τῆς Αἰγύπτου (πρῶτον μέγα κέντρον καὶ ἐστία αὐτοῦ ἡ Κρήτη: Κνωσός, Φιιστός· τὸ ἀρχαιότερον ἀνάκτορον περὶ τὸ 2000· τὸ νεώτερον τῆς Κνωσοῦ περὶ τὸ 1600—1400· ἐκείθεν δὲ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα: Μυκῆναι, Τίρυνς, Ὀρχομενός Βοιωτίας Μινυεῖος)· μεγάλα εὑρήματα ἀνασκαφῶν, τάφοι, ἀνάκτορα: μέγας πλοῦτος χρυσῶν ἀντικειμένων τῆς τέχνης· τοιχογραφία· μεγάλη ἀγγειοπλαστικὴ καὶ ἀγγειογραφία (μυκηναϊκὰ ἀγγεῖα· τὰ δὲ παλαιότερα αὐτῶν καμαραῖκα ἤδη περὶ τὸ 2000). Ἐξοχα ἔργα μηχανικῆς: ὁ θησαυρὸς τοῦ Ἀτρέως (θολωτὸς βασιλικὸς τάφος ἐν Μυκῆναις)· προχώματα πρὸς κανονισμὸν τῶν ρευμάτων καὶ ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Κωπαΐδος ἐν Ὀρχομενῷ ὑπὸ τῆς μεγάλης φυλῆς τῶν Μαιῶν. Δώδεκα Ὀλύμπιοι θεότητες· (ἀνθρωπομορφισμός)· ὕψιστος θεὸς Ζεὺς, μετ' αὐτοῦ Ἥρα, Ποσειδῶν, Διμήτηρ, Ἐστία, Ἥφαιστος, Ἄρης,

Ἀπόλλων*, **Ἀρτεμις*, **Ἀθηνᾶ* (*Παλλῶς* **Ἀθήνη*), **Ἀφροδίτη*, **Ἑρμῆς*· *Πλούτων* (Ἄδης*), *Διώνυος* (*Βάκχος*)· ἄλλοι κατώτεροι θεοὶ γῆς καὶ ὑδάτων. Θρησκευτικὰ κέντρα παλαιότατα *Δωδώνη*, *Δελφοί*. Ἄλλὰ τάξις ἱερατικῆ δὲν ὑπάρχει.

Παραδόσεις περὶ ξένων ἐποίκων εἰς τὴν γῶραν: *Κάδμου* ἐκ Φοινίκης εἰς *Θήβας*, *Δαναοῦ* ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ἄργος, *Κέκροπος* ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ἀττικὴν· περὶ μεγάλου τινὸς βασιλέως *Μίνωος* ἐν Κρήτῃ· περὶ ἡρώων ἡμιθέων *Ἡρακλέους* (δώδεκα ἔθλοι), *Θησέως* (*Μινώταυρος*), *Πέλοπος* υἱοῦ τοῦ *Ταντάλου* ἐκ *Λυδίας* εἰς τὴν Ἥλιν, περὶ κοινῶν ἔθνικῶν ἐκστρατειῶν, τῆς *Ἀργοναυτικῆς* (*Ἰάσων*, *Ἰωλκός*, *Μήδεια*), τῆς τῶν ἑπτὰ (βασιλέων) ἐπὶ *Θήβας* (*Οἰδίπους*, **Ἐπεικλῆς* καὶ *Πολυνείκης*, **Ἀντιγόνη* καὶ **Ἰσμήνη*), (1193 — 1184;) τῆς ἐπὶ *Τροίαν* (βασιλεὺς τῆς Ἰλίου ἢ *Τροίας* ὁ *Πρίαμος*· **Ἐκτωρ*, *Πάρις*, *Ἀινείας*· **Ἀγαμέμνων* βασιλεὺς τῆς πολυχρόσου *Μυκῆνης*, *Μενέλαος*, **Ἀχιλλεύς*, **Ὀδυσσεύς*, *Νέστορ*, *Πάρις*, *Ἄϊας* ὁ τοῦ *Ταλχμῶνος*, *Ἄϊας* ὁ τοῦ *Οἰλίου*, **Ἰδομενεύς*, *Φιλοκτήτης*). Ὄνομα τοῦ ἔθνους **Ἀχαιοί*, *Δαναοί*. Ἕλληνες λέγονται μόνοι οἱ ἐκ Φθίης τῆς *Θεσσαλίας*.

Πολίτευμα: κληρονομικὴ πατριαρχικὴ βασιλεία (βασιλεῖς ἢ ἀνακτεῖς)· παρὰ τῶν βασιλεῖν ἢ βουλήν γερόντων (ἀνάκτων καὶ αὐτῶν, ἢ βουλευφόρων, ἡγητόρων ἢ δὲ μεδόντων) ἤτοι τῶν εὐγενῶν, ἀρί-

στων· ἀγορὰ τοῦ δήμου (γενικὴ συνέλευσις τοῦ λαοῦ). Σχεδὸν πᾶσα πόλις ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον βασιλεῖον. Ἐπιφανέστατος πάντων ὁ τῶν *Μυκηνῶν* **Ἀτρείδης* **Ἀγαμέμνων*. **Θαλασσοκρατία τῆς Κρήτης**: ἡ ἀνάμνησις αὐτῆς εἰς τὰς περὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως *Μίνωος* παραδόσεις (οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Κρήτης, οἱ Ἐπειόκρητες, ξένος λαός, πιθανῶς *Κᾶρες*, ἀρξάντες ποτε τῶν νήσων καὶ ἀνατολικῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος. Κατόπιν ὑπερισχύουσι καὶ ἐκεῖ οἱ Ἀχαιοὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος).

ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΜΗΔΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ
(1104 — 500)

Πρὸ Χρ.

- 1104 (;). **Εἰσβολὴ τῶν Δωριέων εἰς τὴν Πελοπόννησον** (καθοδος τῶν *Ἡρακλειδῶν*). Ἐκ τῶν βορείων Ἑλληνικῶν χωρῶν τῶν περὶ τὴν Πίνδον εἰσβάλλουσι πολεμικώτεροι, τραγύτεροι ἑλληνικαὶ φυλαὶ καὶ ἐγκαθίστανται εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ *Θεσσαλίας* μέχρι *Κρήτης*. Κατάλυσις τῶν πρῶτων ἐνδόξων (μυκηναϊκῶν) βασιλείων καὶ ἐξαφάνισις τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῶν.
- 1066 (;) Ἐπιδρομὴ τῶν Δωριέων εἰς τὴν Ἀττικὴν. Θνητος τοῦ *Κόδρου*, τελευταίου βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ βασιλεία ἀντικαθίσταται ἐν Ἀθήναις ὑπὸ ἀρχοντείας (ἰσόβιος ἔργων κατ' ἀρχάς).
- 1000—900. Ἰδρύσις τῶν αἰολικῶν, ἰωνικῶν καὶ δω-

ρικῶν ἀποικιῶν εἰς τὰ παραλία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ εἰς τὰς νήσους (Λέσβον, Χίον, Σάμον, Κῶν, Ρόδον). Γένσεις τῶν ὀμηρικῶν ἐπῶν (*Γλιάδος, *Ὀδυσειας) ἐν Ἴωνι. Ἀποικιοὶ ἐξ Ἀρκαδίας καὶ ἀλλεχρόθεν εἰς τὴν Κύπρον.

Περὶ τὸ 800. Ὁ ἐπικός ποιητὴς Ἡσίοδος ἐν Ἀσκηρῇ τῆς Βοιωτίας (Θεογονία, Ἔργα καὶ Ἡμέραι).

Βαθμιαία μετὰδοσις ἀπὸ τὴν κληρονομικὴν πατριαρχικὴν βασιλείαν εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν (ἔριστοι ἢ εὐπατρίδαι καὶ ἵππεις ἢ παχεῖς οἱ περὶ τὸν βασιλέα πρότερον εὐγενεῖς τῆς γῶρας), ἥτις μεταπίπτει εἰς ὀλιγαρχίαν. Ἡ ἐξέγερσις τοῦ δήμου φέρει εἰς τὴν τυραννίδα ἢ εἰς τὴν συγκερασμένην ἀριστοκρατίαν ἢ εἰς τὴν δημοκρατίαν.

820 (;) **Νομοθεσία τοῦ Λυκούργου ἐν Σπάρτῃ.** Οἱ Σπαρτιάται ἦτοί κατακτιηταὶ Δωριεῖς (τὸ $\frac{1}{12}$ τοῦ πληθυσμοῦ) ἔχουν μόνοι πολιτικά δικαιώματα. Περίοικοι (οἱ ὑποταχθέντες αὐτόχθονες Ἀχαιοί), Ἐλλωτες (οἱ δούλοι τῆς πολιτείας). Δύο βρασιεῖς, εἰκοσιοκτὼ γέροντες, ἐκκλησία (ἀλία) τοῦ δήμου κατόπιν πέντε ἐφοροὶ σπουδαιοτάτη ἀρχὴ τῆς πολιτείας.

776. **Πρῶτη Ὀλυμπιάς.** Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ὡς δεσμός ἐθνικὸς πάντων τῶν Ἑλλήνων ὡσαύτως τὰ Νέμεια, Ἴσθμια, Πύθια. Μίγα ὄνομα τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν ἢ ἀμφικιονία τῶν Δελφῶν συνέ-

νωσις πολιτειῶν γειτονικῶν πρὸς ὑπεράσπιαν κοινῶν συμφερόντων. Καὶ ἔλλα: ἀμφικιονία περὶ Ἱερά (οἶον τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Καλαυρείᾳ). Βραδύτερον κοινὰ πόλεων (Βοιωτίας, Θεσσαλίας, κοινὸν Αἰτωλῶν, Ἀκαρνανῶν κ.τ.λ.).

750—550. **Ἰδρυσις ἀποικιῶν ἰωνικῶν, δωρικῶν, ἀχαικῶν** εἰς τὰ παραλία τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τῆς Μεσογείου, ἰδίως εἰς τὴν τοτίαν Ἰταλίαν (Μεγάλη Ἑλλάς) καὶ Σικελίαν (734 Συράκουσαι, 708 Τάρας, 659 Βυζάντιον, 600 Μισσαλία) καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν (Κυρήνη, Βάρκη).

Περὶ τὸ 740. Πρῶτος μεσσηνιακὸς πόλεμος, Ἀριστοδήμος (Ἰθώμη).

Περὶ τὸ 640. Δεύτερος μεσσηνιακὸς πόλεμος, Ἀριστομένης (Εἶρα) ὁ ποιητὴς Τυρταῖος εἰς τὴν Σπάρτην.

Περὶ τὸ 600. **Περικλῆς**, υἱὸς τοῦ Κυψίλου, τύραννος τῆς Κορίνθου· μεγάλη ναυτικὴ δύναμις τῆς Κορίνθου· βιομηχανία, ἐμπόριον, τέχνη ἀποικίαι Κέρκυρα (προηγουμένως ἦδη), Ἐπίδαμνος, Ἀπολλωνία, Ποιείδαια. Τῆς Χαλκίδος ἀκμή, ἀποικίαι καὶ ἐμπόριον. Κλεισθένης τύραννος τῆς Σικυῶνος. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα (Εὐπατρίδαι)· ἰνιαύσιοι ἐννέα ἄρχοντες. Ἡ ἀπόπειρα τοῦ Κύλωνος ἀποτυγχάνει διὰ τῶν Ἀλμειωνιδῶν, οἵτινες ἐκδιώκουσι τὸν τύραννον καὶ θανατώουσι τοὺς μετ' αὐτοῦ (Κυλώνειον ἄγος). Αὐστηροὶ νόμοι τοῦ Δράκοντος (περὶ τὸ 624).

Περί τὸ 550. Ἡγεμονία τῆς Σπάρτης ἐν Πελοποννήσῳ. Αἱ ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπὸ τοὺς Λυδοὺς καὶ ἀμέσως κατόπιν ὑπὸ τοὺς Πέρσας. Ὁ φιλόσοφος Θαλῆς ἐκ Μιλήτου.

Αἰὼν τῆς ἀκμῆς τῶν ἑλληνικῶν πολιτειῶν ὑπὸ τυράννους. Βοιωτανία, ἐμποριον, μεγάλα κτίσματα (ναοί, ὑδραγωγεῖα), καλλιτεχνία (ἄρχαϊκὴ τέχνη): ἀγγειοπλαστικὴ καὶ ἀγγειογραφία, ζωγραφικὴ, γλυπτικὴ· οἱ ἀρχαῖοτατοὶ δωρικὸι ναοί.

594. **Νομοθεσία τοῦ Σόλωνος** ἐν Ἀθήναις. Ἀποκοπὴ (ἐλάττωσις) τῶν χρητῶν (οσιοσθένεια). Διαίρεσις ὅλων τῶν πολιτῶν διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ἐνάσκησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων κατὰ τὸ εἰσόδημα τῆς κτηματικῆς μόνον περιουσίας (τίμημα, ἀρατιμοκρατία) εἰς τέσσαρας τάξεις. Μέτοικοι καὶ δοῦλοι (σχεδὸν τὰ $\frac{3}{4}$ τοῦ πληθυσμοῦ) μένουσι ἀποκεκλεισμένοι τῆς πολιτείας. Ἐκλέξιμοι διὰ τὸ ἀξίωμα τῶν ἐνιαυσίων ἐννέα ἀρχόντων μόνον οἱ τῆς πρώτης τάξεως· διὰ δὲ τὸ τοῦ βουλευτοῦ (βουλή τῶν τετρακοσίων) οἱ ἐκ τῶν πρώτων τριῶν. Πικρῶν τῶν τάξεων οἱ πολῖται μετέχουσι τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου· ὁμοίως καὶ ὡς δικασταὶ (ἡλιασταὶ) εἰς τὰ δικαστήρια. Ἀνώτατον ἐποπτικὸν τῆς πολιτείας σῶμα καὶ δικαστήριον ἐπὶ φόνῳ καὶ ἐμπρησμῷ ἢ ἐν Ἀρείῳ Πάγῳ

βουλή (ἐκ προῦπαρξάντων ἀνεπιλήπτων ἀρχόντων). Οἱ τῶν τριῶν πρώτων τάξεων ὑπηρετοῦν ὡς ὀπλίται, οἱ τῶν δύο πρώτων καὶ ὡς ἵππεῖς ἐπὶ ἰδίων ἵππων· οἱ τῆς πρώτης τάξεως, διηρημένοι εἰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ ναυκρατίας, καταρτίζουσι καὶ τὸν πολεμικὸν στόλον ἰδίᾳ δαπάνῃ. Οἱ τῆς τετάρτης τάξεως (θῆτες ἤτοι μικροὶ γεωργοί, ἀκτῆμονες ἐργάται, χειρῶνακτες) ὡς ἔλαφροὶ (ψιλοὶ) στρατιῶται καὶ ναῦται.

560—527. **Πεισίστρατος** τύραννος πᾶν Ἀθηναίων ἐνῆκα τῶν διχονοιῶν τῶν μεγάλων γαιοκτημόνων, τῶν μέσων πολιτῶν καὶ τῶν μικρογεωργῶν ἢ κτηνοτρόφων. Διατηρεῖ τοὺς νόμους τοῦ Σόλωνος. Δημόσια ἔργα τοῦ Πεισιστρατοῦ καὶ τῶν υἱῶν ἐν Ἀθήναις· ναοί, ἢ ἐννεάκρουνοι. Ἐπέκτασις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῶν Ἀθηναίων δι' ἀποίκων εἰς τὴν Θρακικὴν χερσόνησον (ἀρχηγὸς Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου). Ὁργανωσις τῆς ἑορτῆς τῶν Παναθηναίων (534). Πρώτη ἀρχὴ τοῦ δράματος (Θέσις). **Τέχνη:** ὁ παλαιὸς ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς (μεταξὺ τῶν κατόπιν Περθεινῶνος καὶ Ἐρεχθείου)· γλυπτικὴ, ἀγγειοπλαστικὴ, ἀγγειογραφία.

Περί τὸ 530. **Πολυκράτης** τύραννος τῆς Σικμου (μέγα ὑδραγωγεῖον). Ὁ φιλόσοφος Πυθαγόρας μεταναστεύει εἰς Κρότωνα τῆς Κάτω Ἰταλίας.

527—510. Ἰππίας, διαδοχὸς τοῦ Πεισιστρατοῦ. Ὁ

514. ἀδελφὸς τοῦ Ἰππάρχου δολοφονεῖται (Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων).

510. Ἐξωσις τοῦ Ἰππίου βοηθεία τῶν Λακεδαιμόνιων. Κατάλοις τῆς τυραννίδος.

Ὁ Κλεισθένης μεταρρυθμίζει τὸ Σολώνειον πολιτεύμα. Διαίσεις τῶν πολιτῶν εἰς δέκα φυλάς· βουλή τῶν πεντακοσίων (πεντήκοντα ἐξ ἑκάστης φυλῆς, ὧν μία κατὰ ἕν δέκατον τοῦ ἔτους προεδρεύει: *πρυτάνεις, πρυτανεία*)· δοξαριακός πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ φιλοδόξων τεινόντων εἰς τὴν τυραννίδα. Ἀποκρούονται οἱ Σπαρτιῆται, ζητοῦντες νὰ βοηθήσωσι τοὺς ἐν Ἀθήναις ἀντιδραστῆκούς (ἀριστοκρατικούς). Νικῶνται οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ Χαλκιδεῖς, συμμαχοῦντες πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας. Αἱ νίκαι, ἡ ἀπκλλαγὴ ἀπὸ τῶν τυράννων καὶ καθαρώτεροι φιλοσοφικαὶ ἰδέαι (*Πυθαγόρειος φιλοσοφία*) ἐπιφέρουν ἠθικὴν ἀναμόρφωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας, συντελοῦντος καὶ τοῦ ἐκ τῶν Περσῶν φόβου (παθήματα τῶν Ἴωνων, καταστροφή τῆς Μιλήτου). Νέα κτίσματα· πιθανῶς τότε ἢ ἴσως μετὰ τὸ 490 ἐτίθησαν τὰ θεμέλια τοῦ ἐπὶ Περικλέους κατόπιν τελειωθέντος νέου ναοῦ τῆς Ἀθηνῶς (Παρθενῶνος). Ἀττικὴ ἀγγειοπλαστικὴ (ερυθρόμορφα ἀγγεῖα μετὰ τὰ μελανόμορφα) καὶ γλυπτικὴ διέρχονται στάδια μεγάλης ἀναπτύξεως πρὸς τὴν εὐθὺς κατόπιν τελειότητα. Τύραννοι καὶ εἰς τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα. Γέλων τῶν Συρακοσῶν (ἀπὸ τοῦ 484). Οἱ Κροτωνιάται καταστρέφουσι τὸ 510 τὴν πλουσίαν Σύβαριν. Ἀκμὴ πανταχοῦ τῆς τέχνης (ἀνεπτυγμένη ἀρ-

χαῖνὴ τέχνη)· διάφορα ἐργαστήρια (σχολαί) ἐν Ἀττικῇ, Αἰγύπτῳ, Ἀργεῖ, Χίῳ, Ἰωνίᾳ. Καὶ τῆς ποιήσεως· ἤδη περὶ τὸ 700 οἱ ἐλεγειακοὶ Καλλίνος ὁ Ἐφέσιος, περὶ τὸ 630 Μίμνερος ὁ Κολοφώνιος, περὶ τὸ 550 Σόλων ἐν Ἀθήναις καὶ Θέογνις ἐν Μεγάροις· οἱ λυρικοὶ Τέρπανδρος ὁ Λέσβιος περὶ τὸ 700 ἐν Σπαρτῇ, Ἀλκμᾶν περὶ τὸ 660 ἐν Λίσβῳ, Σητοίχορος ἐν Ἱμέρῳ περὶ τὸ 600, Ἀρίων ὁ Λέσβιος φίλος τοῦ Περιάνδρου, Ἴρυνκος ὁ Ῥηγῖνος περὶ τὸ 530, οἱ Αἰολεῖς ὁ Ἀλκαῖος καὶ ἡ Σαιπῶν Λίσβοιοι περὶ τὸ 660, ὁ Ἴων Ἀνακρέων περὶ τὸ 540, οἱ σατυρικοὶ Ἀρχίλοχος ἐκ Παρου περὶ τὸ 700 καὶ Ἰππῶναξ ὁ Ἐφέσιος περὶ τὸ 640 καὶ ἀργότερα ἐπὶ τῶν Περσικῶν πολέμων Σιμωνίδης ὁ Κεῖος καὶ Πίνδαρος ὁ Θηβαῖος. — Εἰς τὴν Ἰωνίαν ἀρχαί τῆς φιλοσοφίας (ὡς φυσικῆς ἐπιστήμης κατ' ἀρχάς) καὶ τῆς γεωγραφίας καὶ ἐθνολογίας· Θαλῆς, Πυθαγόρας, Ξενοφάνης, Πορμενίδης, Ζήνων, Ἐκασταῖος. Ἐκ τούτων περιώνυμοι γίνονται οἱ ὀνομασθέντες ἑπτὰ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, Βίαις ὁ Πριηνεὺς, Πυθαγόρας ὁ Μυτιληναῖος, Περιάνδρος ὁ Κορινθίος, Χίλων ὁ Λακεδαιμόνιος, Κλεόβουλος ὁ Ῥόδιος, Σόλων ὁ Ἀθηναῖος· παρ' ἑκάστου αὐτῶν παρεδόθη μία τῶν περιφώνων γνώμων, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι τὸν δεκάλογον τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ἠθικῆς (τὸ Μῆδὲν ἄγαν καὶ τὸ Πᾶν μέτρον ἔριστον καὶ τὰ

λοιπὰ καὶ τὸ ὕψιστον πάντων, ὅπερ εἰς αὐτὸν τὸν θεὸν ἀπεδόθη, τὸ Γνώθι σαυτόν).

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΙ ΜΑΧΗΣ
(500 — 338)

500—449. **Μηδικοὶ πόλεμοι.**

500—494. Ἐπανάστασις τῶν Ἴωνων κατὰ τῶν Περσῶν (**Αριστογάθρας* καὶ *Ιοτίαϊος*). Ἀθηναῖοι καὶ Ἐρετριεῖς πέμπουν εἰς τοὺς Ἴωνας βοήθειαν.

493. Ἐκστρατεία τοῦ *Μαρδονίου* κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἀποτυγχάνει. Ὁ στόλος του καταστρέφεται ὑπὸ τρικυμίας παρὰ τὸν Ἄθω.

490. Ἡ ἐν *Μαραθῶνι μάχῃ* οἱ Πέρσαι (*Δάτις* (Σπειρ.) καὶ *Αρταφέρνης*) νικῶνται ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων (σύμμαχοι *Πλαταιεῖς*) ὑπὸ τὸν *Μιλτιάδην* (τὸν Κίμωνος). — Ἀνταγωνισμὸς πολιτικὸς μεταξὺ Ἀριστιίδου καὶ Θεμιστοκλέους, ὅστις πείθει τοὺς Ἀθηναίους νὰ συγκροτήσωσι στόλον (λιμὴν τοῦ Πειραιῶς ἀντὶ τοῦ ἐν Φαλήρῳ).

481—480. Ἐκστρατεία τοῦ *Ξέρξου* κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

480. Ἡρωϊκὸς τοῦ *Λεωνίδου* θάνατος ἐν **Θερμοπύλαις** (θάνατος τριακοσίων Σπαρτιατῶν καὶ ἑπτακοσίων Θεσπίων). Ἡ παρὰ τὸ ἀκρωτήριο *Ἀρτεμίσιον* ναυμαχία. Ἡ νίκη μένει ἀναποφάσιτος.

480. Εἰς τὸν *Ξέρξην* ὑποκύπτει πᾶσα ἡ κεντρικὴ (Σπειρ.) Ἑλλάς, κατὰστροφή τῶν ἐγκαταλειφθεισῶν

Ἀθηνῶν, πυρπόλησις τῆς Ἀκροπόλεως. Ἡ ἐν **Σαλαμῖνι ναυμαχία** (*Εδρυβιάδης*, *Θεμιστοκλῆς*). Ἡττημένος ὁ *Ξέρξης* ἐπιστρέφει εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὁ *Μαρδόνιος* μένει ἐν Θεσσαλίᾳ μὲ στρατὸν πολυάριθμον.

Οἱ ἐν *Σικελίᾳ* Ἕλληνας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ *Γέλωνος*, βασιλείως τῶν Συρακουσῶν, καὶ τοῦ *Θήρωνος*, βασιλείως τοῦ Ἀκράγαντος, νικῶσι παρὰ τὴν Ἰμέραν τοὺς **Καρχηδονίους**.

479. Ἡ ἐν **Πλαταιαῖς μάχῃ** οἱ Ἕλληνας Σπειρ. νικῶσι τοὺς Πέρσας καὶ τοὺς συμμαχοῦντας μετ' αὐτῶν Ἕλληνας (*Θηβαίους*) Ἀριστιείδης καὶ *Πανσαρίας*.

479—449. Ἐπιθετικὸς πόλεμος τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν.

479. Ἡ ἐν **Μυκάλη μάχῃ** (ἀκρωτήριο ἀντικρὺ τῆς Σάμου) οἱ Ἕλληνας (κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης) προσβαλοῦν τοὺς ἀνελεύσαντας τὰ πλοῖά των Πέρσας, κυριεύουσι τὸ στρατόπεδον καὶ πυρπολοῦν τὸν στόλον (*Γεωτυχίδας* ὁ Σπαρτιατῆς, *Ξάνθιππος* ὁ Ἀθηναῖος). *Σάμος*, *Λέσβος*, *Χίος*, ἔπειτα δὲ καὶ ὅλαι αἱ παραλιαὶ τῆς Μικρῆς Ἀσίας πόλεις προστίθενται εἰς τὴν ἑλληνικὴν συμμαχίαν. Ἄλλ' οἱ μὲν Πελοποννήσιοι ἐπιστρέφουσι εἰς τὰς ἐστίας των, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Ἴωνες καταλαμβάνουσι τὴν Σησίον.

Ἀνοικοδόμησις καὶ ὀχύρωσις τῶν Ἀθηνῶν (*τέχνασμα*

τοῦ Θεμιστοκλέους). Ὁχύρωσις τοῦ Πειραιῶς.

478 (ι) Μεταρρυθμίσις τοῦ ἀθηναίου πολιτεύματος ἐπὶ τὸ δημοκρατικώτερον διὰ τοῦ Ἀριστείδου καὶ τῶν τεσσάρων τάξεων οἱ πολῖται ἀποκοτῶν τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὰ δημόσια ἀξιώματα συμμετοχῆς.

Ὁ ἑλληνικὸς στόλος (Πελοποννήσιοι, Ἀθηνοῖοι καὶ Ἴωνες) ἐκδιώκει τὰς περσικὰς φρουράς ἐκ τῆς Κύπρου καὶ ἐλευθερώνει τὸ Βυζάντιον. Ὑπεροπτικὸς τρόπος τοῦ Πausανίου πρὸς τοὺς συμμάχους· συνεννοήσεις αὐτοῦ πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ ἀνάκλησις εἰς Σπάρτην. Οἱ Σπαρτιᾶται ἀποσύρονται ἐκ τοῦ κατὰ θάλασσαν πολέμου. Ἀρχαγοὶ τοῦ στόλου Ἀριστείδης καὶ Κίμων φιλόφρων αὐτῶν συμπεριφορὰ πρὸς τοὺς συμμάχους.

477. Μεταβίβασις τῆς κατὰ θάλασσαν ἡγεμονίας ἀπὸ τῶν Σπαρτιατῶν εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ καταρτισμὸς συμμαχίας περιλαμβανούσης τὰς πλείστας τῶν παραλίων πόλεων καὶ νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Θρησκευτικὸν κέντρον αὐτῆς ὁ ἐν Δῆλῳ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου φυλάττεται καὶ τὸ κοινὸν ταμεῖον τοῦ στόλου. Αἱ μικρότεροι πολῖται συμμετέχουσι τῆς συμμαχίας μόνον χρηματικῶς πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ κατὰ Περσῶν πολέμου· βραχύτερον δὲ τὸ σύστημα τοῦτο προτιμοῦν καὶ αἱ μεγαλύτεροι.

Ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ Θεμιστοκλέους καὶ Ἀριστείδου. Ὀστρηκισμὸς Θεμιστοκλέους. Θάνατος

Πausανίου (467) ὑποψία· κατὰ Θεμιστοκλέους, ὅστις καταφεύγει εἰς τοὺς Πέρσας· θάνατος αὐτοῦ ἐν Μαγνησίᾳ τῇ ἐπὶ Μαιάνδρῳ (460).

467. Ἀποθνήσκει ὁ Ἀριστείδης. Αὐξήσις τῆς δυνάμεως τοῦ Κίμωνος καὶ νίκαι αὐτοῦ κατὰ Περσῶν. Καθυπόταξις τῆς ἐκ τῆς συμμαχίας ἀποστάσης Νάξου.

465. Οἱ Πέρσαι ἠττῶνται ὑπὸ τοῦ Κίμωνος ἐν ναυμαχίᾳ καὶ πεζομαχίᾳ εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Εὐρουμέδοντος. Ὁ Κίμων ἐκδιώκει τοὺς Πέρσας ἐκ τῆς Θρακικῆς χερσονήσου, ἀποκχιστᾶ τὴν αὐτόθι ἀθηναϊκὴν ἀποικίαν, καθυποτάσσει τὴν ἀποστάσαν ἐκ τῆς συμμαχίας Θάσον.

464—456. Σεισμὸς ἐν Σπάρτῃ. Ἐπανάστασις Εἰλώτων ἐν Λακωνικῇ καὶ Μεσσηνίᾳ. Τρίτος μεσσηνιακὸς πόλεμος. Οἱ Σπαρτιᾶται ἀποπέμπου τὴν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων (κατὰ προτροπὴν τοῦ Κίμωνος) σταλεῖσαν βοήθειαν (461). Οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχοῦν πρὸς τοὺς Ἀργεῖους, ἀντιπάλους τῶν Σπαρτιατῶν ἐν Πελοποννήσῳ.

Τὸ δημοκρατικὸν κόμμα ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἐφιάλτου καὶ Περικλέους ἐκνεντίον τῆς φιλολακωνικῆς πολιτικῆς τοῦ Κίμωνος· εἰσάγονται τὰ θεωρικὰ ἤτοι διανομὴ μισθοῦ εἰς τοὺς πτωχοτέτους πολίτας χάριν τῶν ἰορτῶν· ἀκολούθως καὶ μισθοὶ δικαστικαί, βουλευτικοί, στρατιωτικοί.

454. *Ολεθρος τῶν *Αθηναίων ἐν Αἰγύπτῳ, οἵτινες μὲ στόλον καὶ στρατὸν ἐβοήθουν τοὺς ἐπαναστατήσαντας κατὰ τῶν Περσῶν Αἰγυπτίους.
460. Διὰ νόμου εἰσαχθέντος ὑπὸ τοῦ *Εφιάλτου ἀφαιρεῖται τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ τῆς πολιτείας ἐποπτείας ἀπὸ τῶν *Ἀρειῶν πάγον, ὅστις οὕτω περιορίζεται εἰς μόνα τὰ δικαστικά καθήκοντα. *Οστρακισμὸς τοῦ Κίμωνος.
- 460—454. Κτίζεται τὸ Μακρὸν τεῖχος εἰς Πειραιᾶ καὶ τὸ Φαληρικόν. Τὸ **συμμαχικὸν ταμεῖον** μεταφέρεται ἐκ Δήλου εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν ***Ἀθηνῶν**. Αἱ εἰσφοραὶ τῶν συμμάχων λαμβάνουν τὸν χαρακτῆρα τακτικῆς φορολογίας, οἱ σύμμαχοι καταντοῦν ἐπήκοοι καὶ αἱ Ἀθηναίαι πρωτεύουσα μεγάλου νησιωτικοῦ κράτους (νησιῶται καὶ παράλιαι πόλεις).
459. Κτίζονται τὰ Μακρὰ τεῖχη Μεγάρων πρὸς τὸν λιμένα Νίσαιαν ὑπὸ τῶν *Αθηναίων, βοηθούτων τοὺς Μεγαρεῖς κατὰ τῶν Κορινθίων, Αἰγινητῶν καὶ Ἐπιδαυρίων, οὓς καὶ νικᾶσι δις
- 458 κατὰ θάλασσαν.
- 457—445. Πόλεμος Σπαρτιατῶν καὶ Βοιωτῶν κατὰ τῶν *Αθηναίων.
457. Ἡ ἐν Τανάγρα μάχη. Νικῶσιν οἱ Σπαρτιαταί. Σπονδαὶ Ἀθηναίων καὶ Σπαρτιατῶν.
456. Οἱ Ἀθηναῖοι νικοῦν τοὺς Θηβαίους παρὰ τὰ Οινόφυτα. Κυριεῖουν τὴν Αἴγινα καὶ καθιστῶσι φόρον ὑποτελῆ.

- *Ἀποικίζουσι τοὺς Μεσσηνίους εἰς Ναύπλιον.
454. *Ανακαλεῖται ὁ Κίμων ἐκ τῆς ἐξορίας.
451. Πενταετεῖς σπονδαὶ μεταξὺ ***Ἀθηνῶν καὶ Σπαρτιατῶν**. Ὁ Κίμων ἐκπλείει κατὰ τῶν Περσῶν, ἀλλὰ πολιορκῶν τὸ Κίτιον τῆς Κύπρου ἀποθνήσκει· ὁ στρατὸς αὐτοῦ ὁμως νικᾷ τοὺς Πέρσας (Φοίνικας καὶ Κίλικας)
- 449 κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ἐν Σαλαμῖνι Κύπρου.
447. Ἡττα τῶν *Αθηναίων παρὰ τὴν Κορώνειαν τῆς Βοιωτίας. Οἱ ἀριστοκρατικοὶ ὑπερισχύουσι ἐν Βοιωτίᾳ, Φωκίᾳ, Λοκρίδι, Μεγάρῳ, οἱ Ἀθηναῖοι ὑποχωροῦν. Οἱ Σπαρτιαταὶ πέμπουν στρατὸν εἰς τὴν Ἀττικὴν ὑπὸ τὸν βασιλέα Πλειστοτόνακι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐν Βεβοίᾳ ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν Ἀθηναίων· ὁ Περικλῆς διὰ δωροδοκίας κατορθώνει τὴν ἀποχώρησιν τῶν Σπαρτιατῶν καὶ ὑπο-
446. τάσσει τὴν Ἐββοίαν (*Αθηναῖοι κληροῦχοι).
445. Τριακοντούιδες σπονδαὶ μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Σπαρτιατῶν, δι' ὧν ἀνγκυρωρίζονται ὡς ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων δύο συμμαχίαι ἐν Ἑλλάδι· ἡ **Πελοποννησιακὴ** καὶ ἡ **Ἀθηναϊκὴ**. Περὶ τοῦτον τὸν χρόνον, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κίμωνος, ἀθηναϊκὴ πρεσβ.ιά ὑπὸ τὸν Καλλίαν εἰς Σοῦσα. Σιωπηρὰ ἀνγκυρώσεις τῶν ἀμοιβῶν κτήσεων ἄνευ ἐπισήμου εἰρήνης (ἢ δῆθεν ἑμιώρειος εἰρήνης).
- 444—429. Ἀκμὴ τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ Περικλέους (προσάτης τοῦ δήμου μετὰ τὴν ὄστρα-

κισμὸν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀριστοκρατικῆς μερίδος **Θουκυδίδου**, ὄχι τοῦ ἱστορικοῦ). Ἀποικίαι ἀθηναϊκαὶ εἰς τὴν **Θρακικὴν χερσόνησον**, εἰς τοὺς **Θουρίους** καὶ εἰς τὴν **Ἀμφίπολιν** ἐνίσχυσις τῶν ἐμπορικῶν συμφερόντων τῶν Ἀθηναίων εἰς τὸν **Εὐξείνιον Πόντον**· δεύτερον **Μακρόντιχος** εἰς Πειραιᾶ.

Πολυτελῆ κτίσματα ἐν Ἀθήναις· συντέλεισις τοῦ νέου ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (βραδύτερον ὑπερισχύει τὸ ὄνομα **Παρθενών**)· ἀρχιτέκτων **Ἰκύνος**· τέ. χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, **ζωοφόρος**, ἀετώματα (**Φειδίας**)· **Προπύλαια** (Μηναϊκλῆς)· χαλκῆ Ἀθηνᾶ πρόμαχος· ὁ **Φειδίας** καὶ εἰς τὴν **Ὀλυμπίαν** (χρυσελεφαντινον ἄγαλμα τοῦ **Διός**)·

Δραματικοὶ ποιηταί· **Αἰσχύλος** (526—456), **Σοφοκλῆς** (496—405), **Εὐριπίδης** (480—406)· ὁ κωμικὸς **Ἀριστοφάνης** (450—388).

Ἱστοριογράφοι· **Ἡρόδοτος** ὁ Ἀλικαρνασσεύς (484—424;), **Θουκυδίδης** (470—400;).

Φιλόσοφοι· **Ἀναξαγόρας** Κλαζομένιος (Ἐμπεδοκλῆς Ἀκρχαντίνος, **Δημόκριτος** Ἀβδηρίτης περὶ τὰ 450), **Πρωταγόρας** ὁ περιφημότατος τῶν σοφιστῶν ἦτοι διδασκαλῶν σοφίας καὶ τῆς ῥητορικῆς· **Σωκράτης** (469—399).

431—404. Πελοποννησιακὸς πόλεμος· σχεδὸν πάντες οἱ Πελοποννήσιοι, οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ Φωκῆις μετὰ τῆς Σπάρτης κατὰ τῶν Ἀθηναίων **αἰτίαι**· ζήλοτυπία τῶν δωρικῶν πολιτειῶν

διὰ τὴν αὐξοῦσαν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων (ἐμπορικὰ συμφέροντα τῶν Κορινθίων), ἡ φιλαρχία τῶν Ἀθηναίων, ἡ δυσαρέσκεια τῶν ὑπηκόων.

431—425. Πέντε ἐπιδρομαὶ τῶν Πελοποννησίων εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ἀρχιδάμειος πόλεμος.

430. Ὁ **λοιμὸς** ἐν Ἀθήναις (ὁ ἰατρὸς Ἰπποκράτης ὁ Κῶος).

429. Θάνατος τοῦ Περικλέους· ὁ **Κλέων** ἀρχηγὸς τοῦ δήμου, ὁ **Νικίας** τῶν ἀριστοκρατικῶν.

427. Σκληρὰ τιμωρία τῶν ἀποστάντων **Μυτιληναίων**.

425. Οἱ Ἀθηναῖοι καταλαμβάνουσι τὴν **Πύλον**· αἰχμαλωσία τῶν ἐν **Σφανκτηρίᾳ** Σπαρτιατῶν ὑπὸ **Κλέωνος**.

422. Μάχη παρὰ τὴν Ἀμφίπολιν. Οἱ Ἀθηναῖοι (**Κλέων**) νικῶνται ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν (**Βρασίδα**)· θάνατος ἀμφοτέρων τῶν ἀρχηγῶν.

421. **Νικίειος εἰρήνη** (ὑπουλος εἰρήνη).

418. Ὁ πόλεμος ἀρχίζει πάλιν εἰς τὴν Ἀργολίδα (**Ἀλκιβιάδης**). Ἡ ἐν **Μαντινείᾳ** νίκη τῶν Σπαρτιατῶν κατ' Ἀθηναίων καὶ Ἀργείων.

413—413. Ἡ ἐπὶ **Σικελίαν** ἐκστρατεία· μεγάλα σχέδια τῶν Ἀθηναίων· πολιορκία **Συρακουσῶν**. Ὁ Ἀλκιβιάδης ἀνακαλεῖται διὰ τὴν νῆα **Δικκοσθῆ** ὡς συνένοχος τῶν **Ἐρμοκοπιδῶν** καὶ ὡς ἀσεβήσας εἰς τὰ **Ἐλευσίνα** μυστήρια καὶ καταφεύγει εἰς Σπάρτην, ὅπου ἐνεργεῖ ἐναντίον τῆς πατρίδος του. Οἱ Σπαρτιαταὶ πέμπουσι τὸν **Γύλιππον** μετὰ βοήθειαν εἰς **Συρακούσας**. **Πανω-**

λεθρία τοῦ σιόλου καὶ τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀθηναίων (Νικίας καὶ Δημοσθένης).

413. Οἱ Λακεδαιμόνιοι καταλαμβάνουν τὴν Δεκέλειαν (ὁ Δεκελεικὸς πόλεμος 413—404). Ἀποστασία τῶν συμμάχων. Ἀνάμιξις τῶν Περσῶν εἰς τὸν πόλεμον.

411. Ὀλιγαρχικὴ μεταπολίτευσις ἐν Ἀθήναις (ἄρχῆ τῶν τετρακοσίων, βραχυχρόνιος). Ὁ Ἀλκιβιάδης ἀνκληθεὶς ἐκπέει μετὰ στόλον ἀθηναίων, νικᾷ τοὺς Λακεδαιμονίους παρὰ τὴν Ἀβυθὸν καὶ Σησιὸν (410), καταλαμβάνει τὸ Βυζάντιον (409) καὶ ἐπανέρχεται εἰς Ἀθήνας ἐν θριάμβῳ (408).

407. Εἰς τὴν παρὰ τὸ Νότιον (εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἐπίσου) ναυμαχίαν νικῶνται ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπόντος τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὅστις πάλιν ἀφαιρεῖται τὴν ναυαρχίαν καὶ ἀποσύρεται εἰς τὴν Θρακικὴν χερσόνησον.

406. Νίκη τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν παρὰ τὰς νήσους Ἀργινούσας (νοτιοδυτ. τῆς Λέσβου) ναυμαχίαν Καλλικρατίδης. Οἱ νικηφόροι στρατηγοὶ καταδικάζονται εἰς θάνατον ὡς ἀμελήσαντες τῆς σωτηρίας τῶν ναυαγῶν.

405. Ὁ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς (παρὰ τὴν Λάμψακον) ὄλεθρος τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου (σύλληψις τῶν πλοίων ἐνῷ οἱ ναῦται ἦσαν διεσκορπισμένοι· προδοσία στρατηγῶν· μόνον ὁ

Κόνων διαφεύγει μετὰ πλοῖα). Πολιορκία τῶν Ἀθηνῶν κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν.

404. Παράδοσις τῶν Ἀθηνῶν· καθίξεις τῶν Μακρῶν τειχῶν καὶ τῶν τοῦ Πειραιῶς· κατάλυσις τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, ταπεινώσις τῶν Ἀθηνῶν. — Ἐν Συρακούσαις τύραννος Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος.

404—371. Μεγάλῃ ἡγεμονία τῶν Σπαρτιατῶν. Κατάθλιψις τῶν συμμάχων.

403. Ἡ ὀλιγαρχικὴ κυβέρνησις τῶν Ἀθηνῶν (οἱ τριακόνητα τύραννοι, πολυάριθμοι θάνατοι καὶ δημεύσεις), ἀνατρέπεται ὑπὸ τοῦ Θρασυβούλου. Ἀποκατάστασις τῆς δημοκρατίας.

401—400. Κῦρος ὁ νεώτερος ἐκστρατεύει κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀρταξέρξου Β'. ἀνάβασις τῶν μυρῶν· ὁ Κῦρος πίπτει εἰς τὴν παρὰ τὰ Κούναξα μάχην· ὁ σατράπης Τισσαφέρνης· ἐπιστροφὴ (κατάβασις) τῶν Ἑλλήνων (Ξενοφῶν).

399. Ὁ Σωκράτης καταδικάζεται ἐν Ἀθήναις νὰ πῆ τὸ κώνειον. Ὁ μαθητὴς του Πλάτων ἰδρυτὴς (περὶ τὸ 387) τῆς Ἀκαδημίας. Ἀκμὴ τῆς φιλοσοφίας ἐν Ἀθήναις, κατόπιν καὶ τῆς ὀντορικῆς (Ἀντιφῶν, Λυσίας, Ἰσοκράτης, κατόπιν Δημοσθένης, Αἰσχίνης, Ὑπεριδής, Λυκοῦργος) ἱστοριογράφοι: Ξενοφῶν (ἀπέθ. περὶ τὸ 354), Ἐφορος, Θεόπομπος· δευτέρῃ ἀκμῇ τῆς καλλιτεχνίας: οἱ γλύπται Σκόπας, Πραξιτέλης, Λεωχάρης, κατόπιν

ὁ Λύσιππος, οἱ ζωγράφοι Ζεῦσις, Παρράσιος, Ἀπελλῆς).

399—394. Πόλεμος τῶν Λακεδαιμονίων κατὰ Περσῶν (Ἀγησίλαος).

395—387. Κορινθιακὸς ἢ Βοιωτικὸς πόλεμος (ὑποκινήσει καὶ χρηματικῇ ὑποστηρίξει τῶν Περσῶν πολεμοῦν κατὰ τῆς Σπάρτης συμμαχοῦντες οἱ Θηβαῖοι, Κορινθιοί, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι).

395. Ὁ Λύσανδρος πίπτει παρὰ τὴν Ἀλίαρτον.

394. Νίκη τοῦ Κόνωνος (διοικούντος τὸν πέρσικόν στόλον, σατραπίης Φαρνάβαζος) κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν ἐν Κνίδῳ. Ἀνοικοδόμησις τῶν Μακρῶν τειχῶν διὰ τοῦ Κόνωνος. Νίκη τοῦ Ἀγησιλάου ἐν Κορωνεῖα κατὰ Θηβῶν, Κορινθίων, Ἀθηναίων. Μαχαιὶ περὶ τὴν Κόρινθον (Ἰφικράτης, πελτασταὶ μισθοφόροι).

387. Ἡ ἐπ' Ἀνταλκίδου εἰρήνη ὑπαγορεύεται ὑπὸ τῶν Περσῶν, εἰς οὓς ἐγκαταλείπονται οἱ Ἕλληνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ αἱ νῆσοι Κλαζομεναὶ καὶ Κύπρος.

383. Καταληψίς τῆς Καδμείας (ἄκροπόλεως τῶν Θηβῶν) ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν.

379. Ἀπελευθέρωσις τῆς Καδμείας (Πελοπίδας).

379—362. Πόλεμος Σπαρτιατῶν καὶ Θηβαίων.

378. Δευτέρα κατὰ θάλασσαν συμμαχία τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ παρὰ τὴν Νάξον κατὰ θάλασσαν νίκη τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν Πελοποννησίων (Χαβρίας)

καὶ ἡ παρὰ τὴν Λευκάδα (Τιμόθεος). Εἰρήνη μεταξὺ Σπάρτης καὶ Ἀθηνῶν. Ἐξω αὐτῆς μένουσιν οἱ Θηβαῖοι.

371. Ἡ ἐν Λεύκτροις (χωρίῳ παρὰ τὰς Θεισιπιάς Βοιωτίας) μάχη· νίκη τῶν Θηβῶν (Ἐπαμεινώνδας) κατὰ Σπαρτιατῶν (Κλεόμβροτος).

371—362. Ἡγεμονία τῶν Θηβαίων. Τίσσαρος εἰσβυλκί εἰς τὴν Πελοπόννησον· ἀπελευθέρωσις τῶν Μεσσηνίων, κτίσις Μεσσήνης (370)· τρεῖς εἰς Θισσαλίαν (τύραννος τῶν Φερῶν Ἀλέξανδρος· πίπτει ὁ Πελοπίδας).

362. Ἡ ἐν Μαντινεῖα μάχη. Θάνατος Ἐπαμεινώνδου.

Ἀκροσία ἐν Ἑλλάδι: ἡ Σπάρτη ἐξησθενομένη καὶ ταπεινωμένη (ὁ Ἀγησίλαος μεταβαίνει εἰς Αἴγυπτον πρὸς ὑποστήριξιν τῶν κατὰ Περσῶν ἱπαναστάντων· ἀποθνήσκει τῷ 360 ἐπιστρέφων εἰς Σπάρτην)· αἱ Θῆβαι τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῶν ἰστερημένοι· μετ' ὀλίγον καὶ αἱ Ἀθηναὶ ἀποβάλλουσιν τὴν μόλις ἱπανακτηθεῖσαν διὰ τῆς δευτέρας συμμαχίας δύναμιν. Νέος πρῶτος εἰσέρχεται μετ' οὐ πολὺ εἰς τὰ ἑλληνικὰ πράγματα, ἡ Μακεδονικὴ δύναμις.

359—336. Φίλιππος βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας. Ὁργανώνει τὸν στρατὸν (ἡ μακεδονικὴ φάλαγξ), ἐνισχύει τὴν Μακεδονίαν κατὰ τῶν γειτόνων Παιόνων καὶ Ἰλλυριῶν, ἐκτείνει τὰ ὅρια τοῦ κράτους πρὸς τὴν Θράκην, δι' ἐπι-

τηδείας πολιτικῆς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐγκαίρου ἐνεργείας κυριεύει Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτειδαίαν, Μεθώνην, καταλαμβάνει τὰ πλοῦσια μεταλλεῖα τοῦ Πηγαίου, κτίζει τοὺς Φίλιππους.

357—355. Πόλεμος κατὰ τῶν Ἀθηῶν τῶν συμμαχῶν αὐτῶν Χίων, Κόρων, Ροδίων, Βυζαντίων ἀνεξαρτησίας τῆς ἀνεξαρτησίας των. Τὰ περισσεύματα τῶν οἰκονομικῶν τῶν Ἀθηῶν διανέμονται εἰς τοὺς πολίτας ὡς θεωρικά.

333—346. Ἰερός πόλεμος κατὰ τῶν Φωκίων καταλαβόντων τοὺς Δελφούς. Ἐπίμβασις τοῦ Φιλίππου βοηθοῦντος τοὺς Θηβαίους κατὰ Φωκίων. Καταστροφή τῶν Φωκίων. Ὁ Φίλιππος μέλος τοῦ ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου.

348. Ἀλωσις καὶ καταστροφή τῆς Ὀλύμπου ὑπὸ τοῦ Φιλίππου. Ὁ Δημοσθένης κατὰ τῶν φιλοδόξων σχεδίων τοῦ Φιλίππου (Φιλιππικοί, Ὀλυμπιακοὶ λόγοι), πανταχοῦ ἐνεργοῦντος ἐν Ἑλλάδι διὰ τῶν φίλων του (φιλιππίζοντες) πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐπιρροῆς του καὶ ἐπικράτησιν τῆς ἰδικῆς του δυνάμεως.

346. Φιλοκράτειος εἰρήνη Φιλίππου καὶ Ἀθηναίων.

343. Ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Διονύσιος ὁ νεότερος ἐκδιώκεται ὑπὸ Τιμολέοντος, πεμφθέντος ἐκ Κορίνθου.

340. Ὁ Φίλιππος πολιορκεῖ Πέρινθον καὶ Βυζάντιον.

339. Προσκληθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀμφικτιόνων (ὁ βῆτωρ Αἰσχίνης, ἀντίπαλος τοῦ Δημοσθένους, βοηθῶν

τὰ σχέδια τοῦ Φιλίππου) κατὰ τῶν Ἀμφισσέων, καταλαμβάνει τὴν Ἐλάτειαν. Μεγάλῃ ταρχῇ ἐν Ἀθήναις, διὰ τὴν ἀπειλητικὴν αὐτῆν στάσιν τοῦ Φιλίππου, φίλους ἔχοντος καὶ τοὺς Βοιωτοὺς. Ἄλλ' ὁ Δημοσθένης ἐλκεῖ καὶ τοὺς Θηβαίους εἰς τὴν μετὰ τῶν Ἀθηῶν κατὰ τοῦ Φιλίππου συμμαχίαν, καθὼς καὶ ἄλλους πολλοὺς Ἑλληνας (Φωκεῖς, Κορινθίους, Ἀχαιοὺς). Ὁ Φίλιππος κυριεύει τὴν Ἀμφισσαν καὶ εἰσβάλλει εἰς τὴν Βοιωτίαν.

338. Ἡ ἐν Χαιρωνεῖα μάχη. Νίκη τοῦ Φιλίππου (ὁ ἱερός λόγος τῶν Θηβαίων, ὁ δεκάετη Σπιτημ) πταίτης Ἀλέξανδρος ὁδηγῶν τὴν φάλαγγα κατ' αὐτῶν).

Κατάληψις τῆς Καδμείας· εἰρήνη πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· Συνέδριον τῶν Ἑλλήνων ἐν Κορίνθῳ. Ὁ Φίλιππος στρατηγὸς αὐτοκράτωρ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν.

Ἡγεμονία τῶν Μακεδόνων ἐν Ἑλλάδι.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (338—146)

336. Δολοφονία τοῦ Φιλίππου. Ἀναβαίνει τὸν θρόνον ὁ εἰκοσαετής υἱὸς αὐτοῦ καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος, μαθητῆς τοῦ Ἀριστοτέλους.

336—323. Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας. Ἀνεγκάζει τοὺς Ἑλληνας ν' ἀναγνωρίσουν αὐτὸν στρατηγὸν ἡγεμόνα κατὰ Περσῶν. Ἐκστρατεῖει

καὶ πτοεῖ τοὺς βυρβάρους μέχρι Δουράβεως. Ἐπανάστασις ἐν Θήβαις. Ἄλωσις καὶ καταστροφή Θηβῶν (335).

334. Ἡ ἐπὶ τοὺς Πέρσας ἐκστρατεία. Ἡ ἐπὶ (Μάιος). **Γρανικῶ (ποταμῷ) μάχῃ** (Κλείτος). Ἀπελευθέρωσις τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ ζυγοῦ. Κατάληψις ὅλης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Γόρδιος δεσμός).

333. Ἡ ἐν Ἰσσοῦ μάχῃ. Φυγὴ Δαρείου Γ' τοῦ (Νοῆμ.). Κοδομανοῦ. Ἄλωσις καὶ καταστροφή τῆς Τύρου. Κατάληψις τῆς Αἰγύπτου, κτίσις τῆς Ἀλεξανδρείας.

331. Ἡ παρὰ τὰ Γανγάμηλα μάχῃ, ὅχι (Οκτωβρ.) μακρὰν τῶν ἐρειπίων (ἴδε ἄνωτ. σελ. 11) τῆς Νινευί. Ὁ Δαρεῖος φεύγει παλιν. Ὁ Ἀλέξανδρος καταλαμβάνει τὴν Βαβυλῶνα καὶ τὰ Σοῦσα. Καταδιώκει τὸν Δαρεῖον εἰς τὴν Μηδίαν.

330. Ὁ Δαρεῖος δολοφονεῖται ὑπὸ τοῦ σατράπου Βήσοον. Καταδιώξις αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὀρεινὸς πόλεμος κατὰ τῶν φυλῶν τοῦ Ἰρὰν (Ἰρκατία, Παρθναία, Ἀρεία, Δραγγιανή). Συνωμοσία καὶ θάνατος τοῦ Φιλώτα καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παρμενίωνος.

329. Ὁ Ἀλέξανδρος προχωρεῖ βορειοανατολικῶς εἰς Ἀραχουσίαν, ὑπερβαίνει τὸν Παροπάνισον (Ἰνδικὸν Κούκασον), διέρχεται τὴν Βακτριανήν, συλλαμβάνει τὸν Βήσοον, φθάνει μέχρι Ἰαξάρτου (σήμερον Σιρ-Δαργία, κτίζει τὴν Ἀλεξάνδρειαν

ἐσχάτην) καὶ πέρχον αὐτοῦ κατὰ τῶν Σκυθῶν. Θάνατος τοῦ Κλείτου ἐν Μερκανάδοις (σήμερ. Σαμαγκάνδη). Ἐν Βάκτροις γάμος μετὰ τῆς Ρωξάνης. 327—323. Ἐκστρατεία κατὰ τῶν Ἰνδιῶν. Διάβασις τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, εἰσβολὴ εἰς τὴν Πενταπείσιον χώραν (Pendschab).

326. Διάβασις τοῦ Ὑδάσπου, ἦττα τοῦ Πώρου.

325. Παρὰ τὴν Ὑφρασίον ἀρνεῖται ὁ στρατὸς νὰ προχωρήσῃ. Ὁ Ἀλέξανδρος κατέρχεται τὸν Ἰνδόν, ὁ ναύαρχος Νέαρχος ἀπὸ τῶν Ὀλιανῶν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον, ὁ Ἀλέξανδρος διὰ τῆς Γεδρωσίας (Βελουχιστάν) εἰς τὴν Περσίδα (ὅπου εἶχεν ἤδη φθασει ὁ Κράτερος δι' ἄλλων ὁδῶν).

324. Ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ Σοῦσα. Ἐνταῦθα ἀπο(Ἰανουάρ.) καλύπτει τὸ μέγα σχέδιον τοῦ ἐξελληνισμοῦ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς συγχωνεύσεως νικητῶν καὶ ἠττημένων εἰς ἓν ἔθνος πρὸς δημιουργίαν Ἑλληνοπερσικῆς κοσμοκρατορίας, βασιζομένης εἰς τὰ ἴσα δικαιώματα Ἑλλήνων καὶ Ἀσιατῶν. Γαμοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου, πλήθους ἀξιωματικῶν καὶ δεκακισχιλίων στρατιωτῶν μετὰ Περσίδων. Κατάταξις Ἀσιατῶν εἰς τὸν στρατὸν. Κολοσσαῖα σχέδια πρὸς νέας ἐμπορικὰς συγκοινωνίας καὶ κατασκευὴν μεγάλων ἐμπορικῶν ὁδῶν.

324. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐν Βαβυλῶνι πολυάριθμοι (Ἰούλ.) προσεβεία ἐξ Ἑλλάδος, Ἰταλίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ἐτοιμασίαι πρὸς νέας ἑκστρατείας εἰς τὴν ἀραβικὴν χερσόνησον.

323. Θάνατος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (Ἰούν). ἐν Βαβυλῶνι, ἣτις εἶχεν ὀρισθῆ πρωτεύουσα τοῦ ἀχανοῦς κράτους.

323—301. Πόλεμοι τῶν Διαδόχων. Ἡ ἐνότῃς τοῦ Κράτους ἐκλείπει, ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦ ἐξελληνισμοῦ τῆς Ἀσίας, τῆς διαδόσεως τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης (ἢ «κοινῆ») ἐκ τῆς πεζῆς ἀττικῆς) ἐξακολουθεῖ. **Κτίθις πόλεων.**

323—322. Ὁ Λαμιακὸς πόλεμος ἐν Ἑλλάδι (Δεωσθένης)· ὁ Ἀντίπατρος καὶ ὁ Κράτερος νικῶσι τοὺς ἐπαναστατήσαντας Ἕλληνας παρὰ τὴν Κρανῶνα· ὁ Δημοσθένης πίνει τὸ κώνειον ἐν Καλαυργίᾳ.

301. Ἡ ἐν Ἰψῷ τῆς Φρυγίας μάχη τῶν στρατηγῶν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἐπιφέρει τὴν ὀριστικὴν διαίρεσιν τοῦ Κράτους εἰς τὰς ἐξῆς τρεῖς μεγάλας μοναρχίας· τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ τοὺς Πτολεμαίους (πρωτεύουσα Ἀλεξάνδρεια)· τὴν Συρίαν ὑπὸ τοὺς Σελευκίδας (πρωτεύουσα Σελεύκεια ἢ παρὰ τὸν Τίγριν, κατόπιν Ἀντιόχεια). Ἐκ τῆς μεγάλης ταύτης ἐπικρατείας ἀποσπῶνται κατόπιν αἱ μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Ἰνδῶν χώραι καὶ σχηματίζεται εἰς αὐτὰς τὸ Παρθικὸν κράτος ὑπὸ τοὺς Ἀρσακίδας (250 πρὸ

Χρ.—226 μετὰ Χρ.) μὲ πρωτεύουσαν τὴν Κτησιφῶνια·

τὴν Μακεδονίαν ὑπὸ τοὺς Ἀντιγονίδας (διὰ δόχους Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, υἱοῦ τοῦ πεσόντος ἐν τῇ ἐν Ἰψῷ μάχῃ Ἀντιγόνου) — πρωτεύουσα Πέλλα. Πρὸς δυσμὰς τῆς Μακεδονίας ἐξακολουθεῖ ὀφιστάμενον τὸ ἀρχαιοθεν ὑπάρχον Βασίλειον τῆς Ἠπείρου·

ἔτι δὲ εἰς τὸ Περγαμυνὸν βασίλειον (ὀλίγον κατόπιν) ὑπὸ τοὺς Ἀταλίδας, εἰς τὴν Βιθυνίαν (πρωτ. Νικομήδεια, τὸ 264 κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως Νικομήδους), καὶ τὴν Καππαδοκίαν, τὸν Πόντον, τὴν Ἀρμενίαν, ὑπὸ ἐγγωρικούς δυναστείας, ἐξελληνισμένας). **Αἱ δυναστεῖαι:** ἐν Αἰγύπτῳ Πτολεμαῖος Α' ὁ Λάγου, Σωτῆρ 323 — 285· Πτολεμαῖος Β' Φιλάδελφος (285—247) ἰδρυτῆς τοῦ «Μουσείου» (βιβλιοθήκης)· Πτολεμαῖος Γ' εὐεργέτης (247—221)· Πτολεμαῖος Δ' Φιλοπάτωρ (221—205, παρακμὴ τοῦ Κράτους)· Πτολεμαῖος Ε' Ἐπιφανῆς (205—181, ἐξάρτησις τοῦ Κράτους ἐκ τῶν Ρωμαίων). — Ἐν Συρίᾳ: Σίλευκος Α' Νικάτωρ (312—281)· Ἀντίοχος Α' Σωτῆρ (281—261)· Ἀντίοχος Β' Θεὸς (261—246)· Σίλευκος Β' (246—226)· Σίλευκος Γ' (226—222)· Ἀντίοχος Γ' ὁ Μέγας (222—187), διὰ τῆς παρὰ τὴν Μαγνησάν ἠττης αὐτοῦ ὑπὸ τῶν Ρωμαίων τὸ Κράτος ἀποβλάθει τὸ μέγα του ἕξίωμα. — Ἐν

Μακεδονία: Ἀντίπατρος (ἀπέθ. 319), Κάσσανδρος (316—298)· ἐξολοθρευμὸς τοῦ οἴκου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου· Φίλιππος, Ἀντίπατρος, Ἀλέξανδρος υἱοὶ αὐτοῦ (298—294), Δημήτριος Πολιορκητῆς (294—288), Λυσίμαχος καὶ Πύρρος τῆς Ἠπείρου (288—285), Λυσίμαχος μόνος (285—281), Πτολεμαῖος Κέρκυρὸς (280—279), Σωσθένης στρατηγὸς Μακεδονίας (279—278), ἐπειτα ὁ οἶκος Δημ. τοῦ Πολιορκητοῦ· Ἀντίγονος Γονατᾶς (277—239)· Δημήτριος Β' (239—229)· Ἀντίγονος Δώρων (229—220)· Φίλιππος Ε' (220—179) τὸ 197 παρὰ τὰς Κυνὸς Κεφαλάς ἐν Θεσσαλίᾳ νικηθεὶς Περσεύς (179—168) τὸ 168 ἐν Πύδνῃ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων νικηθεὶς ἢ Μακεδονία ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους· ἀπὸ τοῦ 146 Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία. — Ἐν Ἠπείρῳ: Πύρρος (296—272), Ἀλέξανδρος (272—255), Πύρρος, Πτολεμαῖος καὶ Δηΐδαμεια· τὸ 230 καταργεῖται ἡ βασιλεία. — Ἐν Περγάμῳ· Φίλιππος (288—262), ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Εὐμένης Α' (262—240), Ἄτταλος Α' 240—197 (τὸ 230 νικᾷ τοὺς Γαλάτας, ἰδρύσαντας κράτος ἐν Φρυγίᾳ), Εὐμένης Β' 197—159), Ἄτταλος Β' (159—138), Ἄτταλος Γ' (138—133).

Ἄκμῃ τῆς τέχνης, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς φιλολογίας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἰδίως καὶ Πέργαμον· ἢ Περγαμηνὴ γλυπτικὴ σχολή (ζωοφόρος τοῦ μεγάλου βωμοῦ τῆς Περ-

γάμου) καὶ ἡ τῆς Ρόδου (σύμπλεγμα τοῦ Λαοκόοντος)· μεγάλοι μαθηματικοί, ἀστρονόμοι, γεωγράφοι, φιλόλογοι, (Εὐκλείδης περὶ τὸ 300, Ἐρατοσθένης περὶ τὸ 230, Ἀρίσταρχος περὶ τὸ 180) ὁ βουκολικὸς ποιητὴς Θεόκριτος (περὶ τὸ 250). — Βραδύτερον ἱστορικὸς ὁ Πολύβιος (ἀπέθ. περὶ τὸ 120).

Ναυτικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἀκμὴ τῆς Ρόδου.

Αἱ παλαιαὶ ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι: εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον εἰσάγεται μακεδονικὴ φρουρὰ (Μουνιχία)· περιορισμὸς τῆς δημοκρατίας (τιμοκρατία Φωκίων, Δημάδης)· παλιν ἐνίσχυσις τῶν δημοκρατικῶν καὶ θάνατος τοῦ Φωκίωτος (318)· αὐτῆς ὑπεροχὴ τῶν Μακεδόνων (Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς, ἀρχηγὸς τῆς πολιτείας 317—307)· κατόπιν κύριος τῶν Ἀθηνῶν Δημήτριος ὁ Πολιορκητῆς· τὸ 266 ἡ προσπάθεια πρὸς ἀπόσεισιν τῆς μακεδονικῆς κυριαρχίας (Χερμωνίδειος πόλεμος) ἀποτυγχάνει· ἔκτοτε ἀποβάλλουν αἱ Ἀθηναῖοι πᾶσαν πολιτικὴν σημασίαν, ἀλλὰ παρχμίνουον ἔδρα τῆς σοφίας: οἱ περιπατητικοί (διάδοχοι τοῦ Ἀριστοτέλους ἀποθαν. τὸ 322) ἐν τῷ Λυκίῳ· οἱ ἐκ τῆς Ἀκαδημίας· τὸ 300 ἰδρύει Ζήνων ὁ Κιτιεὺς τὴν σχολὴν τῶν Στωϊκῶν (ἐκ τῆς ποιικίλης Στοᾶς), ὁ Ἐπίκουρος ἐκ Σίμου τὴν τῶν Ἐπικουρείων. — Αἱ Θῆβαι τὸ 316 ἀνοικοδομοῦνται ὑπὸ τοῦ Κάσσανδρου (τὸ κοινὸν Βοιωτῶν). — Ἡ Θεσσαλία

μακεδονικῆ ἑπαρχία. — Ἡ Σπάρτη ὑπερισχύουν ὀλίγοι πλούσιοι ὀλιγαρχικοί· τὸ 241 φονεύεται ὁ βασιλεὺς Ἄγρις Δ' προσπαθῶν τὴν ἀνκυστῶσιν τῶν νόμων τοῦ Λυκούργου· τὸ 226 ἐπιτυγχάνει ὁ βασιλεὺς Κλεομένης Γ' μεταρρυθμίσειν τοῦ πολιτεύματος καὶ ἀναβίωσιν τῆς πολεμικῆς ἰσχύος τῆς πολιτείας· τὸ 222 ἡ ἐν Σελλασία μάχη, νίκη τοῦ Ἀντιγόνου, φυγὴ τοῦ Κλεομένου εἰς Αἴγυπτον καὶ θάνατος τὸ 220· μετὰ ταῦτα τύραννοι εἰς τὴν Σπάρτην Μαχανίδας, Νάβις (ἀπέθανε τὸ 192). — Ἡ Ἀχαικὴ καὶ ἡ Αἰτωλικὴ συμπολιτεία ἦτοι ἑνώσεις πολιτειῶν διὰ κοινῆς κυβερνήσεως (διὸ τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν, τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν) ἡ Ἀχαικὴ αὐξάνει διὰ τοῦ Σικυωνίου Ἀράτου (ἀπελευθέρωσε Σικυῶνας ἀπὸ τῶν τυράννων τὸ 251, τῆς Κορίνθου τὸ 243) καὶ προσλαμβάνει πολλὰς πόλεις εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ ἐν μέρει εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα· ἀπειλουμένη ὑπὸ τοῦ Κλεομένου, παρὰ δίδεται εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Μακεδόνων (παράδοσις τῆς Κορίνθου εἰς τὸν Ἀντίγονον). Ἡ Αἰτωλικὴ ὑφισταμένη ἤδη πρὸ πολλοῦ, ἀποκτᾷ μέγα ὄνομα διὰ τοῦ πολέμου κατὰ τῶν Γαλατῶν (ἔροδος τούτων κατὰ τῶν Δελφῶν 279)· ληστρικαὶ Αἰτωλῶν ἐπιδρομαὶ καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα· πόλεμος πρὸς τοὺς Μακεδόνας. — Αἱ πόλεις τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος πολεμοῦν κατὰ τῶν ἐπιθέσεων τῶν ἐγγυρῶν Λευκυνῶν καὶ Βρεττιῶν. —

Ἐν Συρακούσαις ἀποκαθιστάνει τὴν δημοκρατίαν ὁ Κορίνθιος Τιμολεὼν καὶ νικᾷ τοὺς Καρχηδόνιους τὸ 343. Κατόπιν τύραννος ὁ Ἀγαθοκλῆς 317--289 (πολεμεῖ τοὺς Καρχηδόνιους εἰς τὴν Ἀφρικήν)· 275--215 βασιλεὺς τῶν Συρακουσῶν Ἰέρων Β'· (ὁ μέγας μαθηματικὸς Ἀρχιμήδης ἀποθ. τὸ 212).

146. Καταστροφὴ τῆς Κορίνθου. Ἡ Ἑλλάς ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους, βραδύτερον ρωμαϊκὴ ἑπαρχία (ἄπὸ τοῦ 30 πρὸ Χρ. ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀχαΐα).

Γ'. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, Ἡ ΡΩΜΗ ΥΠὸ ΒΑΣΙΛΕΙΣ (753--510)

Ἡ Ρώμη ἀποικία λατινική. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀνάγεται εἰς προϊστορικοὺς χρόνους, ἀλλ' ἡ παράδοσις ἐπλάσσει τὰ κατ' αὐτὴν ἕλλως· ἀποικία τῆς Ἄλβας Λόγγας, ὅπου ἐβασίλευον ἀπόγονοι τοῦ Αἰνείου (Νουμίτωρ καὶ Ἀμούλιος)· ἰδρύται τῆς Ρώμης

- (753). ὁ Ρωμύλος καὶ Ρέμος υἱοὶ τοῦ θεοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἐστιάδος Ρέας Σιβίας.
 (753)—510. Βασίλεις αἰρετοί, γεροντοί. Πλήρη πολιτικὰ δικαιώματα ἔχουν μόνον οἱ Πατρίσιοι (Ἐυπατρίδαι, οἱ ἀπόγονοι τῶν πρώτων ἀποίκων καὶ κατακτητῶν ἐπομένως), ἐξ ὧν αἱ φρατρικαὶ

ἐκκλησίαι· ἄνευ δικαιωμάτων εἶνε οἱ Πληβεῖοι (τὸ πλῆθος, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπόγονοι τῶν συρρευσάντων εἰς τὴν ἀποικίαν ὡς πελατιῶν τῶν προστατευόντων αὐτοὺς πολιτῶν, πάντοτε αὐξάνοντες ἐκ τῶν εἰς Ρώμην ἐνοικιζομένων πολιτῶν τῶν κατακτωμένων πόλεων). Ἐπτὰ βασιλεῖς ἐναλλάξ πολεμικοὶ καὶ εἰρηνικοί. Ρωμύλος (ἄρπαγὴ τῶν Σχιδίων παρθένων), Νουμάς (κανονίζει τὰ τῆς θρησκείας), Τύλλος Ὀστίλλιος (μονομαχία τῶν Ὀρατίων καὶ Κουριατίων, καταστροφὴ τῆς Ἄλβας Λόγγας), Ἄγκος Μάρκιος, Ταρκύνιος ὁ πρεσβύτερος (ἐκ τῆς πόλεως Ταρκυνίων τῆς Ἐτρουρίας, ἀπόγονος τοῦ ἐκεῖ μεταναστάντος Κορινθίου Δημαράτου), Σέρβιος Τύλλιος (διαίρεσις ὅλου τοῦ ἔθνους, Πατρικίων καὶ Πληβείων, κατὰ τὴν περιουσίαν εἰς πέντε τάξεις καὶ 193 λόχους, (ἐξ οὗ νῦν αἱ ἐκκλησίαι γίνονται λοχιτιδες) πρὸς στρατιωτικὴν αὐτῶν ὀργάνωσιν, ἣτις εἰς τοὺς Πληβείους ἐπιβάλλει μόνον βάρη, καθόσον προσλαμβάνει αὐτοὺς κατὰ τὴν περιουσίαν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· ἀλλ' οὕτω παρασκευάζει τὴν εἴσοδον αὐτῶν εἰς τὴν πολιτείαν ὡς πολιτῶν), Ταρκύνιος ὁ ὑπερήφανος (ὑποτάσσει τὴν λατινικὴν ὀμοσπονδίαν· οἰκογενειακὸν ἔγκλημα ἀφορμὴ τῆς ἐξώσεως αὐτοῦ καὶ τῆς καταλύσεως τῆς βασιλείας· ἀρχηγὸς τοῦ κινήματος ὁ Ἰούλιος Βροῦτιος).

Χαρακτῆρ τῶν Ρωμαίων: ἀντιθέτως πρὸς

τὸ ζωηρόν, ἐπιχειρηματικόν, εὐφρόνταστον, διὰ τοῦτο ποιητικόν καὶ καλλιτεχνικόν, ἀλλὰ καὶ εὐμετάβολον, νεωτεριστικὸν πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων, ὅλως διόλου νηφάλιον εἶνε καὶ πρὸς τὸ πρακτικὸν ἐστραμμένον τὸ τῶν Ρωμαίων, ἀλλὰ σοβαρόν, σταθερόν, ἐπίμονον· τελεία ὑποταγὴ εἰς τὸν νόμον (διὸ μεγάλα παραδείγματα αὐταπαρνήσεως καὶ ἐθελοθυσίας), ἀσθηροτάτη στρατιωτικὴ ὀργάνωσις καὶ πειθαρχία ἀμείλικτος· μεγάλη ἀνάπτυξις τοῦ δικαίου ἤτοι τῶν ποικίλων κλάδων τῆς νομοθεσίας, διοικητικὴ ἱκανότης πρὸς δημιουργίαν καὶ καταρτισμὸν Κράτους. Ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως πρὸς τὸ φιλάνθρωπον ἦθος τῶν Ἑλλήνων τραχύτης καὶ ἀγροικία καὶ ἀντὶ πνευματικῶν ψυχαγωγῶν ἄγρια θέαματα καὶ αἰμοχαρεῖς κίσεις (μονομαχίαι, θηριομαχίαι).

ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΤΩΝ ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ
(510—264)

510. Ἡ Ρώμη ἐλευθέρα πολιτεία. Δύο ὕπατοι ἐνιαυσίως ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τῆς λοχιτιδος ἐκκλησίας ἐκ τῶν πατρικίων μόνον. Πρῶτοι ὕπατοι Βροῦτιός καὶ Κολλατίνος (σύζυγος τῆς Λουκρητίας, ἣτις προσβλήθησα ὑπὸ Σέξτου υἱοῦ τοῦ Ταρκυνίου κτύοκτόνησε)· ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ αἱ ὕπατοι ἀντικαθίστανται ὑπὸ δικτάτωρος ἐκλεγόμενου ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν ὑπάτων κατὰ

γνώμην καὶ τῆς Συγκλήτου. Συμπλήρωσις τῆς γερουσίας ἢ συγκλήτου ἐκ τῶν πλουσίων πληθείων. Αἱ φρατρικαὶ ἐκκλησίαι ἀποβάλλουν πλέον τὴν πρῶν σημασίαν· τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν ἀσκοῦν τῶρα αἱ **λοχίτιδες**. Νόμος τοῦ Βαλερίου Ποπλικόλα περὶ ἐκκλήσεως εἰς τὸν λαόν.

508. Ἄτυχῆς πόλεμος κατὰ τοῦ Ἑτρούσκου βασιλέως Ποροήνα (οἱ Ἑτροῦσκοὶ ἢ Τυρρηνοὶ ἢ Τοῦσκοὶ πρὸς βορρᾶν τῆς Ρώμης, λαὸς ἀγνώστου καταγωγῆς, διαφίρων τῶν ἰταλικῶν λαῶν κατὰ τὴν θρησκείαν, γλῶσσαν καὶ τὰ ἥθη· γλῶσσα μὲ ἑλληνικὰ γράμματα ἀλλ' ἀνεξήγητος ἀκόμη). Μυθεύμενα περὶ Ὀραίου Κόκλη καὶ Μουκίου Σκαιβόλα. Κλοίλα.

495. Ἐριδες Πατρικίων καὶ Πληθείων περὶ τῶν δημοσίων κτημάτων, κατεχομένων μόνον ὑπὸ τῶν πατρικίων. Δούλοι Πληθεῖοι ἕνεκα χρέους.

494. Ἀποχώρησις τῶν Πληθείων εἰς τὸ Ἴερον ὄρος. Παραχωρήσεις εἰς αὐτούς: ἐκλογὴ **δημάρχων** ἐκ τῶν Πληθείων πρὸς προστασίαν παντός Πληθείου ἀδικουμένου· δικαίωμα **ἀγροδικουσίας** (velo) κατὰ πάσης πράξεως διοικητικῆς ἢ δικανικῆς πλὴν τῶν στρατιωτικῶν· ἐκλογὴ **ἀγορανόμων**, ὡς βοηθῶν τῶν δημάρχων· **ὄυλ.ετ.καὶ ἐκκλησίαι** ἐκ μόνων Πληθείων (ἀποτελούντων διαμερίσματα, ἤτοι φυλας, ἀστικά καὶ ἀγροτικά)· πόλεμοι διαρκεῖς κατὰ γειτονικῶν λαῶν.

491. Ὁ ἐξορισθεὶς Κορριολανὸς ἄγει τοὺς Οὐόλσκους κατὰ τῆς Ρώμης. Ἡ μήτηρ του.

486. **Νόμος περὶ διανομῆς γαιῶν** εἰς ἀπόρους Πληθείους καὶ Λατίνους συμμάχους ὑπὸ τοῦ ὑπάτου Σπορίου Κασσίου ἀποτυγχάνει· ὁ Κασσιος καταδικάζεται εἰς θάνατον μετὰ τὸ τέλος τῆς ὑπατείας του.

477. Ὀλεθρὸς τοῦ γένους τῶν Φαβίων ὑπὸ τῶν Ἑτρούσκων τῆς πόλεως Οὐθίων (Veji).

458. Ὁ δικτατωρ Κικκιᾶτιος νικᾷ τοὺς Αἰκούους.

454. Τρεῖς ἄνδρες πέμπονται εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς σπουδὴν τῶν Σολωνείων καὶ ἄλλων νόμων.

451. Εἰς **δέκα συγκλητικούς** ἀνατίθεται ἡ σύνταξις νόμων γραπτῶν. Οἱ **νόμοι τῶν δώδεκα πινάκων**.

449. Τυραννικὸς τρόπος τῶν **δέκα ἀνδρῶν** καὶ ἰδίως τοῦ Ἀππίου Κλαυδίου. Δευτέρᾳ ἀποχώρησις τῶν πληθείων· **πτῶσις τῆς δεκαρχίας**.

448. Δημοτικοὶ νόμοι τοῦ Βαλερίου καὶ Ὀραίου πρὸς ἐξασφαλίσειν καὶ ἐπέκτασειν τῶν δικαιωμάτων τῶν πληθείων· αἱ **ἀποφάσεις τῶν ὄυλ.ετ.κ. ἐκκλησιῶν** (δημοψηφίσματα, plebiscita) λαμβάνουν κῦρος νόμου ὑποχρεοῦντος πάντας.

445. **Νόμος τοῦ Κανουλιῆου** ἀναγνωρίζων ὡς ἐγκύρους τοὺς μεταξὺ πατρικίων καὶ πληθείων γάμους. Ἐκτοτε ἐκλογὴ στρατιωτικῶν τριβούνων μὲ ὑπατικήν ἐξουσίαν ἀντὶ τῶν δύο ὑπάτων καὶ ἐκ τῶν πληθείων.

443. Ἰδρυσις τοῦ ἀξιώματος τῶν τιμητῶν ἐκ μόνων τῶν πατρικίων. Ἐπ' αὐτῶν ἐκτελεῖται κατὰ πενταετίαν ἡ ἐξέτασις καὶ κατάταξις τῶν πολιτῶν κατὰ τὸ τμήμα εἰς τὰς τάξεις καὶ τοὺς λόχους, διοικοῦνται αἱ δημόσιοι πρόσοδοι καὶ ἐποπτεύονται τὰ ἔθνη· τὸ τελευταῖον τοῦτο δικαίωμα δίδει ὑψηλὴν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν σημασίαν εἰς τὸ ἀξίωμα των.
396. Ἰσως Οθητῶν ὑπὸ Καμύλλου. Εἰσβολὴ τῶν Γαλατῶν εἰς τὸ Λάτιον (Βρέννος). Ἦττα τῶν
390. Ρωμαίων ἐν τῇ παρὰ τὸν Ἀλλυίαν μάχῃ· δεκαπέντε χιλιόμετρα βορείως τῆς Ρώμης. Ἰσως καὶ πυρπόλησις τῆς Ρώμης· τὸ Καπιτώλιον σώζεται ὑπὸ τῶν ἱερῶν χηνῶν τῆς Ἥρας. Μάνλιος Καπιτωλῖνος (ὅστις κατόπιν τὸ 384 κατηγορηθεὶς ὡς τείνων πρὸς τὴν βασιλείαν κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐκρημνίσθη ἐκ τῆς Τραπυρίας πέτρας).
367. Οἱ Λικίνιοι νόμοι (ὑπὸ τῶν τριβούνων Λικινίου καὶ Σεξτίου): 1) ὁ περὶ χρεῶν, ἀφαιρουμένων τῶν πληρωθέντων τόκων ἐκ τοῦ κεφαλαίου καὶ τούτου ἀποτινομένου ἐντὸς τριῶν ἐτῶν· 2) ὁ ἀγροτικός· εἰς οὐδέν· ἐπιτρέπεται νὰ κκτίη πλὴν τῶν πεντακοσίων πλήθρων δημοσίων γαιῶν· 3) ὁ ὑπατικός· ὁ ἕτερος τῶν δύο ὑπάτων (καταγομμένων τῶν τριβούνων) πρέπει νὰ εἴη πληβίος. — Πραίτωρες καὶ ἀγορανομοὶ πατρικιοί.
366. Λούκιος Σεξτίος πρῶτος πληβεῖος ὑπάτος.

- Ἀπὸ τοῦ 366—300 ἐπιτυγχάνουν οἱ πληβεῖοι τὴν εἰς πάντα τὰ ἀξιώματα (καὶ τὰ ἱερατικά) εἰσόδον· τελεία ἐξίσωσις τῶν δύο τάξεων· ἀρχὴ νέας τάξεως εὐγενῶν (nobiles, optimates) περιλαμβανούσης πάσας τὰς οἰκογενείας τὰς μετεχούσας τῶν ἀξιωμάτων τῆς πολιτείας (honores), μάλιστα τῶν ὑψίστων (summi honores).
- 367—345. Πόλεμοι κατὰ Γαλατῶν, Ἐρνίκων, Ἐτρούσκων, Οδόλοκων.
- 343—341. Πρῶτος σαμνιτικός πόλεμος ἔνεκα τῆς Καμπανίας· νίκαι τῶν Ρωμαίων· κκτάληψις τῆς Καπύης.
- 340—338. Πόλεμος κατὰ τῶν Λατίνων, ἐπαναστάντων κατὰ τῆς ἡγεμονίας τῶν Ρωμαίων καὶ ἀπειτούντων ἴσα δικαιώματα (εἰς τῶν ὑπάτων καὶ τὸ ἥμισυ τῆς συγκλήτου)· νίκαι τῶν Ρωμαίων (Τίτος Μάνλιος, Δέκιος Μῦς). Ἡ λατινικὴ ὁμοσπονδία διαλύεται· ἀλλὰ παρέχεται εἰς τοὺς Λατίνους καὶ συμμετοχὴ εἰς τὰς ρωμαϊκὰς κατακτήσεις· λατινικαὶ ἀποικίαι.
326. Κατάργησις τῆς ἔνεκα χρεῶν δουλείας.
- 326—304. Δεύτερος πρὸς τοὺς Σαμνίτας πόλεμος καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους κατὰ τῆς Ρώμης συμμαχήσαντας.
321. Οἱ Ρωμαῖοι ἀποκλείονται ὑπὸ τῶν Σαμνιτῶν (Γάβιος Πόντιος)· εἰς τὰ Κανδιανὰ στενὰ καὶ παραδίδονται· δύο ἑλαυκοὶ στρατοὶ διέρ-

χονται ὑπὸ τὸν ζυγόν· ἡ σύγκλητος ἀπορρίπτει τοὺς ὄρους τῆς εἰρήνης καὶ παραδίδει εἰς τοὺς Σαμνίτας τοὺς ποιήσαντας αὐτὴν ὑπάτους.

314. Νικοῦν αὖθις οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐκβαλλοῦν τοὺς Σαμνίτας ἐκ τῆς *Καμπανίας*· ἰδρύουσι νέας ἀποικίας· κατασκευάζουσι μεγάλην ὁδὸν ἀπὸ Ῥώμης εἰς *Καπύνην* (τὴν Ἀπλίαν ὁδόν, ἐν μέρει σφζομένην ἔτι).

310. Νίκασι τῶν Ῥωμαίων κατὰ Ἐτρούσκων.

305. Νίκασι τῶν Ῥωμαίων κατὰ τῶν Σαμνιτῶν νέαι ἀποικίαι καὶ στρατιωτικαὶ ὁδοὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κυριαρχίας των.

298—290. Τρίτος σαμνιτικὸς πόλεμος.

295. Ἀποφασιστικὴ νίκη τῶν Ῥωμαίων (*Δέκιος Μῆς ὁ νεώτερος*)

282—272. Πόλεμος κατὰ τῶν Ταραντίνων καὶ τοῦ εἰς βοήθειαν αὐτῶν κληθέντος Πύρρου, βασιλέως τῆς Ἡπείρου, ὅστις δις νικᾷ τοὺς Ῥωμαίους εἰς τὴν

280. ἐν Ἐροκλείᾳ μάχην (ἐλέφαντες· μεγάλα ἀπώλεια τοῦ Πύρρου). Πρεσβευτὴς εἰς Ῥώμην ὁ Κινέας (αἷ Ῥωμαϊκὴ σύγκλητος συνέδριον βασιλέων)· τὴν προταθεῖσαν εἰρήνην ὑπερηφάνως ἀποκρούουσι οἱ Ῥωμαῖοι (ὁ τυφλὸς Ἀππιος Κλαύδιος) καὶ εἰς τὴν

279. ἐν Ἀσκλῶ τῆς Ἀπουλίας. Ὁ Πύρρος μεταβαίνει εἰς Σικελίαν βοηθῶν τοὺς Συρακουσίους κατὰ τῶν Καρχηδονίων. Ἐπανέρχεται εἰς Ἴτα-

λίαν καὶ νικηθεὶς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν 275. ἐν Βενεβέντῳ μάχην ἐπιστρέφει εἰς τὴν Ἑλλάδα (φονεύεται τὸ 272 εἰς τὸ Ἄργος).

272. Οἱ Ῥωμαῖοι κυριεύουσι τὸν Τάραντα, ὑποτάσσουν ἐντελῶς τοὺς Σαμνίτας, Λευκανοὺς καὶ Βρεττίους· παντες ἐξαναγκάζονται εἰς παραχώρησιν ἐδάφους πρὸς ἐγκατάστασιν Ῥωμαϊκῶν ἀποικιῶν. Καταληψὶς τοῦ Ρηγίου.

266. Συμπληροῦται ἡ κατάκτησις πάσης τῆς Κάτω Ἰταλίας· στρατιωτικαὶ ὁδοὶ· οἱ Ῥωμαῖοι ἀποικοὶ ἀποβαίνουν ἡ δεσποζουσα τάξις ἐπὶ τῶν ἀνευ πολιτικῶν δικαιωμάτων παλαιῶν κατοίκων· ἄλλαι πολιτεῖαι ἀποκτῶσι περιορισμένα δικαιώματα (μὲ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν)· ἄλλαι τῶν ὑποτεταγμένων ὀνομαζονται σύμμαχοι (αὐτόνομοι, παρέχοντες ἐπικουρικὸν στρατόν)· οἱ Λατῖνοι ἔχουσι τὰ πλεῖστα δικαιώματα, δυναμενοι ὑπὸ τινος ὄρους καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ Ῥωμαίου πολίτου ν' ἀποκτήσουσι καὶ μετέχοντες τῶν πρὸς κραταίωσιν τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἀποικιῶν (λατινικαὶ ἀποικίαι).

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, Ἡ Τῶν Καρχηδονικῶν Πολέμων
(264—146).

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ Τῶν Εὐγενῶν ἐν Ῥώμῃ, οἱ Ῥωμαῖοι
Κυριαρχοῦσι καὶ τῆς Ἑλλάδος

264—241. Πρῶτος καρχηδονικὸς πόλεμος (περὶ κτήσιν τῆς Σικελίας, ὅπου αἱ ἀνέ-

60 Χρονολογία τῆς παγκοσμίου ἱστορίας

καθεν προσπαθεῖται τῶν θαλασσοκρατούντων Καρχηδονίων εἶχον κατὰ κλήξει εἰς ἐπικρατησιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πλείστου τῆς νήσου). Συμμαχία τῶν Ῥωμαίων πρὸς τοὺς *Μαμερτίους*, κατόχους τῆς *Μεσοήνης*, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Συρακουσῶν *Ίέρωνα*.

262. Κατὰ ληψιν τοῦ *Ἀκράγαντος* ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. Ναυπήγησις *στόλου Ῥωμαϊκοῦ* (πεντῆρεις ἤτοι μὲ πέντε σειρὰς κωπηλατῶν).

260. **Πρώτη κατὰ θάλασσαν νίκη τῶν Ῥωμαίων** παρὰ τὰς *Μυλάς*, δυτικῶς τῆς *Μεσοήνης* (κόρακες, κύαρχος *Δουίλιος*).

256. Νίκη κατὰ θάλασσαν τῶν Ῥωμαίων παρὰ τὸ ἀκρωτήριον *Ἐκνομον* εἰς τὰ νότια παράλια τῆς *Σικελίας*: ἀποβίβασιν τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν *Ἀφρικήν*. *Ρηγούλος*.

255. Ἦττα αὐτόθι καὶ *αἰχμαλωσία* τοῦ *Ρηγούλου*.

254. Οἱ Ῥωμαῖοι κυριεύουσι τὴν πόλιν *Πάνορμον* (Παλιέρμον σήμερον) ἐν *Σικελίᾳ* καὶ τὸ *Λιλύβαιον*.

249. Οἱ Καρχηδόνιοι νικοῦν κατὰ θάλασσαν παρὰ τὸ ἀκρωτήριον *Δρέπανον*. Καταστροφή τῶν Ῥωμαϊκῶν στόλων ἐκ τρικυμιῶν.

248—242. Πόλεμος κατὰ ξηρὰν ἐν *Σικελίᾳ*: ὁ *Ἀμίλκας Βάρκας* (ἢ *Barak* ἤτοι κεραινός) ἐμύνηται κατὰ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰ δυτικὰ τῆς νήσου (περὶ τὸ βουνὸν *Ἔρκα*).

241. Νίκη τῶν Ῥωμαίων κατὰ θάλασσαν παρὰ τὰς *Αἰγάτιδας νήσους* (ἀντικρὺ τοῦ *Λιλυθίου*).

Εἰρήνη: οἱ Καρχηδόνιοι ἀποσύρονται ἐντελῶς ἐκ τῆς *Σικελίας*: τὸ δυτικὸν αὐτῆς μέρος **Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία**, τὸ νοτιανατολικὸν ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν Συρακουσῶν (σύμμαχον τῶν Ῥωμαίων).

238. Μέγας κίνδυνος τῆς Καρχηδόνος ἕνεκα τῆς στάσεως τῶν *μισοφρόνων* καὶ τῶν *Διβύων βηηκόων*. Οἱ Ῥωμαῖοι ἀρπάζουσι καὶ τὴν *Σαρδηνίαν* καὶ *Κορσικὴν*.

236. Κατακτήσεις τῶν Καρχηδονίων (*Ἀμίλκας Βάρκας* καὶ *Ἀσδρούβας*) ἐν *Ἰσπανίᾳ*.

229—228. Οἱ Ῥωμαῖοι καταπολεμοῦσι τοὺς *Ἰλλυριοὺς* πειρατὰς, περὶ τὴν *Σκόδραν*, καὶ καταλαμβάνουσι τὴν **Κέρκυραν**. Οἱ Ἕλληνες ἐκφραζοῦν πρὸς αὐτοὺς χάριτας διὰ τὴν ἐκ τῶν πειρατῶν ἀπαλλαγὴν καὶ δέχονται αὐτοὺς εἰς τοὺς *Ἰσθμιακοὺς ἀγῶνας* καὶ εἰς τὰ *Ἐλευσίνια μυστήρια*.

225—222. Ὑποτάττουσι τὴν βορείαν *Ἰταλίαν*, οἰκουμένην ὑπὸ *Γαλατῶν* (ἢ ἐντεῦθεν τῶν *Ἀλπεων Γαλατία*).

219. Ὁ Καρχηδόνιος στρατηγὸς *Ἀννίβας*, υἱὸς τοῦ *Ἀμίλκα Βάρκα*, κυριεύει καὶ καταστρέφει τὴν πόλιν *Σάκανθαν* (*Saguntum*).

218—201. **Δεύτερος καρχηδονικὸς πόλεμος**.

218. Ὁ *Ἀννίβας* διέρχεται τὰ *Πυρρηναῖα*, τὸν *Ροδανόν*, τὰς *Ἄλπεις* καὶ καταβάλλει εἰς τὴν

Ἰταλίαν. Νικᾷ παρὰ τὸν **Τίκινον** καὶ παρὰ τὸν **Τρεβίαν** τοὺς Ρωμαίους.

217. Ἡ παρὰ τὴν **Τραδιμένην λίμνην μάχην**. Τρόμος ἐν Ρώμῃ. Ὁ Ἀννίβας διέρχεται τὰ Ἀπέννινα καὶ κατέρχεται εἰς τὴν Ἀπουλίαν.

216. Ἡ ἐν **Κάνναις μάχην** (ἐν Ἀπουλίᾳ) καὶ φοβερὰ τῶν Ρωμαίων ἦττα (ἑβδομήκοντα χιλιάδες νεκροὶ Ρωμαῖοι). Ἀποστασία Σιμνιτῶν, Λευκανῶν, Βρεττίων καὶ πολλῶν πόλεων τῆς Κάτω Ἰταλίας. Ὁ Ἀννίβας ἐν **Καπύῃ**. Ἀξιόθαύμαστος σιάσις τῆς ὁμοεικῆς συγκλήτου ἀπαγορεύεται ἢ εἰς Ρώμην εἰσοδος τῶν πρεσβευτῶν τοῦ Ἀννίβα, προτεινόντων ἀπελευθέρωσιν τῶν αἰχμαλώτων ἐπὶ λύτροις· συγκρότησις νέων στρατῶν.

215. Ὁ Ἀννίβας νικᾶται ὑπὸ τοῦ πρώην νικητοῦ τῶν Γαλατῶν **Μαρκέλλου** πρὸ τῆς Νώλας.

Συμμαχία τῶν Καρχηδονίων μετὰ τοῦ Φιλίππου Ε' καὶ τοῦ Ἰερωνόμου, διαδόχου τοῦ Ἰέρωνος ἐν Συρακούσαις. Ἡ ἐκ τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ πολέμου τῶν δύο μεγάλων δυτικῶν Δυνάμεων ἐντύπωσις ἐν Ἑλλάδι· ὁ λόγος τοῦ Ἀγελάου ἐν **Ναυπάκτῳ** πρὸς εἰρήνευσιν τῶν Ἑλλήνων (217), τέλος τοῦ αὐτοῦ συμμαχικοῦ πολέμου.

Ὁ Ἀννίβας μὴ ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῆς πατρίδος του, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ἐπιθετικὸν πόλεμον.

Οἱ Ρωμαῖοι μεταφέρουν τὸν πόλεμον εἰς τὴν **Ἰσπανίαν**.

217—212. νικῶν ἐνταῦθα ὑπὸ τὸν **Πόπλιον** καὶ **Γναῖον Σκιπίωνα** τοὺς Καρχηδονίους·

215—205. ἀρχίζουσι δὲ καὶ τὸν **πρῶτον μακεδονικὸν πόλεμον** μετὰ ὀλίγας δυνάμεις κατ' ἀρχάς, ἐμποδίζοντες τὸν Φίλιππον νὰ ἐκτελέσῃ ἀπόβασιν εἰς τὴν Ἰταλίαν· ἔπειτα δὲ

211. ἐξεγείροντες τοὺς **Αἰτωλοὺς** μετ' ἄλλων Ἑλλήνων **συμμάχων** κατὰ τοῦ Φιλίππου.

214—212. Πόλεμος ἐν **Σικελίᾳ** κατὰ **Καρχηδονίων** καὶ **Συρακουσίων**.

212. Ἄλωσις τῶν **Συρακουσῶν** ὑπὸ **Μαρκέλλου** (ὁ μαθηματικὸς Ἀρχιμήδης).

211. Ἐν Ἰσπανίᾳ οἱ δύο Σκιπίωνες νικῶνται καὶ φονεύονται ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων.

Ὁ Ἀννίβας προεὔεται κατὰ τῆς Ρώμης, ἐτοιμῆς εἰς ἄμυναν. Ἐπιστρέφει ἀπρακτος. Ἄλωσις τῆς **Καπύης** ὑπὸ τῶν Ρωμαίων.

210. Ἐπιτυχία τῶν Ρωμαίων ὑπὸ τὸν νεαρὸν **Πόπλιον Κορνήλιον Σκιπίωνα**. Ὁ Ἀσδρούβας εἰς Ἰσπανίας πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀννίβα διὰ τῆς Ἄνω Ἰταλίας.

207. **Μάχην παρὰ τὸν Μέταυρον ποταμὸν**. Ὁ Ἀσδρούβας πίπτει.

206. Ὁ Σκιπίων ἐκδιώκει τοὺς Καρχηδονίους ἐξ Ἰσπανίας.

204. Ὁ Σκιπίων εἰς τὴν Ἀφρικήν· σύμμαχοι αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τῆς **Νουμιδίας** **Μασσινίσεας**.

203. Ὁ Ἀννίβας ἀνακαλιῖται ἐξ Ἰταλίας εἰς Ἀφρι-

202. κήν καὶ νικάται ἐν τῇ ἐν Ζάμα μάχῃ ὑπὸ τοῦ Σκιπίωνος (Ἀφρικανοῦ κληθέντος διὰ τὴν νίκην).

201. **Εἰρήνη** : οἱ Καρχηδόνιοι ἀποβάλλουν πᾶσαν κτῆσιν ἔξω τῆς Ἀφρικῆς, παραδίδουν πάντα τὰ πολεμικὰ πλοῖα, ἀναδέχονται νὰ πληρώνουν ἐτήσιον φόρον ἐπὶ πεντήκοντα ἔτη καὶ νὰ μὴ κινῶσι ποτὲ πόλεμον ἄνευ συναινέσεως τῆς Ρώμης.

200—191. Ἡ ἄνω Ἰταλία ὑποτάσσεται αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων. Ἰδρῆσι νέων ἀποικιῶν πανταχοῦ τῆς Ἰταλίας, τῆς ὁποίας τοιοῦτοτρόπως μετὰ τὸν δεινὸν πόλεμον ἐξασφαλίζεται ἡ ἐθνικὴ ἐνότις ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Ρώμης.

Ἐξωτερικῶς δὲ ἀφοῦ οὐδεὶς πλέον ἀντάξιός ἀνταγωνιστῆς ὑπάρχει, παρασκευάζει τὴν διὰ τῶν γενομένων κατακτήσεων (καὶ τῆς Ἰσπανίας νῦν) κοσμοκρατορίαν τῆς.

200—197. Ἡ Ρώμη στρέφει τῶρα τὰς δυνάμεις κατὰ τοῦ Φιλίππου, συμμαχοῦντων μετ' αὐτῆς τῶν Αἰτωλῶν καὶ ἄλλων Ἑλλήνων (Ῥοδίων, Ἀθηναίων, Αἰτιάδων) πολεμουμένων ὑπὸ τοῦ Φιλίππου. **Δεύτερος μακεδονικὸς πόλεμος.**

197. Ἡ ἐν Κυνὸς Κεφαλαῖς μάχῃ ἦντα τοῦ Φιλίππου Τίτος Κοῖντιος Φλαμνίνος κηρύσσει ἐλευθέρους τοὺς Ἕλληνας, καθιστῶν ἀδύνατον τοιοῦτοτρόπως πᾶσαν ἐθνικὴν ἔνωσιν καὶ παρεσκευάζων τὴν παντελεῆ πολιτικὴν διαλύσιν

τῆς ἐξησθενημένης πλέον Ἑλλάδος (ἐπιτηδεῖα πολιτικὴ τῆς Ρώμης κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς : διαίρει καὶ ἄρχε!).

192—189. **Πόλεμος κατὰ τοῦ Ἀντιόχου** βασιλέως τῆς Συρίας, ἠττηθέντος ἐν τῇ

190. ἐν Μαγνησίᾳ μάχῃ (παρὰ τὸ Σίπυλον).

Οἱ Ρωμαῖοι ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τοῦ κράτους του ὄλας τὰς ἐν Εὐρώπῃ κτήσεις καὶ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν μέχρι τοῦ Ταύρου καὶ διανέμονται αὐτὴν ὁμοῦ μὲ τοὺς συμμαχοὺς των Εὐμένη τῆς Περγάμου καὶ τοὺς Ροδίους. Μεγάλαι χρηματικαὶ ἀποζημιώσεις, παραδοσις τῶν πλοίων καὶ τῶν ἐλεφαντῶν, περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος νὰ κηρύσσει πόλεμον ὁ βασιλεὺς. Ταπεινώσις καὶ τῶν συμμαχῶν τοῦ Ἀντιόχου Αἰτωλῶν.

184. Τιμητεία τοῦ Μάρκου Πορκίου Κάτωνος πρεσβυτέρου ὑπερμαχοῦντος τῶν παλαιῶν αὐστηρῶν Ῥωμαϊκῶν ἠθῶν καὶ καταπολεμοῦντος τὰς πληθουνομένης κακίας τῶν ἐθνεῶν, τὴν φιλαρχίαν, φιλαργυρίαν καὶ πολυτέλειαν (μεγάλα πλοῦτη ἐκ τῶν πολέμων εἰς τὴν Ρώμην), καθὼς καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἑλληνικῆς παιδείας (ἐξωσις τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων καὶ ἡγήτορων ἐκ Ρώμης). Ἀρχαί τῆς Ῥωμαϊκῆς λογοτεχνίας : Ναΐβιος, Κάτων, Ἐννιος, Πλαῦτιος, Τερέντιος.

183. Θάνατος τοῦ Ἀντίβου, πόντος φάρμακον εἰς

τὴν αὐλήν τοῦ βασιλέως τῆς Βιθυνίας Προυτίου, ὅπου κατέφυγε.

171—168. Τρίτος μακεδονικὸς πόλεμος.

168. Ἡ παρὰ τὴν Ἡύδναν μάχη· ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας Περσεὺς νικάται ὑπὸ τοῦ Λευκίου Αἰμιλίου Παύλου καὶ ἀπάγεται αἰχμάλωτος εἰς Ρώμην. Ἡ Μακεδονία διαιρεῖται εἰς τέσσαρα τμήματα, ἄνευ κοινωνίας πρὸς ἄλληλα, ἐξαρτώμενα ἐκ Ρώμης.

149—146. Τρίτος καρχηδονικὸς πόλεμος.

146. Ἄλωσις καὶ καταστροφὴ τῆς Καρχηδόνας ὑπὸ Ποπλίου Κορνηλίου Σκιπίωνος Αἰμιλιανοῦ, υἱοῦ τοῦ Λευκίου Αἰμιλίου Πύλου, θετοῦ υἱοῦ ἑνὸς τῶν υἱῶν τοῦ Π. Κορνηλίου Σκιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ (πρεσβυτέρου) μετ' αὐτοῦ ὁ ἱστορικὸς Πολύβιος. Μέρος τῆς χώρας τῆς γίνεται ἐπαρχία ῥωμαϊκὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀφρική.

148—146. Τέταρτος μακεδονικὸς πόλεμος ἔνεκα ἐπαναστάσεως τῶν Μακεδόνων ὑπὸ τὸν Ψευδοφίλιππον (Ἀνδρίσκον, δῆθεν υἱὸν τοῦ Περσέως) καὶ πόλεμος κατὰ τῆς ἀσθενοῦς συμπολιτείας τῶν Ἀχαιῶν.

146. Ἄλωσις καὶ καταστροφὴ τῆς Κορίνθου ὑπὸ τοῦ Μουμμίου. Ἡ Ἑλλάς μὲ ἐπιφθον αὐτονομίας τινὸς τῶν πολιτειῶν, ἀλλὰ μὲ ὑποτελείαν τίθεται εἰς ἐξάρτησιν ἐκ τῆς Μακεδονίας, ἣτις καθίσταται ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΕΜΦΥΛΙΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ

(146—31).

143—133. Διαρκεῖς πόλεμοι ἐν Ἰσπανίᾳ (Βιρίαθος).

133. Καταστροφὴ τῆς Νουμαντίας (κέντρου τῆς ἰπαναστασεως) ὑπὸ Σκιπίωνος Αἰμιλιανοῦ Ἀφρικανοῦ.

135—132. Πρῶτος δουλικὸς πόλεμος (ἐν Σικελίᾳ), ἔνεκα τῶν φοβερῶν καταθλίψεων τῶν δούλων.

133—121. Οἱ Γράκχοι. Ταρχαί ἐν Ρώμῃ, ἔνεκα τῶν ὑπὸ τῶν δύο ἀδελφῶν Γρακχῶν ἐπιδιωκομένων μεταρρυθλίσεων ἢ αὐξήσις τῶν μεγάλων γαιοκτησιῶν, τὰ πλήθη τῶν δούλων καταστρέφουν τὸν ἐλεύθερον πληθυσμὸν τῶν μικρῶν γεωργῶν καὶ πληθύνουν τὸν ἀκτύμονα ὄχλον, ἀποζῶντα ἐκ δωροδοκιῶν καὶ διανομῶν σίτου· κακὴ διοίκησις τῶν ὀλιγαρχικῶν. Ἀνενέωσις τοῦ παραμεληθέντος Δικαίου ἀγροτικοῦ νόμου. Φόνος τῶν Γράκχων μετὰ μεγάλου πλήθους τῶν συστασιωτῶν, τοῦ πρεσβυτέρου Τιβερίου τὸ 133, τοῦ νεωτέρου Γαίου τὸ 121. Ἀποκατάστασις τῆς ὀλιγαρχικῆς κυβερνήσεως.

133. Ἀτιαλὸς I βασιλεὺς τῆς Περγάμου κληροδοτεῖ εἰς τοὺς Ρωμαίους τὸ κράτος του (ἐπαρχία Ἀσία).

120. Ἡ περὶ τὴν Νυρβῶνα Γαλλία γίνεται ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία.

111—105. Πόλεμος κατὰ τοῦ Ἰουγούρθα, βασιλέως τῆς Νουμιδίας. Νικάται ὑπὸ τοῦ Μετέλλου καὶ Μαρίου καὶ αἰχμαλωτίζεται ὑπὸ τοῦ Σύλλα.

113—101. Πόλεμος κατὰ τῶν Κίμβρων καὶ Τευτόνων (γερμανικῶν φυλῶν), αἵτινες φοβεφαί εἰσβάλλουν εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας καὶ ἐξολοθρεύουν Ῥωμαϊκοὺς στρατοὺς.

104—100. Ὁ Μάριος, πεντάκις κατὰ συνέχειαν ἕπατος, νικᾷ τοὺς μὲν Τεύτονας εἰς τὴν

102. παρὰ τὰ Σέξτια ὕδατα μάχην (Δίχιν Προβηγκία), τοὺς δὲ Κίμβρους εἰς τὴν

101. παρὰ τὰς Βερεκέλλας (τῆς Ἄνω Ἰταλίας).—Εἰς τοὺς πολέμους τούτους ὁ στρατὸς ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν πτωχοτέρων πολιτῶν, διότι οἱ πλουσιώτεροι ἀποφεύγουν τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν (ὁ παλαιὸς τρόπος τῆς στρατολογίας κατὰ τὴν Σερβιανὴν διαίρεσιν τῶν πολιτῶν καταργεῖται)· οὕτω σχηματίζεται χωριστὴ ἀπὸ τοὺς πολίτας στρατιωτικὴ τάξις ὑπακούουσα εἰς τοὺς νικηφόρους στρατηγούς καὶ ἀμοιβὰς παρὰ τῆς πολιτείας ἀπαιτοῦσα.

103—99. Δεύτερος δουλικὸς πόλεμος ἐν Σικελίᾳ.

100. Ὁ Μάριος ἕκτον ἑορὰν ἕπατος τείνων πρὸς τὴν μοναρχίαν, ἐπιχειρεῖ τὴν κατάλυσιν τοῦ πολιτεύματος· αἰχματοχυσίαι ἐν Ῥώμῃ·

ἐγκαταλιπὼν τοὺς φίλους του ἀποσύρεται εἰς τὴν Ἀσίαν.

91—88. Ὁ Μαρσικὸς ἢ θυμαχικὸς πόλεμος. Οἱ Ῥωμαῖοι ἀγωνίζονται πρὸς τοὺς ἐπαναστατήσαντας Ἰταλοὺς, ζητοῦντας νὰ ἰδρῶσιν νέαν πολιτείαν Ἰταλικὴν μὲ πρωτεύουσαν τὸ Κορφίνιον ὑπὸ τὸ ὄνομα Italia ἀντὶ τῆς Ῥώμης. Ἡ σύγκλητος ἀπονέμει εἰς αὐτοὺς ἐν τέλει τὸ δικαίωμα τοῦ Ῥωμαίου πολίτου.

88—84. Πρῶτος Μιθριδατικὸς πόλεμος. Μιθριδάτης Σ' βασιλεὺς τοῦ Πόντου (καὶ τῆς Κολχίδος, Κριμαίας, μέρους τῆς νοτιοῦ Ῥωσσίας) καταλαμβάνει Παφλαγονίαν, Καππαδοκίαν, εἰσβάλλει εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ θανατώνει ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ὀγδοήκοντα χιλιάδας Ἰταλῶν. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ ἄλλοι ἐγγχώριοι λαοὶ χαιρεῖζουσιν αὐτὸν ὡς ἐλευθερωτὴν. Ὁ Σύλλας ἐκλέγεται στρατηγὸς κατ' αὐτοῦ.

88—82. Ἐμφύλιος πόλεμος μεταξὺ ὀλιγαρχικῶν (Σύλλα) καὶ δημοκρατικῶν (Μάριου). Ὁ Σύλλας καταλαμβάνει τὴν Ῥώμην ἐξ ἐφόδου, ὁ Μάριος φεύγει εἰς Ἀφρικήν.

87. Ὁ Σύλλας πλέει εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ δὴ διὰ τῆς Ἠπείρου εἰς Βοιωτίαν κατὰ τῶν Μιθριδατικῶν (ὁ στρατηγὸς τοῦ Μιθριδάτου Ἀρχέλιος μὲ στόλον καὶ στρατὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, πολλαὶ Ἑλληνικαὶ πόλεις συνετάχθησαν μετ' αὐτοῦ, ἰδίως αἱ ὑπὸ τοῦ τυράννου Ἀριστίωνος κατεχόμεναι

Ἀθῆναι). Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Μάριος ἐπιστρέφει καὶ καταλαμβάνει τὴν Ρώμην· ἐπαναστατικὴ τρομοκρατία εἰς τὴν πόλιν, προγραφαί, ἐπὶ πέντε ἡμέρας κατὰ διαταγὴν τοῦ Μαρίου σφαγὴ ὄλων τῶν μὴ διαφυγόντων ὀλιγαρχικῶν, δήμευσις περιουσιῶν, λεηλασίαι καὶ μαιφονίαι.

86. Ὁ Μάριος (ὑπάτος τὸ ἕβδομον) ἀποθνήσκει ὑπερβδομηκοντούτης.

Ὁ προγραφεὶς Σύλλας ἐξακολουθεῖ τὸν πόλεμον ἐν Ἑλλάδι. Κυριεύει τὰς Ἀθήνας (κατὰ Μάρτιον τοῦ 86· φοβερὰ αἱματοχυσία)· νικᾷ τοὺς मिθριδατικούς στρατοὺς παρὰ τὴν Χαϊρῶνειαν καὶ τὸ

85. παρὰ τὸν Ὀρχομενόν. Ἀρπαγαί, σιλήσεις καὶ καταστροφαί εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κατόπιν μεταβαίνει εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ συνομολογεῖ τὸ

84. Εἰρήνην πρὸς τὸν Μιθριδάτην ἐν Δαρδάνῳ. Κολοσσαϊαὶ πολεμικαὶ ἀποζημιώσεις καὶ φορολογίαι τῆς ἐπαρχίας Ἀσίας. Ὁ Σύλλας ἐξ Ἐφέσου εἰς Πειραιᾶ καὶ διὰ Πατρῶν εἰς Ἰταλίαν καὶ τὸ

83. νικᾷ τοὺς δημοκρατικοὺς (ἐκδικήσεις, σφαγαί).

83—81. Δεύτερος μιθριδατικὸς πόλεμος· ἐπαναλαμβάνεται ἡ πρώτη εἰρήνη.

82. Ἐν Ρώμῃ ὁ Σύλλας δικτάτωρ ἐπ' ἄριστον χρόνον πρὸς ἀνάρθρωσιν τῆς παραλυσάσης πολιτείας· διὰ τῶν προγραφῶν ἐκμηδενίζει

τὴν δημοκρατικὴν μερίδα· ἀποδίδει τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν εἰς τὴν σύγκλητον.

79. Ὁ Σύλλας ἀποθέτει τὴν δικτατωρίαν καὶ ὡς ἰδιώτης ἀποθνήσκει τὸ 78.

80—72. Πόλεμος ἐν Ἰσπανίᾳ κατὰ τοῦ Σεργίου, ὁπαδοῦ τοῦ Μαρίου, τελειωθείς ὑπὸ Γναίου Πομπηίου.

73—71. Πόλεμος κατὰ τῶν μονομάχων καὶ δούλων (Σπάρτακος ἀρχηγὸς αὐτῶν) τελειωθείς ὑπὸ Κράσσου καὶ Πομπηίου.

70. Οἱ ὑπάτοι Πομπηίος καὶ Κράσσος μεταβάλλουσι τὰς διατάξεις τοῦ ὀλιγαρχικοῦ πολιτεύματος τοῦ Σύλλα καὶ προκαλοῦν νέους ἐμφυλίους ἀγῶνας.

78—67. Πειρατικὸς πόλεμος· κολοσσαῖα πειρατεία ἐκ τῶν παραλίων τῆς Μικρῆς Ἀσίας (Κιλικίας) καὶ τῆς Κρήτης ἐνεκα παραμελήσεως τοῦ πολιμικοῦ ναυτικοῦ ὑπὸ τῶν Ρωμαίων καὶ ἐνεκα τῶν καταθλίψεων καὶ φορολογιῶν ἐν Ἀσίᾳ. Τελειώνει αὐτὸν ὁ Πομπηίος, περιβληθεὶς ἀπόλυτον ἐξουσίαν (φονεύονται δέκα χιλιάδες πειρατῶν), συλλαμβάνονται χίλια τριακόσια πειρατικὰ πλοῖα). Ἡ Κρήτη ὁμαδικῆ ἐπαρχία.

74—64. Τρίτος μιθριδατικὸς πόλεμος εἰς τὸν Πόντον καὶ εἰς τὴν Ἀρμενίαν (γαμβρὸς τοῦ Μιθριδάτου Τιγράνης βρασιλεὺς Ἀρμενίας)· στρατηγὸς κατ' αὐτοῦ ὁ Λούκουλλος· καὶ τοῦτον τὸν πόλεμον τελειώνει ὁ Πομπηίος.

64—63. Ὁργάνωσις τῶν Ἀσιατικῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν ὑποτελῶν ἐν Ἀσίᾳ χωρῶν ὑπὸ Πομπηίου. Θάνατος τοῦ Μιθριδάτου (63).

63. **Συνωμοσία τοῦ Κατιλίνα**, ἀνεκαλυφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Μάρκου Τουλίου Κικέρωνος (συνένοσις τῶν δημοκρατικῶν καὶ ἀναρχικῶν ἀρχηγός τῶν δημοκρατικῶν ὁ Κράσσος καὶ ὁ Γάϊος **Τούλιος Καῖσαρ**, ἀντίζηλοι τοῦ Πομπηίου διὰ τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ δικτατορίαν· τῶν δὲ ἀναρχικῶν, καταχρίων καὶ διεσθαρμένων εὐγενῶν ὁ Κατιλίνας· ὀλέθρια ἀνατρεπτικὰ αὐτῶν σχέδια) ἦττα καὶ θάνατος τοῦ Κατιλίνα καὶ τρισχιλίων ὀπαδῶν του (62).

60. **Ἡ πρώτη τριανδρία**, τουτέστι σύμπραξις ἐπὶ ἀμοιβαιότητι τοῦ Πομπηίου, Καῖσαρος καὶ Κράσσου.

59. Ὁ Καῖσαρ ὑπάτος. Ἀγὼν κατὰ τῆς συγκλήτου. Ἐνισχύεται ὁ σύνδεσμος Πομπηίου-Καῖσαρος διὰ τοῦ γάμου τοῦ Πομπηίου μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Καῖσαρος Τουλίας. Διὰ ψηφίσματος τοῦ λαοῦ λαμβάνει ὁ Καῖσαρ τὴν διοίκησιν τῆς ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλατίας καὶ τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἐπὶ πέντε ἔτη, κατὰ πρότασιν δὲ τοῦ Πομπηίου προστίθεται εἰς ταύτας ὑπὸ τῆς καταπεπληγμένης συγκλήτου καὶ ἡ περὶ τὴν Ναυβῶνα Γαλλία.

58. Ὁ Κικέρων ἐξορίζεται ἐκ Ρώμης.

58—51. Κατάκτησις τῆς Γαλλίας ὑπὸ

τοῦ Καῖσαρος. Νίκαί κατὰ τῶν εἰσβαλόντων εἰς Γαλλίαν Ἑλβετῶν καὶ Γερμανῶν (βασιλεὺς Ἀριόβιοτος), ὑποταγὴ τῶν Βελγῶν· ὁ Καῖσαρ διαβαίνει δις τὸν Ρῆνον, ἀποδοιβαζεται καὶ εἰς τὴν Βρεταννίαν, καταβαλλει τὰς γενικὰς ἐπαναστάσεις τῶν Γάλλων ὑπὸ τὸν Ἀμβόριγα καὶ Βερκιγκειόριγα. Διὰ στρατοπέδων ἀνά πᾶσαν τὴν χώραν ἐξασφαλίζεται ἡ ὑποταγὴ τοῦ ἔθνους.

Παγκόσμιος θυμασία τοῦ ὀκταετοῦς τούτου πολέμου: εἰς τὸ ῥωμαϊκὸν κράτος προστίθεται ὀλόκληρον μέγα ἔθνος, τὸ τῶν Κελτῶν (μετ' ὀλίγον ἐρωμαϊσθέν), καὶ ἐξασφαλιζονται οὕτω τὰ ὄριά του κατὰ τῶν βορείων λαῶν· ἡ διᾶδοσις τοῦ ἑλληνορρωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν Εὐρώπην ὅλην ἐνισχύεται μεγαλῶς, ἀφοῦ ἠνοίχθη εἰς αὐτὸν ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν Γαλλίαν, Βρεταννίαν καὶ Γερμανίαν· ὁ Καῖσαρ ἀποκτᾷ στρατὸν πολεμικῶς ἡσκημένον καὶ ἀφωσιωμένον εἰς αὐτὸν πρὸς ἐπιτέλειαν τῆς ἀναγκαίας καταστάσεως μεταμορφώσεως τῆς ῥωμαϊκῆς πολιτείας εἰς μοναρχίαν.

57. Ταραχαὶ ἐν Ρώμῃ· μάτην ἀγωνίζεται κατ' αὐτῶν ὁ Πομπήιος, τοῦ ὁποῦ ἡ δύξια ἐπισκιάσθη ὑπὸ τῶν νικῶν τοῦ Καῖσαρος. Καθόδος τοῦ Κικέρωνος.

56. Πομπήιος καὶ Κράσσος ὑπάτοι, λαβόντες διὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος (55) ὁ μὲν τὴν διοίκησιν τῆς Ἰσπανίας (διὰ πέντε ἔτη) ὁ δὲ τῆς Συρίας· ἀλλ' ὁ Πομπήιος μένει ἐν Ρώμῃ.

53. Ὁ Κράσδος νικᾶται ὑπὸ τῶν Πέρθων καὶ φονεύεται.

52. Ἀναρχία ἐν Ρώμῃ. Πρὸς καταστολὴν αὐτῆς λαμβάνει παρὰ τῆς συγκλήτου ὁ Πομπήιος ὡς μόνος ὑπάτος δικτατωρικὴν ἐξουσίαν. Ἀποξένωσις πρὸς τὸν Καίσαρα μετὰ τὸν θνατον τῆς Ἰουλίας· ὁ Πομπήιος ἀρχηγὸς τῆς μερίδος τῶν εὐγενῶν ἢ σύγκλητος ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ Καίσαρος νὰ παραιτηθῇ τῆς διοικήσεώς του ἀπὸ 1 Μαρτίου 49.

49—48. Ἐμφύλιος πόλεμος μεταξὺ Καίσαρος καὶ Πομπηίου. Ὁ Καίσαρ διαβάνει τὸν Ρουβίκωνα (ὄριον τῆς ἐπαρχίας του), ὁ Πομπήιος φεύγει εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Καίσαρ εἰς τὴν Ἰσπανίαν νικᾷ τοὺς ἀντιστρατήγους τοῦ Πομπηίου. Ἀποβιβάζεται εἰς τὴν Ἠπειρον (παρὰ τὰ Ἀκροκεράνεια) παρὰ τὸ Δυρράχιον ἠττηθεὶς ὁ Καίσαρ ἀποσύρεται εἰς Θεσσαλίαν.

48. Ἡ παρὰ τὴν Φάρσαλον μάχη. Ὁ (9 Ἀύγ.) Πομπήιος ἠττηθεὶς φεύγει εἰς Αἴγυπτον, ὅπου δολοφονεῖται.

Εἰς τὸν Καίσαρα ἐν Ρώμῃ ἀπονέμεται ἡ δικτατορία ἐπ' ἀόριστον χρόνον (ὡς ἐπὶ Σύλλα), ἡ ὑπατεία ἐπὶ πέντε ἔτη καὶ ἡ δημαρχικὴ ἐξουσία διὰ βίου.

48—47. Ἀλεξανδρεωτικὸς πόλεμος. Ὁ Καίσαρ πολιορκεῖται ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ τῶν ἐπανα-

στάντων Ἀλεξανδρέων· πυρπόλησις τῆς περιφέρειου Βιβλιοθήκης· νικᾷ ἐπὶ τίλους ὁ Καίσαρ, παραδίδει τὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν Κλεοπάτραν ὑπὸ ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν (ῥωμαϊκὴ φρουρά), μεταβάνει εἰς Μικρὰν Ἀσίαν, ὅπου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν τελειώνει τὸν πόλεμον κατὰ Φαρνάκου υἱοῦ τοῦ Μιθριδάτου (ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα! γράφει εἰς Ρώμην). Ἐπιστρέφει εἰς Ρώμην.

47—46. Πόλεμος ἐν Ἀφρικῇ κατὰ τῶν Πομπηιανῶν.

46. Ἡ παρὰ τὴν Θάψον μάχη· πεντήκοντα χιλιάδες αὐτῶν φονεύονται. Κάτων ὁ νεώτερος αὐτοκτονεῖ. — Ἀναδιοργάνωσις τοῦ ῥωμαϊκοῦ κράτους, ὁ Καίσαρ δικτάτωρ ἐπὶ δέκα ἔτη (διόρθωσις καὶ τοῦ ἡμερολογίου ὑπὸ τοῦ Καίσαρος διὰ τοῦ Ἀλεξανδρέως ἀστρονόμου Σωσιγένοῦς, ἀϋζηθέντος τοῦ ἔτους 46 κατὰ 67 ἡμέρας, ἔκτοτε ἡλιακὸν ἔτος ἐκ 365 1/4 ἡμερῶν, κατὰ πᾶν δὲ τέταρτον ἔτος μία ἡμέρα ἐμβόλιμος).

46—45. Πόλεμος ἐν Ἰσπανίᾳ.

45. Ἡ ἐν Μούνδῃ μάχη κατὰ τῶν υἱῶν τοῦ Πομπηίου (τριάκοντα χιλιάδες πομπηιανοὶ φονεύονται).

44. Ὁ Καίσαρ ἐπιστρέφει εἰς Ρώμην καὶ λαμβάνει τὴν δικτατορίαν διὰ βίου· συνάμα φέρει ὡς τίτλον ἀξιώματος τὸν τοῦ αὐτοκράτορος στρατηγοῦ (imperator, κάτοχος τοῦ imperium ἤτοι τῆς πολιτικῆς καὶ στρατιωτι-

κῆς ἀρχῆς), ὅστις πρῶτον μόνον προσωρινῶς ἐδίδετο εἰς νικηφόρους στρατηγούς· δι' αὐτοῦ εἶνε κύριος τῶν οἰκονομικῶν, τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς διοικήσεως τῶν ἐπαρχιῶν, συνάμα τοῦ δικαϊώματος τῆς τιμηταίας καὶ τῆς ἀναγορεύσεως τῶν συγκλητικῶν· προσέτι εἶνε μέγας ἀρχιερεὺς (Πονίφηξ) καὶ ἤδη ἀπὸ τοῦ 48 ἔχει τὴν **δημαρχικὴν ἐξουσίαν**, δι' ἣν εἶνε καὶ sacrosanctus ἤτοι ἱερός καὶ ἀπαραβίαστος· ἡ σύγκλητος (αὐξάνονται τὰ μέλη εἰς ἑνεακόσια) μόνον συμβουλευτικὸν σῶμα ὡς ἐπὶ βασιλείων· ὑπάτος δικαστῆς ὡσαύτως ὁ Καῖσαρ ὡς ἐπὶ βασιλείων ὁ μονάρχης· ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου ἔχει τὸ τυπικὸν δικαίωμα τῆς κυρώσεως τῶν νόμων.

Μεγάλα κτίσματα ἐν Ρώμῃ. Καρχηδῶν καὶ Κόρινθος ἀνοικοδομοῦνται.

Παρασκευαί διὰ τὸν κατὰ τῶν Πάρθων πόλεμον πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀνατολικῶν ὁρίων τοῦ κράτους.

44. Δολοφονία τοῦ Καίσαρος ἐντὸς τῆς (15 Μαρτ.) συγκλήτου. **Μάρκος Βρούτος** καὶ **Γαῖος Κάσσιος** ἀρχηγοί· τῶν συνωμοτῶν, καθ' ὧν ἐξερεθίζεται ὁ λαὸς τῆς Ρώμης ὑπὸ τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου. Οὗτος ὡς ἐκτελεστής τῶν τελευταίων θελήσεων τοῦ Καίσαρος τείνει νὰ οικειοποιηθῇ ἀπεριόριστον ἐξουσίαν. Ἡ σύγκλητος καὶ αὐτοῦ προσεταιριζομένη τὸν δεκαοκταετῆ θετὸν υἱὸν τοῦ Καίσαρος **Γαῖον Ὀκτάβιον** ἀπὸ τοῦ νῦν

ὀνομαζόμενον **Γαῖον Ἰούλιον Καίσαρα Ὀκταβιανὸν** καὶ ἀγαπώμενον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. **Νέοι ἐμφύλιοι πόλεμοι.**

43. Μυστικὴ συνεννόησις Ἀντωνίου καὶ Ὀκταβιανοῦ, ἡ δευτέρα τριανδρία Ἀντωνίου, Ὀκταβιανοῦ καὶ Λεπίδου· ἀπάνθρωποι προγράφαί (φρονεῖται καὶ ὁ Κικέρων).

43—42. Πόλεμος κατὰ τῶν δημοκρατικῶν.

42. Ἡ ἐν Φιλίπποις μάχη· ὁ Βρούτος καὶ ὁ Κάσσιος αὐτοκτονοῦν. Ὁ Ἀντώνιος ἐγκαθίσταται εἰς τὴν Ἀνατολήν καὶ ζῆ παρὰ τῆ Κλεοπάτρα.

40. Ἡ διοίκησις τοῦ Κράτους διαμοιράζεται μεταξὺ Ὀκταβιανοῦ λαβόντος τὴν Δύσιν, τοῦ Ἀντωνίου τὴν Ἀνατολήν καὶ τοῦ Λεπίδου τὴν Ἀφρικὴν (ἀναγκάζεται μετ' ὀλίγον νὰ τὴν παραχωρήσῃ εἰς τὸν Ὀκταβιανόν). Τρυφηλὸς βίος τοῦ Ἀντωνίου ἐν Αἰγύπτῳ.

31—30. Πόλεμος μεταξὺ Ὀκταβιανοῦ καὶ Ἀντωνίου.

31. Ἡ ἐν Ἀκτίῳ ναυμαχία. Ὁ Ἀντώνιος (2 Σεπτ.) ἀκολουθεῖ τὴν εἰς Αἴγυπτον φυγοῦσαν Κλεοπάτραν· αὐτοκτονοῦν ἀμφότεροι. Ἡ Αἴγυπτος ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία.

Ὁ Ὀκταβιανὸς μονοκράτωρ. Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐμφυλίων πολέμων τὸ Κράτος ζῆ ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ αἰῶνάς τινας, **σῶζον τὸν πολι-**

τισμὸν κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων βαρ-
βάρων.

Τέχνη καὶ γράμματα τῶν Ῥωμαίων.

Ἀνάπτυξις αὐτῶν μετὰ τὴν πρὸς τοὺς Ἑλλη-
νας ἐπαφὴν (περὶ τὸ 300)· ἐκ τῶν ἄλωθρισίων
πόλεων πολυάριθμα ἀγάλματα εἰς Ῥώμην, ἀπὸ
δὲ τοῦ 146 Ἑλληνες καλλιτέχνη ἐργάζονται ἐν
Ῥώμῃ καὶ φιλόσοφοι ἐγκαθίστανται. Ῥωμαῖοι
νομομαθεῖς. Ἱστορικοί: Γ. Ἰούλιος Καῖσαρ,
Σκλλούστιος (ἀπέθ. 34). *Ρήτωρ* καὶ φιλοσοφι-
κὸς συγγραφεὺς ὁ Κικέρων. *Ποιηταί*: Λουκρή-
τιος (ἀπέθ. τὸ 55) καὶ Κάτουλος (ἀπέθ. τὸ 54).

ΠΕΜΠΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ
(31 πρὸ Χρ. — 476 μετὰ Χρ.).

31—68. Ὁ οἶκος τοῦ Αὐγούστου. Ἀπὸ
τοῦ 27 φέρει τὴν ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἀπονιμη-
θειῖσαν ἐπίκλησιν *Αὔγουστος* (Augustus ἦτοι
Σεβαστὸς) ὡς τίτλον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἀξιώ-
ματος, καταστάντα σύνθησις ὄνομα αὐτοῦ· ὡς
τιμητικὸν μῖνον ἀξίωμα φέρει ὁ αὐτοκράτωρ καὶ
τὸ ὑπατικὸν ἢ ἀπονέμει αὐτὸ εἰς ἄλλους. Βρα-
δύτερον καὶ τὸ ὄνομα *Καῖσαρ* ἀπονέμεται ὑπὸ
τοῦ αὐτοκράτορος εἰς τὸν ζῶντος ἐτι αὐτοῦ ἀναγο-
ρευόμενον διαδοχον τοῦ θρόνου. Τοῦ αὐτοκρά-
τορος ἢ κυριαρχία στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχηγίας
τοῦ στρατοῦ, τῆς δημαρχικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς
ἀνωτάτης δικαστικῆς ἀρχῆς. Ἡ σύγκλητος σύγ-

κεῖται ἐκ μελῶν ἐξακοσίων ἐπὶ τῇ βασιί ὠρι-
σμένου εἰσοδήματος. *Μεγάλα ἀξιώματα* παρὰ τῷ
αὐτοκράτορι εἶνε τὸ τοῦ ἐπάρχου τῆς πό-
λεως (praefectus urbi), μὲ ἀστυνομικὴν καὶ
ποινικὴν δικαιοδοσίαν, καὶ τὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς
αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς (τῶν πραιτω-
ριανῶν, praefectus praetorio).

Ἐν ἔτει 27 διαίρισις τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὰς συγ-
κλητικὰς ἦτοι τὰς τελείως εἰρηνευούσας καὶ ἄνευ
διαρκοῦς στρατοῦ καὶ τὰς αὐτοκρατορικὰς τὰς
κατεχομένους ὑπὸ στρατοῦ δι' ἀντιστρατήγων τοῦ
αὐτοκράτορος.

Ἀκμὴ τῆς Ῥωμαϊκῆς λογοτεχνίας: *Μαι-
κήνας* φίλος τοῦ Αὐγούστου προστάτης τῶν ποιη-
τῶν Ὁρατίου, Βεργιλίου, Προπερτίου, Τιβούλου,
Ὁβιδίου. Ἱστορικός ὁ Τίτος Λίβιος.

29. Ἐκ Μακεδονίας κατακτάται ἡ *Μοισία* καὶ γί-
νεται Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία.

27—25. Ὁ Αὐγούστος εἰς Γαλλίαν καὶ Ἰσπανίαν·
ἐξασφαλίζει τὰ σύνορα τοῦ Ῥήνου.

20. Ὁ Αὐγούστος εἰς τὴν Ἀσίαν. Οἱ Πάρθοι ἀπο-
δίδουν τὰς ἐπὶ Κράσσου κυριευθείσας Ῥωμαϊκὰς
σημασίας. Τὸ βασιλεῖον τῆς Ἀρμενίας ἀποδίδεται
εἰς τὸν Τιγράνην.

19. Ὑποταγὴ τῶν *Κανιάρων* καὶ Ἀσσυρίων τῆς
Ἰσπανίας.

15. Ὑποταγὴ τῶν μεταξὺ βορείων συνόρων Ἰτα-
λίας καὶ τοῦ Δουνάβειος λαῶν Ῥωμαϊκῇ ἐπικρ-

χίαι ἡ *Ραυία* μετὰ τῆς Βινδελικίας (*Augusta Vindelicorum*, σήμερον *Augsburg* τῆς Βαυαρίας) καὶ τὸ *Νωρικόν*, ἀργότερα δὲ καὶ ἡ *Παννονία*. Ὁ Δούναβις ὄριον τοῦ Κράτους.

12—9. Στρατιῶν τοῦ Δρούσου (υἱοῦ τῆς συζύγου τοῦ Αὐγούστου Λιβίας ἐκ τοῦ πρώτου αὐτῆς ἀνδρός) εἰς τὸ ἑσωτερικόν τῆς Γερμανίας (ἀποθνήσκει ἐπιστρέφων).

Γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.

Μετὰ Χρ.

9. Ἦττα τοῦ Οὐάρου (*Varus*) εἰς τὸν Τευτοβούργειον δρυμὸν τῆς Γερμανίας. Τρεῖς Ῥωμαῖκοὶ λεγεῶνες κατεκόπησαν ὑπὸ τοῦ Ἀρμινίου, ἀρχηγοῦ τῶν *Χερούσκων*. Ἡ ἀπὸ τοῦ Ῥήνου μέχρι τοῦ Ἐλβα (*Elbe*) πρόην καταληφθεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Γερμανία ἀπελευθερώνεται. Ὅριον τοῦ Κράτους ὁ Ῥήνος.

14—37. Τιβέριος υἱὸς τῆς Λιβίας, ἀδελφὸς τοῦ Δρούσου, θετὸς υἱὸς τοῦ Αὐγούστου καὶ διάδοχός του· δεσπότης ὤμος καὶ φιλύποπος. Νόμος περὶ καθουσιώσεως (διὰ πᾶσαν προσβολὴν κατὰ τῆς μεγαλειότητος τοῦ αὐτοκράτορος), ἀμοιβὴ τῶν καταδοτῶν (*delatores*).

14—16. Ὁ Γερμανικὸς (σύζυγος τῆς Ἀγριππίνης, θυγατρὸς τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Ἰουλίας, θυγατρὸς τοῦ Αὐγούστου) τρεῖς διαβιβάζει τὸν Ῥήνον καὶ προχωρεῖ μέχρι τοῦ ποταμοῦ Βέζερ (*Weser*),

ἀλλὰ δὲν καθυποτάσσει δριστικῶς τὴν χώραν. Ἀνακαλεῖται καὶ πέμπεται εἰς τὴν Ἀσίαν (ἡ Καππαδοκία ἐπαρχία) ἀποθνήσκει ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸ 19 (δηλητηριασθεῖς;).

27. Ὁ Τιβέριος ἀποσύρεται εἰς τὴν νῆσον Καπρίαν (σῆμ. *Capri*). Τὴν ἀρχὴν χειρίζει πλείον ὁ ἀρχηγὸς τῶν πραιτωριανῶν Σηιανὸς (*Sejanus*), πανίσχυρος εὐνοούμενος τοῦ γηράσαντος αὐτοκράτορος.

31. Θινακτώνεται ὁ Σηιανός.

37—41. Καλιγόλας υἱὸς τοῦ Γερμανικοῦ, αὐτοκράτωρ ὠμότατος δεσπότης.

41—54. Κλαύδιος, ὑπὸ τῶν Πραιτωριανῶν ἀναγορευθεὶς, ἀδελφὸς τοῦ Γερμανικοῦ, ἀδύνατος ἡγεμὼν, παρασυρόμενος ὑπὸ τῶν εὐνοουμένων καὶ τῆς ἀναιδοῦς συζύγου του *Μεσσαλίνης* (ἔθανάθη τὸ 48) καὶ τῆς φιλάρχου δευτέρας συζύγου του Ἀγριππίνης, θυγατρὸς τοῦ Γερμανικοῦ.

43. Ἀρχὴ τῆς κατακτήσεως τῆς Βρεταννίας· τὸ νότιον αὐτῆς μέρος Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία.

54—68. Νέρων (υἱὸς τῆς Ἀγριππίνης καὶ τοῦ Δομιτίου Ἀενοβαρβου, υἱοθετηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου), ὑπὸ τῶν πραιτωριανῶν ἀναγορευθεὶς κατ' ἀρχὰς χειραγωγεῖται ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Πραιτωριανῶν καὶ τοῦ διδασκάλου του Σενέκα, ἀλλ' ἐπειτα σκληρότατος τύραννος· δηλητηριάζει τὸν θετὸν ἀδελφόν του Βρεταννικόν (55),

θανατώνει τὴν μητέρα του Ἀγριππίνην (59), τὴν σύζυγόν του Ὀκταβίαν (62) καὶ τὸν διδασκαλὸν του Σενέκαν (65), νυμφεύεται τὴν Ποππαίαν Σαβίναν.

64. Καταστρεπτικὴ πυρκαϊὰ εἰς τὴν Ρώμην.

ΠΡΩΤΟΙ ΔΙΔΓΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

66—67. Ὁ Νέρων εἰς τὴν Ἑλλάδα (διὰ τὰ θυμασθῆ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς ἀγῶνας ὡς ποιητῆς καὶ τραγουδιστῆς· χαρίζει εἰς τοὺς Ἑλληνας ἐλευθερίαν καὶ ἀνεισοφορίαν διὰ δόγματος σωζομένου ἐν βοιωτικῇ ἐπιγραφῇ τοῦ Ἀκραιφίου, ἧτις περιέχει τὸν ἐν Κορίνθῳ τέλος Νοεμβρίου 67 λόγον τοῦ Νέρωνος). Ἐπαναστάσεις ἐν Γαλλίᾳ (Vindex) καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ (Galba). Ὁ Νέρων φεύγει ἐκ Ρώμης καὶ ἀποθνήσκει θανατωθεὶς κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπὸ ἀπελευθέρου τοῦ τινος.

68—69. Γάλλοι (ἑβδομηκοντα τριῶν ἐτῶν) ἐλθρονίζονται ὑπὸ τῶν προτωριανῶν διὰ τὴν αὐστηρότητα καὶ φειδωλίαν.

69. Ὅθων· ἀναγκάζεται νὰ παραιτηθῆ καὶ αὐτοκτονεῖ.

69. Βιτέλλιος (Vitellius) ὑπὸ τῶν παρὰ τὸν Ρῆνον λεγεῶνων ἀναγορευθεὶς· τρυφηλὸς καὶ ἄσωτος.

69—96. Οἱ τρεῖς Φλάβιοι.

69—79. Βεσπασιανὸς (Vespasianus) ἀναγορευθεὶς ἐν Συρίᾳ ὑπὸ τοῦ κατὰ τῶν ἐπαναστασῶν εὐρισκομένου ἀπὸ τοῦ 66 Ἰουδαίων πρῶτοντος

στρατοῦ, καθὼς καὶ ὑπὸ τοῦ παρὰ τὸν Δούναβιν. Ἀποκαθιστᾷ τὴν τάξιν καὶ τὴν πειθαρχίαν, δίδων τὸ παραδειγμα αὐστηρῶν καὶ ἀπλῶν ἠθῶν.

69—71. Ἐπαναστασις τῶν Βαταυῶν (ἐν τῇ σημερινῇ Ὀλλανδίᾳ) ὑπὸ ἓνα τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν ἐξ ἡγεμονικοῦ γένους Julius Civilis, ὅστις εἰσβάλλει εἰς Γαλλίαν σχεδίαζων μετὰ τῶν συνενωθέντων Γάλλων τὴν ἴδρυσιν ἀνεξαρτήτου γαλλικοῦ κράτους· καταστέλλεται.

70. Ἄλωσις καὶ καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλῆμ ὑπὸ Τίτου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Βεσπασιανοῦ (ἐν Ρώμῃ ἡ σωζομένη θριαμβευτικὴ ἀγρὶς τοῦ Τίτου· κτίσις τοῦ σωζομένου ἀμφιθεάτρου Colosseum, σήμερον coliseo).

78. Ὁ Ἀγρικόλας πενήτηρὸς τοῦ ἱστορικοῦ Τακίτου διοικητῆς τῆς Βρετανίας. Τὸν Βεσπασιανὸν διαδέχεται ὁ

79—81. Τίτος, πρῶτος καὶ δημοτικὸς αὐτοκράτωρ (ὠνομάσθη αἷ ἀγάπη καὶ ἡ ἡδονὴ τοῦ ἀνθρώπου γένους).

79. Ἐκρηγίς τοῦ Βεζουβίου· ἡ Πομπηία κατακαλυφθεῖσα ὑπὸ κισήρεως, τὸ Ἡράκλειον ὑπὸ λάβας (ἀνασκαφαὶ ἀπὸ τοῦ 1719)· θάνατος τοῦ πρεσβυτέρου Πλινίου. — Διάδοχος τοῦ Τίτου ὁ ἐντελῶς ἀνόμιος πρὸς αὐτὸν ἀδελφὸς του

81—96 Δομιτιανός, ἀρπαξ καὶ ὠμὸς τύραννος.

84. Πόλεμος κατὰ τῶν Χαττων ἐν Γερμανίᾳ· ἐναρξίς τῆς κατασκευῆς τοῦ ὠχυρωμένου μεθορίου (limes

μεταξὺ μέσου Ρήνου καὶ ἕνω Δουνάβεως, τελειωθέντος κατόπιν ἐπὶ Ἀδριανοῦ.

85. Ὁ Ἀγρικόλας ὑποτάσσει τὴν Βρεταννίαν μέχρι Καληδονίας (Σκωτίας).

86—90. Ἀτυχῆς πόλεμος κατὰ τῶν Δακῶν (βασιλεὺς αὐτῶν Δεκέβαλος).

96. Δολοφονία τοῦ Δομιτιανοῦ.

96—192. Νέρβας (Nerva, 96—98) καὶ ὁ ἐξ υἱοθεσίας οἶκος αὐτοῦ· πρῶτος αὐτοκράτωρ, ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τῶν δολοφόνων τοῦ Δομιτιανοῦ καὶ τῆς συγκλήτου.

98—117. Τραϊανός, διοικητὴς τῆς ἐπαρχίας Ἄνω Γερμανίας, γεννηθεὶς ἐν τῇ ῥωμαϊκῇ ἀποικίᾳ τῆς Ἰσπανίας Ilalica, ὁ πρῶτος μὴ ἐξ Ἰταλίας Ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ. Ἐξάίρετος διοικητὴς καὶ στρατηγός. Μεγάλα κτίσματα εἰς τὴν Ρώμην καὶ εἰς ὅλον τὸ κράτος.

101—107. Πόλεμος κατὰ τῶν Δακῶν· λιθίνη γέφυρα ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως παρὰ τὸ σημερινόν Τουρνον Σεβερῖνον. Ἡ Δακία (Ρουμανία καὶ ἀνατολικὴ Οὐγγαρία) ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία· ἡ στήλη τοῦ Τραϊανοῦ ἐν Ρώμῃ. Καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν ἢ ἀνατολικῶς καὶ νοτίως τῆς Δαμασκού καὶ Ἰουδαίας χώρα μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὡς ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία Ἀραβία.

114—116. Πόλεμος κατὰ τῶν Πάρθων. Νεαὶ ἐπαρχίαι: Ἀρμενία, Μεσοποταμία, Ἀσουρία, ὄριον ὁ Τίγρις.

Δευτέρα ἀκμὴ τῆς ῥωμαϊκῆς λογοτεχνίας (ἀργυροῦς αἰὼν). Σενέκας στωϊκὸς φιλόσοφος (ἀπέθ. τὸ 65), ὁ Λουκιανὸς (ἔπος Φαρσάλια), Μαρτιάλις (ἐπιγράμματα), Πέτριος καὶ Ἰουβενάλις (σάτιραι), Κοϊνιλιανός, διδάσκαλος τῆς ῥητορικῆς, Πλίνιος ὁ πρεσβύτερος (φυσικὴ ἱστορία, σύγγραμμα παντοδαπῆς σοφίας), ὁ Πλίνιος ὁ νεώτερος (ἐπιστολαί), Τάκιτος (ἀπέθ. περὶ τὸ 117) ἐξοχος ἱστορικὸς τῶν χρόνων τούτων, Σουετιάνιος (βιογραφίαι τῶν αὐτοκρατόρων).

Ἐκ δὲ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων: Στράβων γεωγράφος ἐπὶ Αὐγούστου καὶ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς (ἡ ἀρχαία ἱστορία τῆς Ρώμης), Πλούταρχος ὁ Χαιρωνεὺς (ἠθικὰ καὶ βιογραφίαι) ἐπὶ Τραϊανοῦ καὶ τοῦ διαδόχου του Ἀδριανοῦ, Πανουσίας ὁ περιηγητὴς τῆς Ἑλλάδος (περὶ τὸ 150), Πτολεμαῖος Ἀλεξανδρεὺς, γεωγράφος περὶ τὸ 140, Λουκιανὸς ἐκ Σαμοσάτων Συρίας περὶ τὸ 180, βραδύτερον δὲ περὶ τὸ 220 ὁ ἱστορικὸς Δίων Κάσσιος.

Διάδοσις τοῦ χριστιανισμοῦ, παρὰ τοὺς κατ' αὐτοῦ διωγμούς τῆς πολιτείας (καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν χρηστῶν αὐτοκρατόρων Τραϊανοῦ καὶ Μάρκου Αὐρηλίου)· χριστιανοὶ συγγραφεῖς.

117—138. Ἀδριανός, εἰρηνικὸς αὐτοκράτωρ, ἱκανὸς διοικητὴς, λόγιος. Ἐγκαταλείπει τὰς ὑπὸ Τραϊανοῦ κατακτηθείσας ἐπαρχίας Ἀρμενίαν, Μεσοποταμίαν, Ἀσουρίαν ὁ Εὐφράτης

- δριον διοικεῖ ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς συγκλήτου.
121. *Περιοδεία διὰ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους*: πολὺν χρόνον διαμένει ἐν **Ἀθήναις**· μεγάλα κτίσματα πανταχοῦ· ἐν **Ἀθήναις** ἀπόλις Ἀδριανοῦ, ἀψίς· τελειώνει τὸ **Ὀλυμπεῖον** (οἱ σωζόμενοι κίονες ἀπὸ τῶν χρόνων Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς περὶ τὸ 174). **Συναγωγή νόμων** διὰ τοῦ νομοδιδασκάλου **Σαλβίου Ἰουλιανοῦ**, ὡς βάσις τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τοῦ δικαίου, μεγίστης σημασίας διὰ τὴν σύμπηξιν καὶ ἐσωτερικὴν συγκρότησιν τοῦ Κράτους.
- 132—135. Ἐπανάστασις τῶν **Ἰουδαίων** διὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀποικίας Αἰλίας καπιτωλίνης (ἴδε σελ. 14).
- 138—161. **Ἀντωνῖνος ὁ Εὐσεβής**, εἰρηνικὴ κυβέρνησις, ἀλλὰ δραστηρία ἔμυνα κατὰ τῶν ἐπιθέσεων τῶν βαρβάρων (καὶ ἀπὸ τῶν στεππῶν τῆς Ρωσίας οἱ *Σαυρομάται* πρὸς τὴν Ἑλλάδα).
- 161—180. **Μάρκος Αὐρήλιος**, συνετός καὶ δραστήριος αὐτοκράτωρ, στωϊκὸς φιλόσοφος (σύγγραμμα ἑλληνιστί Τά πρὸς ἑαυτόν).
- 162—165. Πόλεμος πρὸς τοὺς **Πάρθους**.
- 166—180. Πόλεμος πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους **Μαρκουμάννους** καὶ **Κουάδους** γερμανικὰς φυλάς. Ἀποθνήσκει ἐν Βιέννῃ (Vindobona). Διάδοχος ὁ διεσθαρμένος υἱὸς του
- 180—192. **Κόμμοδος**. *Ἀρχεται ἡ παρακμὴ τοῦ Κράτους*.

- 193—284. *Αὐτοκράτορες τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀναγορευόμενοι*· ἐποχὴ μεταβάσεως διὰ τῆς στρατιωτικῆς κυριαρχίας εἰς νέαν μορφὴν τῆς μοναρχίας.
- 193—211. **Σεπτίμιος Σεβήρος** νικᾷ τοὺς **Πάρθους**. Πολεμεῖ ἐν Βρεταννίᾳ. Βελτιώνει τὴν δικαιοσύνην (ὁ νομομαθὴς *Παπινιανός*).
- 211—217. **Καρακάλλας**, υἱὸς του, ὀμότατος αὐτοκράτωρ (φρικώδης σφαγὴ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸ 215).
212. Ἀπονέμει τὸ δικαίωμα τοῦ *Ρωμαίου πολίτου* εἰς πάντας τοὺς ἐλευθέρους κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν.
213. Πολεμεῖ τοὺς *Ἀλλαμαννοὺς* καὶ
214. τοὺς *Γότθους* (εἰς τὸν κάτω Δούναβιν).
217. **Μακροῖνος**.
- 218—222. **Ἐλαγάβαλος**, ἱερεὺς τοῦ Ἥλιου ἐν Ἐμέσῃ τῆς Συρίας, ὡς υἱὸς δῆθεν τοῦ Καρακάλλου. Ἀνήκουστοι αἰσχρότητες τοῦ αὐτοκράτορος.
- 222—235. **Ἀλέξανδρος Σεβήρος** ἀρίστων προθέσεων, ἀλλ' ἀσθενοῦς χαρακτῆρος, διευθύνεται ὑπὸ τῆς μητρὸς του *Μαματίας* καὶ τῶν νομοδιδασκάλων *Δομιτίου Οὐλπιανοῦ* καὶ *Ἰουλίου Παύλου*.
226. Διάλυσις τοῦ κράτους τῶν *Πάρθων*, ἵδρυσίς τοῦ νεοπερσικοῦ κράτους (*Σασσανίδαι*), κἀτασταντος ἐπικινδύνου ἐχθροῦ τῶν *Ρωμαίων*.

235—238. **Μαξιμίνοσ Φραῖξ**, μέγας τὸ σῶμα καὶ ἰσχυρότατοσ. Ἐπ' αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν αὐτοκράτορεσ **Γορδιανὸσ Α', Γορδιανὸσ Β', Γορδιανὸσ Γ', Φίλιπποσ Ἰσραψ**.

249—251. **Δέκιωσ**.

250. **Γενικόσ διωγμόσ τῶν χριστιανῶν**. Ὁ Δέκιωσ νικᾷ τοὺσ Γότθοουσ λεηλατοῦντασ τὴν **Θράκην** καὶ πίπτει.

251—270. **Γενική ἀναρχία, Γάλλωσ, Αἰμιλιανόσ, Βαλεριανόσ** (εἰσβολαὶ τῶν **Φράγκων** εἰσ **Γαλλίαν** καὶ **Ἰσπανίαν**, τῶν **Ἀλλαμανῶν** εἰσ τὴν Ἄνω **Ἰταλίαν**, τῶν **Γότθων** εἰσ τὴν ἑλληνικὴν χερσόνησον καὶ τὴν **Μικρὰν Ἀσίαν**. ἡττᾶται καὶ αἰχμαλωτίζεται ὑπὸ τῶν **Νεοπερσῶν**), **Γαλληνόσ** (πολυάριθμοι ἀπαιτηταὶ τοῦ θρόνου, ἡ λεγομένη ἐποχὴ τῶν ατριάκοντα τυράννων), **Κλαύδιωσ Β'**.

270—275. **Αὐρηλιανόσ**, ἀνορθώνει τὸ ἀποσυντεθὲν κράτοσ (**Restitutor orbis**, ἀνορθωτὴσ τῆσ οἰκουμένησ δικαίωσ κληθείσ). **Παραχωρεῖ τὴν Δακίαν** εἰσ τοὺσ **Γότθοουσ**, ἀλλ' ἐνισχύει τὸν **Δούναβιν** ὡσ ὄριοι τοῦ **Κράτουσ**, ἐξωθεῖ τοὺσ **Ἀλλαμανοὺσ** ἐξ **Ἰταλίας**, νικᾷ τὴν **Ζηνοβίαν**, βασίλισσαν τῆσ **Παλμύρχ** ἐν **Συρίᾳ**, καταστρέφει τὴν **Παλμύρχν** καὶ ἀνακίᾳ τὴν **Συρίαν** καὶ τὴν **Αἴγυπτον**.

275—283. **Τάκιτοσ, Ηρόδοσ, Κάροσ**. Συνεχεῖσ πόλεμοι κατὰ τῶν εἰσβαλλόντων βερ-

βάρων **Ἀλανῶν** καὶ **Γότθων** εἰσ τὴν **Μικρὰν Ἀσίαν**, **Φράγκων**, **Ἀλλαμανῶν** παρὰ τὸν **Ρήνον**, **Βουργουνδίων**, **Βανδάλων**, **Γότθων**, **Σερματῶν** παρὰ τὸν **Δούναβιν** (πολυάριθμοι **βάρβαροι** ἐγκαθίστανται εἰσ τὰσ **παραμεθορίουσ** χώρασ τοῦ **Κράτουσ**) καὶ κατὰ τῶν **Νεοπερσῶν**.

284—305. **Διοκλητιανόσ** ἰδρυτὴσ τῆσ ἀπεριορίστου μοναρχίας ἐν τῷ ρωμαϊκῷ κράτει (κατὰ τὸ πρότυπον τῶν δεσποτικῶν μοναρχιῶν τῆσ Ἀνατολήσ). Ἡ σύγκλητοσ ἀποβάλλει πᾶσαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆσ κυβερνήσειωσ τοῦ Κράτουσ· ἡ **Ρώμη** δὲν εἶνε πλέον ἕδρα τοῦ αὐτοκράτοροσ· ἀσθηρὰ ἐθιμοταξία τῆσ αὐτῆσ· αὐξουσα φορολογία. Εἰσ συγκυβερνήτησ τοῦ αὐτοκράτοροσ φέρων τὸν τίτλον **Αἰγυποτοσ**, ὁ **Μαξιμιανόσ**, δύο δὲ **Καίσαρεσ**, ὁ **Κωνσταντίωσ Χλωρόσ** (σύζυγοσ αὐτοῦ ἡ χριστιανὴ **Ἐλένη**) καὶ ὁ **Γαλέριωσ**· ὁ **Διοκλητιανόσ** ἐδρεύει ἐν **Νικομηδείᾳ**, ὁ **Μαξιμιανόσ** ἐν **Μεδιολάνῳ**.

303. **Γενικόσ διωγμόσ τῶν χριστιανῶν**. Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ **Διοκλητιανοῦ** αἵματηροὶ ἀγῶνεσ τῶν συναρχόντων.

313. Τὸ ἐκ **Μεδιολάνου** θέσπισμα τοῦ **Κωνσταντίνου** υἱοῦ καὶ διαδόχου τοῦ **Κωνσταντίου** πρὸσ παῦσιν τοῦ διωγμοῦ τῶν χριστιανῶν. Νικήσασ τοὺσ συνάρχοντασ καὶ ἀπαιτητάσ τοῦ θρόνου

Μαξένμιον (312 ἐν τούτῳ νίκα!) καὶ τὸν Δικλί-
μιον (323) μονοκράτωρ μένει.

306—337. **Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας.**

Ὁ χριστιανισμὸς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ
τῆς πολιτείας καὶ εὐνοεῖται ὑπ' αὐτῆς.

325. Ἡ ἐν Νικαίᾳ οἰκουμενικὴ σύνο-
δος ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ αὐτοκράτορος κατὰ
τοῦ Ἀρείου πρεσβυτέρου τῆς Ἀλεξανδρείας
(τὸ ὁμοούσιον, Ἀθανάσιος κατόπιν ἐπίσκοπος
Ἀλεξανδρείας), τὸ σύμβολον τῆς Πί-
στεως.

330. Τὸ Βυζάντιον ὡς Νέα Ρώμη καὶ Κων-
σταντινούπολις πρωτεύουσα τοῦ Κράτους.
(Ἴδε Μέρος Β').

375. Ἀρχὴ τῆς μεταναστάσεως τῶν ἐθνῶν.

Ὁ αὐτοκράτωρ Οὐάλης πίπτει παρὰ τὴν Ἀδρια-
νούπολιν πολεμῶν κατὰ τῶν Γότθων (Βισιγότ-
θων ἤτοι δυτικῶν Γότθων).

395. Θεοδόσιος ἤτοι πρεσβύτερος διανέμει τὸ
Κράτος εἰς τοὺς δύο υἱούς του Ἀρκάδιον
(ἀνατολικὸν κράτος) καὶ Ὀνώριον (δυτικὸν
κράτος).

395—476. Τοῦ δυτικοῦ κράτους οἱ αὐτοκράτορες
μετὰ τὸν Ὀνώριον καὶ Βαλεντινιανόν Γ' ἀνα-
βιβάζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸν θρόνον
ὑπὸ τῶν Γερμανῶν μισθοφόρων. Ὁ τε-
λευταῖος αὐτοκράτωρ

476. Ρωμύλος Αὐγουστύλος καθαιρεῖται ὑπὸ
τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν μισθοφόρων Ὀδοβάκερ, ὅστις
ἄρχει τῆς Ἰταλίας ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ
αὐτοκράτορος τῆς Ἀνατολῆς, φέρων τὸν τίτλον
τοῦ Πατρικίου.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Διαίρεσις τῆς παγκοσμίου ἱστορίας	5
<i>A'.</i> Ἀρχαία Ἱστορία. α'. Ἱστορία τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν	
1. Αἰγύπτιοι	7
2. Βαβυλώνιοι καὶ Ἀσσύριοι	10
3. Ἑβραῖοι (Ἰουδαῖοι, Ἰσραηλῖται)	11
4. Φοίνικες καὶ Καρχηδόνιοι	14
5. Λυδοί	16
6. Ἴνδοί, Μῆδοι, Πέρσαι	17
<i>B'.</i> Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος. Πρώτη περίοδος, προϊστο- ρικοὶ ἢ μυθικοὶ χρόνοι, πρῶτος ἑλληνικὸς πολιτισμὸς..	20
Δευτέρα περίοδος, μέχρι τῶν Μηδικῶν πολέμων (1104-500)	23
Τρίτη περίοδος, μέχρι τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης (500-338)	30
Τετάρτη περίοδος, μέχρι τῆς ἀλώσεως καὶ καταστροφῆς τῆς Κορίνθου	43
<i>γ'.</i> Ἱστορία τῶν Ῥωμαίων. Πρώτη περίοδος, ἡ Ῥώμη ὑπὸ Βασιλεῖς (753-510)	51
Δευτέρα περίοδος, μέχρι τῆς ἀρχῆς τῶν Καρχηδονικῶν πολέμων (510-264)	53
Τρίτη περίοδος, ἡ τῶν Καρχηδονικῶν πολέμων (264-146)	
Τὸ κράτος τῶν εὐγενῶν ἐν Ῥώμῃ, οἱ Ῥωμαῖοι κυριαρ- χοῦσι καὶ τῆς Ἑλλάδος	59
Τετάρτη περίοδος, χρόνοι τῶν ἐμφυλίων πολέμων (146-31)	67
Πέμπτη περίοδος, χρόνοι τῶν Αυτοκρατορῶν (31 πρὸ Χρ.— 476 μετὰ Χρ.)	78
Πρῶτος διωγμὸς τῶν Χριστιανῶν	82

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΑΗΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΜΕΤΟΧΑΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ

Δραχ. 50.000.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ἐν Λονδίῳ (55/56 Bishopsgate Street), Ἀλεξανδρείᾳ,
Καῖρῳ, Καρτιούμ, Κωνσταντινουπόλει, (ἐν Γαλατῇ
καὶ Σταμπούλ), Θεσσαλονίκῃ, Καβάλλᾳ, Σμύρῃ,
Πάτραις, Πειραιῇ, Βόλῳ, Καλάμαις,
Σύρῳ, Χανίοις, Ἡρακλίῳ καὶ
Ῥεθύμνῃ Κρήτης.

Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις «Ἀθηναϊκὴ».

Ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν ἐκτελεῖ πᾶσαν Τραπεζικὴν
ἐργασίαν ἥτοι :

Προκαταβολὰς ἐπὶ ἐμπορευμάτων, χρεωγράφων καὶ
Συναλλαγματικῶν Ἐκτελεῖ Προξοφλήσεις, Βισπράξεις
τοκομεριδίων, ἐκδίδει Συναλλαγματικὰς, Ἐπιταγὰς,
πιστωτικὰς ἐπιστολάς, ἐνεργεῖ δὲ καὶ τηλεγραφικὰς
ἐντολάς πληρωμῆς εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς
Εὐρώπης. Ἐκτελεῖ τὴν εἰσπραξίν γραμματίων ἐπὶ
Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ὡς καὶ χρηματικὰς
ἐντολάς. Ἀνοίγει τρεχομένους λογαριασμούς.

ΤΑΜΕΥΤΗΡΙΟΝ

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν πρὸς ἐμφύ-
χωσιν τοῦ παρὰ τῷ λαῷ πνεύματος τῆς ἀποταμιεύ-
σεως προσδιώρισε τόκον 4 0/0 ἑτησίως διὰ τὰς ἐν τῷ
Ταμειντηρίῳ τῆς καταθέσεις, ἀποδοτέας εἰς πρώτην
ζήτησιν, παρέχουσα πάσας τὰς εὐκολίας διὰ τὰς κατα-
θέσεις καὶ ἀπολήψεις τῶν πελατῶν τῆς.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Ἡ Τράπεζα δέχεται καταθέσεις εἰς χρυσόν, εἰς
ἐπιταγὰς (chèques) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ εἰς τραπεζ.
γραμμᾶτια πληρώνουσα τόκον :

Διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν	3 1/2 0/0
» » » μετὰ ἑξ μηνῶν	3 1/2 1/2 0/0
» » » μετὰ ἑν ἔτος	4 0/0
» » » μετὰ δύο ἔτη καὶ ἐπέκεινα	5 0/0

Αἱ εἰς χρυσόν καταθέσεις εἶνε ἀποδοτέαι εἰς ὃ νό-
μισμα ἠνεργήθησαν, αἱ δὲ εἰς ἐπιταγὰς (chèques)
ὁμοίως ἀποδίδονται δι' ἐπιταγῶν (chèques) τῆς Τρα-
πεζῆς ἐπὶ τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀνταποκριτάς τῆς.
Οἱ δεδουλευμένοι τόκοι πληρώνονται καθ' ἑξαμηνίαν
ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου καὶ ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου ἐκά-
στου ἔτους,

ΤΜΗΜΑ ΤΙΤΛΩΝ

Ἡ Τράπεζα δέχεται καταθέσεις χρεωγράφων πρὸς
φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιωμάτων, ἐπιφορτίζεται
δὲ καὶ τὴν εἰσπραξίν τοκομεριδίων ἑλληνικῶν καὶ εὐρω-
παϊκῶν χρεωγράφων παντὸς εἶδους.

Ἐκτελεῖ χρηματιστικὰς ἐντολάς ἀντὶ τῶν συνήθων
μεσιτικῶν δικαιωμάτων.

Ἐνοικιάζει διαμερίσματα χρηματοκιβωτίων διαφό-
ρων διαστάσεων ὑπὸ ὄρους λίαν εὐνοϊκοῦ διὰ τὸ κοινόν.

Ὁ Γεν. Διευθυντὴς
Ζ. Κ. ΜΑΤΣΑΣ